

ПОЛИТИКНИ

ЗАБАВНИК

5

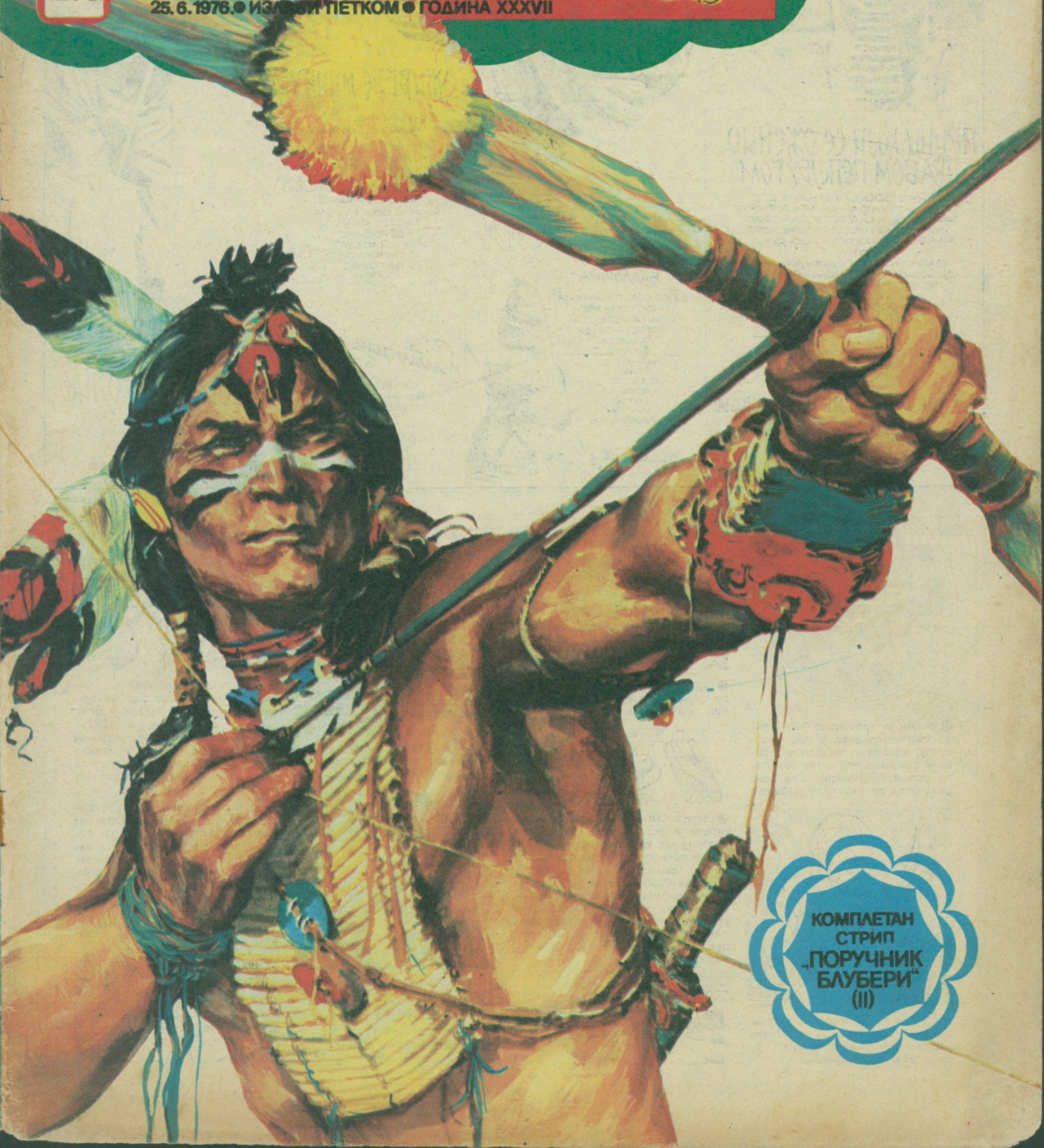
динара

БРОЈ

1278

25. 6. 1976. • ИЗДАЊИ ПЕЋКОМ • ГОДИНА XXXVII

КОМПЛЕТАН
СТРИП
„ПОРУЧНИК
БЛУБЕРИ“
(II)

Директ

Веровати или не!

ПРИНЦ КОЈИ СЕ ОЖЕНИО ПРАВОМ ПЕПЕЉУТОМ

ГОДИНЕ 3000. ПРЕ НАШЕ ЕРЕ ЕГИПТАТСКИ ФАРАОН МИЦЕРИНУС ШЕТАО ЈЕ КАДА ЈЕ ЈЕДАН ОРАО ИСПУСТИО ПРЕД ЊЕГОВЕ НОГЕ ЦИПЕЛИЦУ КОЈУ ЈЕ НОСИО У КЛУНУ.

ФАРАОН ЈЕ НАРЕДИО ДА СВЕ ДЕВОЈКЕ У ЊЕГОВОМ КРАЉЕВСТВУ ПРОБАДУ ЦИПЕЛИЦУ ДА БИ НА КРАЈУ ЊЕНУ СОПСТВЕНИЦУ, ДЕВОЈКУ РОДОПИС, УЧИНИО СВОЈОМ ЖЕНОМ.

РИБЕ СИЈАМСКЕ БЛИЗНАКИЊЕ

УПЕЦАО ЈЕ ЦАРИС РОЛЕР ИЗ ФИЛАДЕЛФИЈЕ.

ОЖИВЕЛЕ МИЊУЊЕ

ИНИАКИНЕ ИЗ ИЗУМБЕ/АФРИКА/ НОСИО ЈЕ У СВОМ УБУ КАО УКРАС КОМАД СТАБЛА ДЕБЕЛОГ 10 САНТИМЕТРА ИЗ КОГА ЈЕ НЕОЧЕКИВАНО ИЗБИЛО ЛИШЊЕ. ИНАЧЕ ОВАЈ УКРАС БИО ЈЕ СТАР 62 ГОДИНЕ И НОСИЛЕ СУТА 3 ГЕНЕРАЦИЈЕ ЊЕГОВЕ ПОРОДИЦЕ.

БЕЛА ГОСПА

ИЗ БАЛАФРИРА

ОКО ОВОГ КАМЕНА НА ОСТРВУ МЕН СВАКА НЕВЕСТА МОРАЛА ЈЕ ДА ПРОШЕТА 3 ПУТА ИНАЧЕ СЕ БРАК КОЈИ ЈЕ СКЛОПИЛА НИЈЕ СМАТРАО ВАЖЕКИМ.

Синтими

СЕМЕ БАНАНЕ УПОТРЕБАВА СЕ У ИСТОЧНОЈ АФРИЦИ КАО СИТАН НОВАЦ.

ТОМИ МЕН ОЛИФ

ИЗ ДЕТРОИТА ЈЕДАН ЈЕ ОД НАЈБОЉИХ ИГРАЧА ГОЛФА У СВОМ КЛУБУ ИАКО ЈЕ БЕЗ ОБЕ РУКЕ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● роман је првобитно било свако књижевно дело, у прози или стиху, писано на народном језику у земљама где су се говорили романски језици. Сва ова дела била су углавном забавна,

док су научни списи и закони били на латинском. Тек много касније реч роман добила је своје данашње значење.

● први бријачи у историји били су од бронзе и имали су облик полумесеца.

● Американци који купују цигарете у ресторанима Атланте плаћају их скупље него у продавницама дувана. Разлог: разлика у цени намењена је друштву за борбу против рака.

● усред јужноафричке пустиње уздиже се велика барка која је по наређењу поглавице племена Леваникас подигнута пре два века за случај новог постопа.

● реч лимузина долази од имена француске покрајине Лимузен, где су прво почели да се изграђују затворени аутомобили.

● Карл Марија фон Вебер (1786—1826), немачки композитор и творац немачке романтичне опере (Чаробни стрелац, Силвана итд.), први је увео диригентску палицу. Пре тога диригент је седео за клавиром и при тежим местима руком давао такт.

не опере (Чаробни стрелац, Силвана итд.), први је увео диригентску палицу. Пре тога диригент је седео за клавиром и при тежим местима руком давао такт.

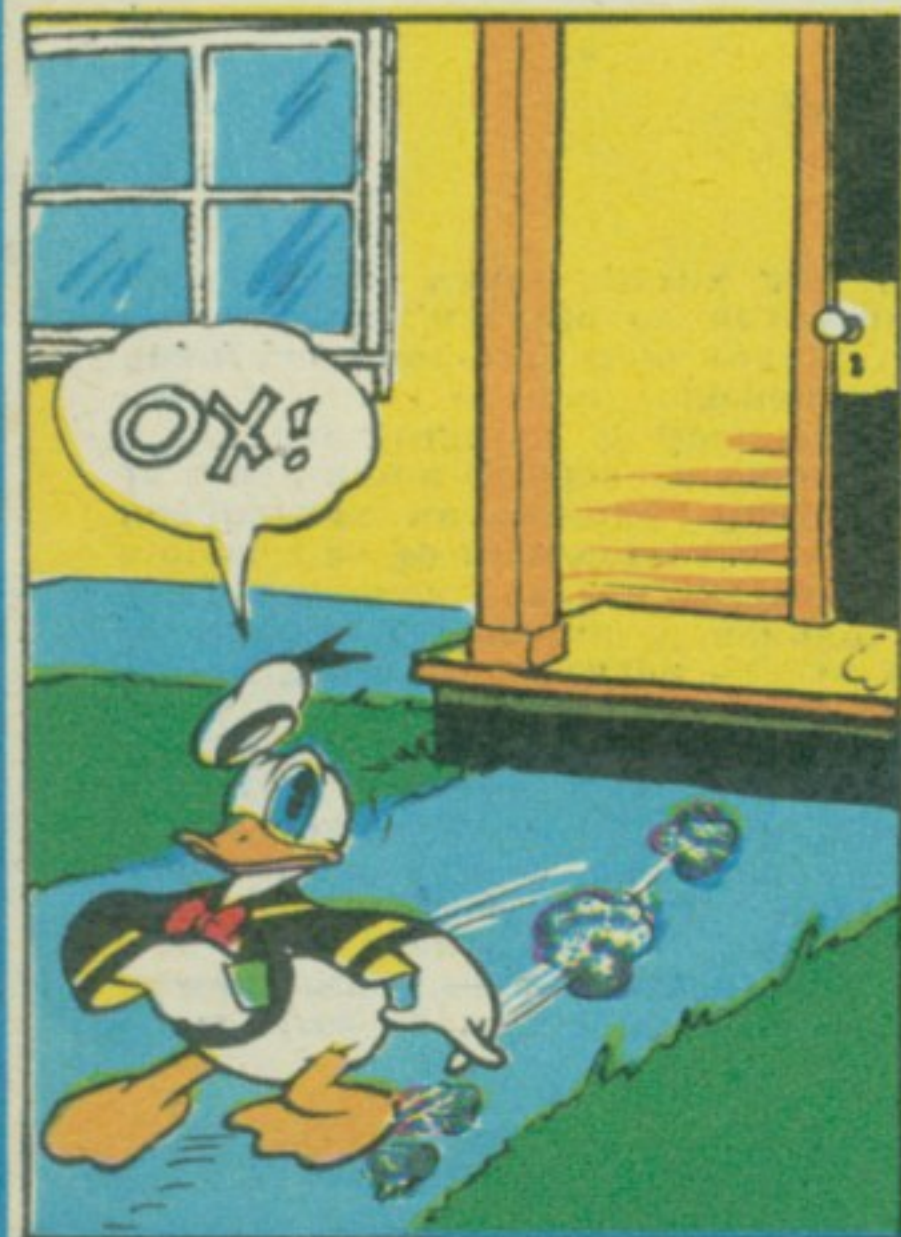
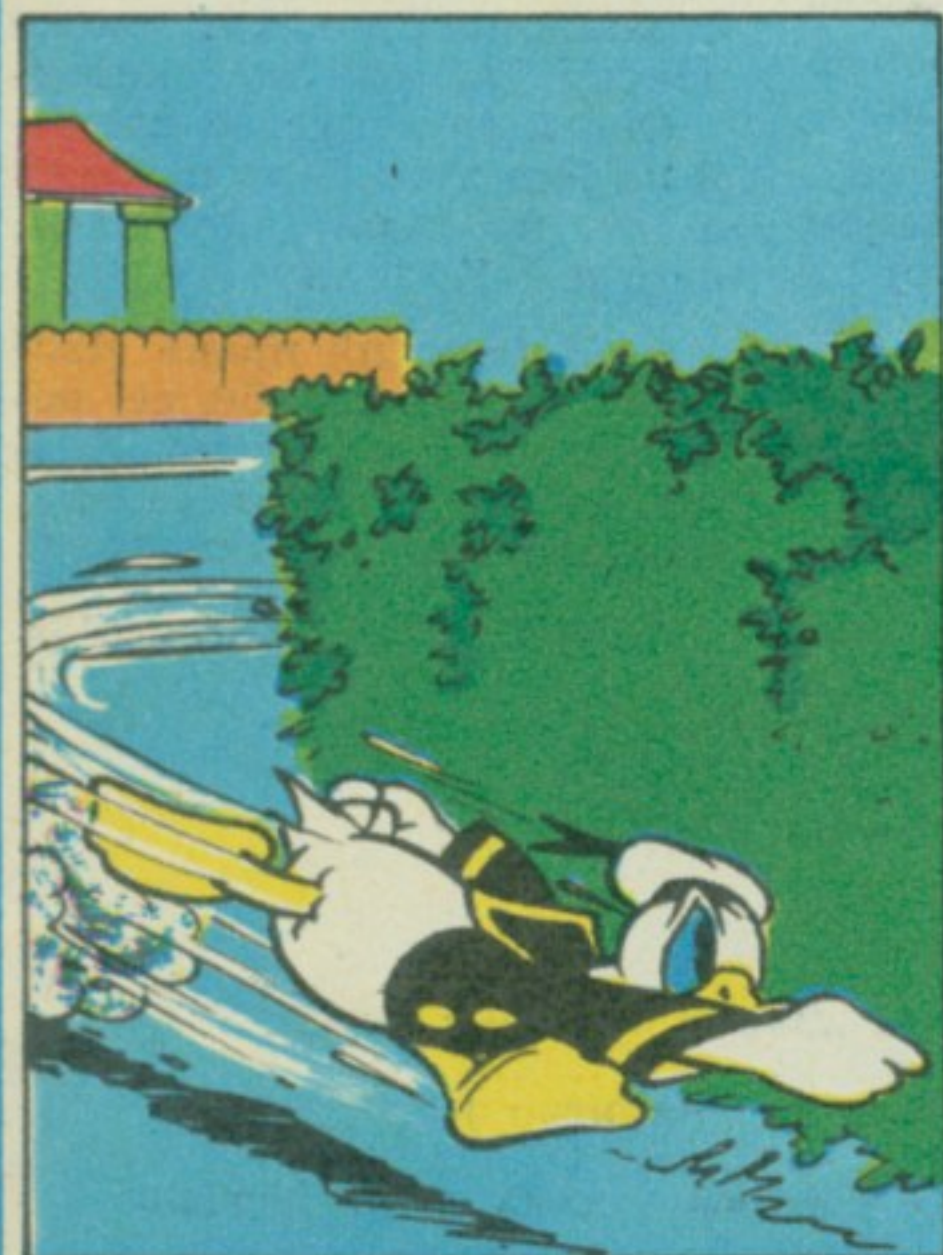
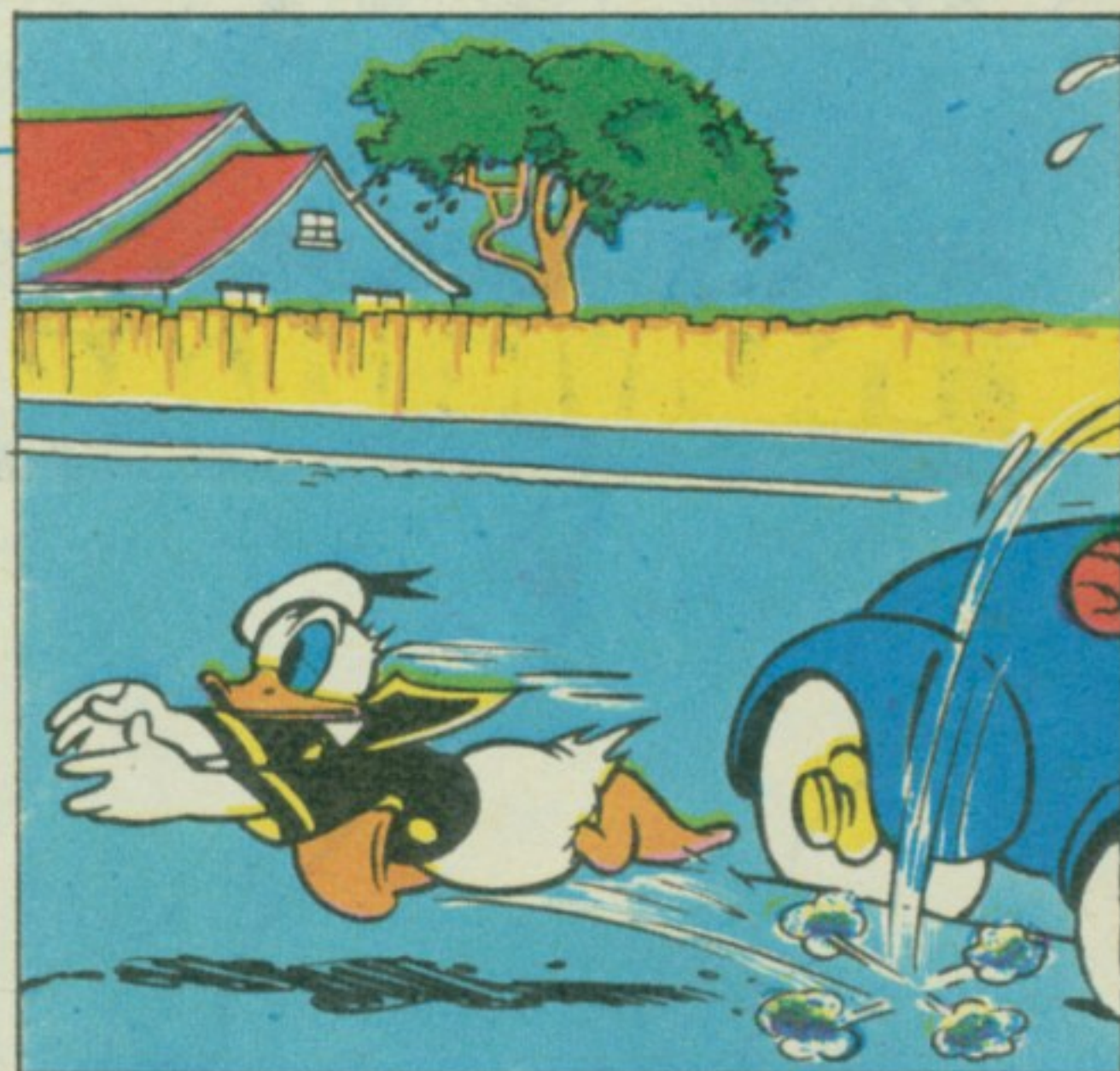
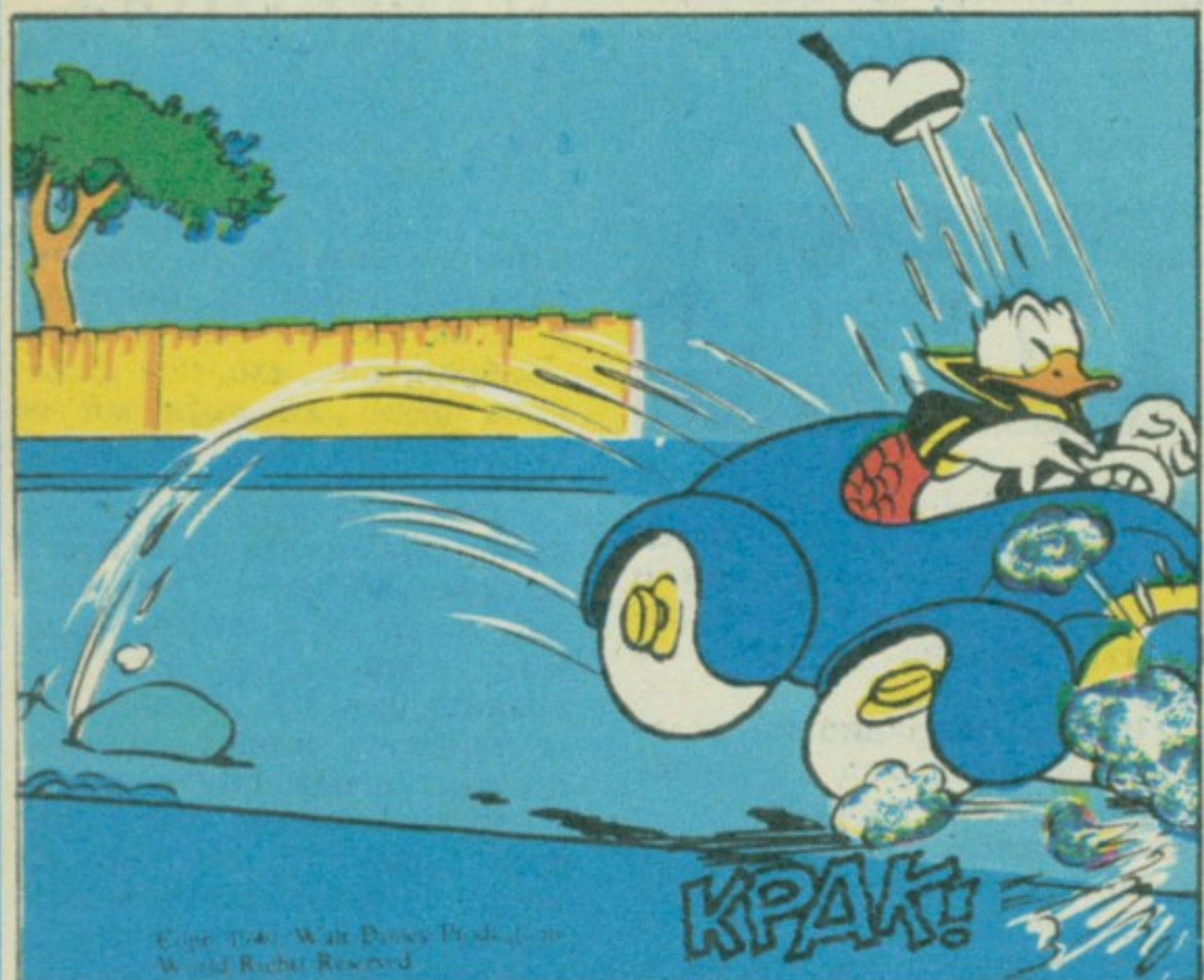
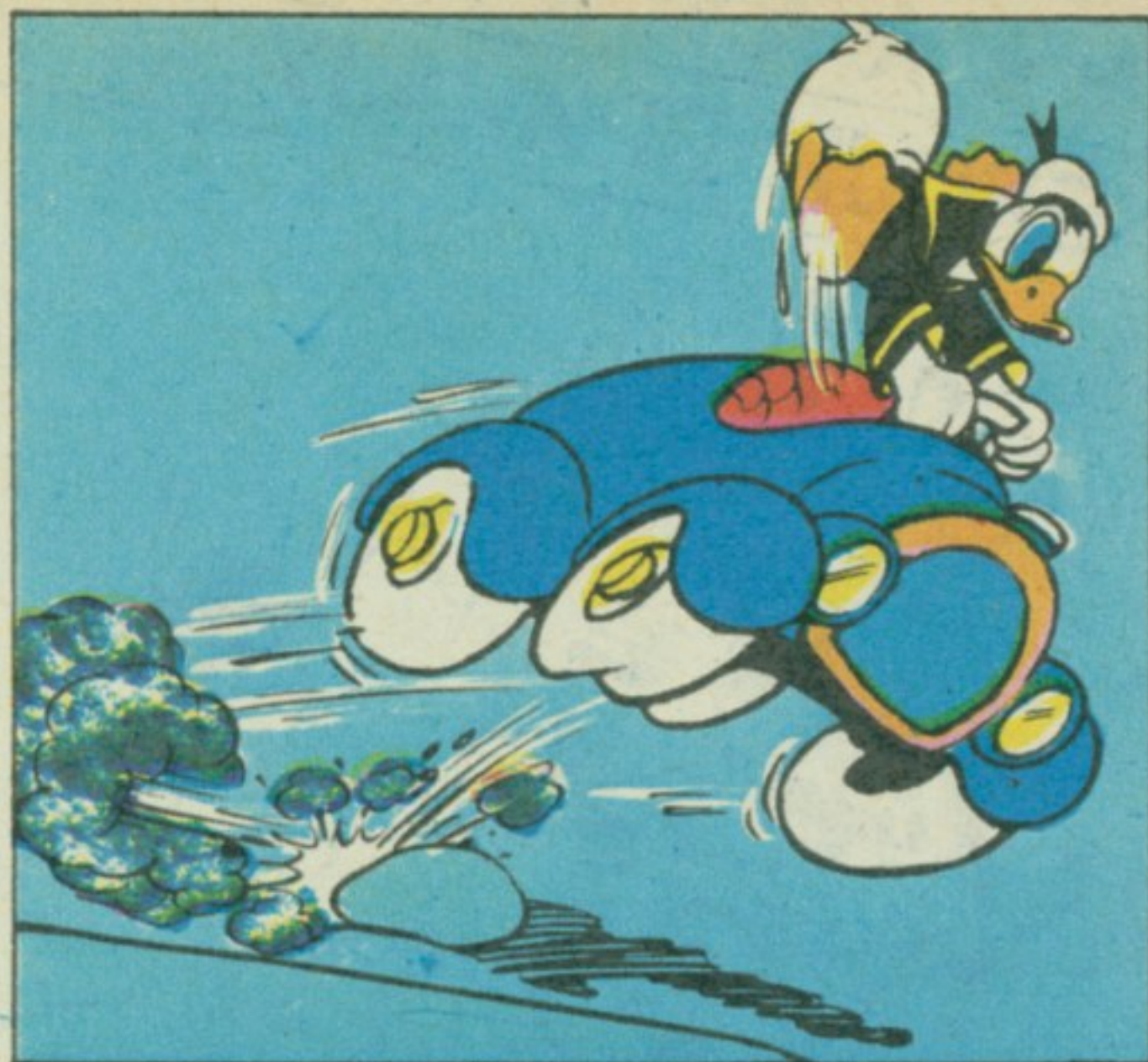
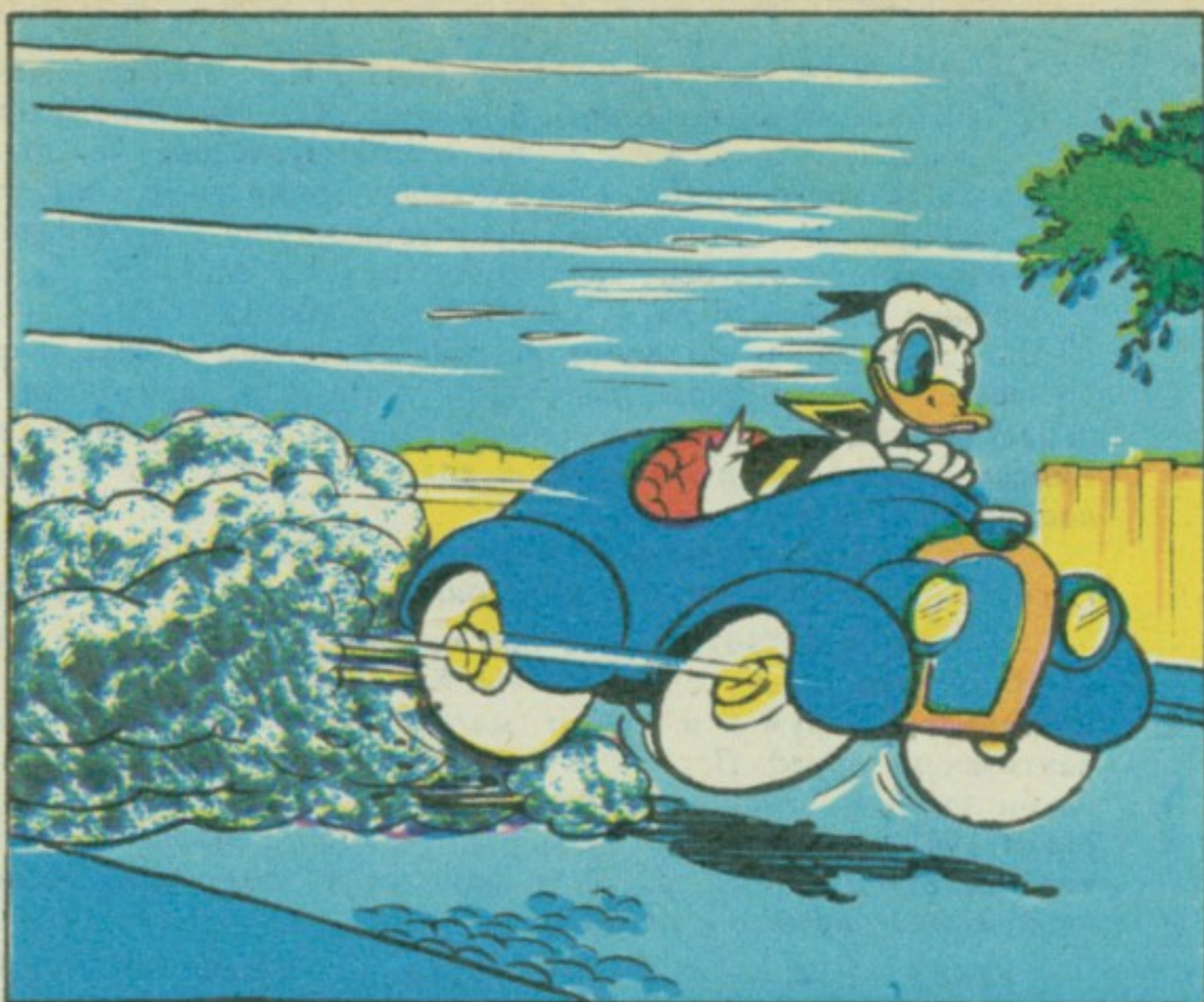
● Амерички национални институт за ментално здравље издао је недавно билтен у коме стоји да сваке године 125.000 нервно оболелих људи затражи помоћ лекара. Разлог је између осталог и у томе што се мозак савременог човека све више оптерећује.

● да би проверили да ли је трогодишња принцеза Еленора од Кастиље заиста краљевске крви, бацили су је у 13. веку у кавез с лавовима. Пошто је после више часова девојчица извучена неозлеђена, добила је титулу „Принцеза Еленора од Лавова“.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

Distributed by King Features Syndicate, Inc.

A black and white illustration of a man in a suit and hat, holding a large key, standing on a rocky outcrop. In the background, two other figures are visible on a steep, rocky slope.

Крај рата Јерковић је дочекао као командант 10. загребачког корпуса, а по ослобођењу постао је начелник 5. армије, затим командант ЈРМ, па помоћник савезног секретара за народну одбрану за ратну морнарицу. Сада је адмирал. За народног хероја проглашен је 20. децембра 1951. године.

МАТЕ
ЈЕРКОВИЋ

Како је „црна легија“ стигла на Калник остало ми је и до данас нејасно.

Када је стигла вест о доласку легионара, распоредио сам своја два батаљона: Чокин на лево крило, на пошумљени гробен североисточно до села Калника, а Чичин на десно, на југоисточне падине узвишице. Због таквог распореда на-

Да је било могуће снимити ову сцену, добила би се, вероватно, јединствена слика: наш батаљон се ваља ко зна у каквом реду или

Не знам како је текло то моје чудно и смешно спуштање низ „тобоган“, само се сећам да сам се кроз неколико секунди, по-

— Хоћемо ли преко Ивањице — питали би се мештани — или преко Козјег хрбата или преко „командантовог тобогана“?

Трећег пута није било.

МИНИ КВИЗ

- 1 Ко је рекао: „Зар и ти, сине Бруте“!
- 2 „Острво с благом“ написао је:
- 3 Да ли знате у којим водама живи јегуља?
- 4 Како се зове највиши планински систем на Земљи?
- 5 Шта је дреднот?

ОДГОВОРИ:

1) Оне дејне принципце су ринкомкомо постојећим државиниким и претим тау дуким Цезару (101—44. године пре наше ере). Наводно, Цезар их је изгумором кона је међу завереницима утискао брзта. Као што је познато, завереници које је предао био Брут с Касијем, јуки су Цезару у Сенату 44. године де наше ере; 2) „Орбас е блатом“ написао је египетски књижевник Роберт Лупс Стратон (1850 — 1894); 3) дејца жиня у египетском во- кама. Код нас је има у Охридском језеру и Црном и Блом дуким. Код сарди-иона у Атлантски океан ме- се мресте у египетски Мексингол замина; 4) Хималјај. Овај планетски систем укључајак је око 2570 километара. Цезар 250—300 километара у површина му је око 650.000 квадратних километара. Премау простирала утиском је занат-исток у области Тибета, јуносно Кине. Новак и северне Индије); 5) Дукот египетски „Град-поусти- египетски“) је први мексикан бојин брзи градбев пре прот савестот касија (1906. године у Египетској). По мекс- бојини ове класе дуким држава

Препад у зору

Требало нам је неколико дана да се, после пропале непријатељске офанзиве на Ивањицу, децембра 1942. године, искупе и среде сва три батаљона нашег одреда. А када смо сабрали резултате имали смо разлога да будемо задовољни: преко две стотине непријатељских војника избачено је из строја и плен од осамдесет пушака и шест миотраљеза!

Комесар одреда, Јожа Хорват, опширно је говорио о успесима и слабостима нашег политичког рада на терену. На крају је прочитао савештење које је добио из Вараждина:

„Драги другови, данас смо примили са терена Забок информацију да је један наш командир вода убијен испод Ветернице, у кући Ивана Лепешинца. Са њим је погинула и Лепешинчева жена и једно дете. Тај друг се борио јуначки. Убијена су тројица усташа, а више их је рањено. Не знамо како су се ти гадови нашла тамо, али наша веза претпоставља да су се повлачили са Ивањице после пораза у борби са нашим одредом. Ако сазнамо нешто више — јавићемо вам!“

ОКНО ЈЕ У ТРЕНУТКУ ПРСЛО И У СОБУ ЈЕ УЛЕТЕЛА БОМБА ШИШТЕЋИ КАО ЗМИЈА. МИЛАН ЈУ ЈЕ УХВАТИО И БАЦИО НАТРАГ КРОЗ ПРОЗОР.

наишао је на усамљену кућу Ивана Лепешинца.

Вероватно је Роковић, те своје последње ноћи, испрљен, заспао у пласту сена. Пренуо се, ваљда, пред зору. На кући, бранари угледао је осветљен прозор: то се Иван Лепешинац, плећат и мало погурен бркајлија, спремао да однесе стоци први јутарњи оброк.

— Добро јутро, домаћине — пресрео га је Милан.

— Добро јутро — одговорио је сељак.

— Домаћине, — наставио је Милан без ушпицања — војник сам, гладан сам. Дали бих могао добити комадић хлеба?

Лепешинац се, изгледа, гануо јер је и сам био војник у претходним ратским и позвао је Милана у кућу. Његова жена је већ била на ногама, а у дрвеном кревету смештенем бли

Реч му застаде у грлу и он нагло скочи од стола. У истом часу зграбио је шмајсер и потрчао према прозору: са спољне стране прилепиле су се на замућено окно три усташке главе!

МИНУТ ЋУТАЊА

Већ у следећем тренутку стакло је прсло и у собу је улетела бомба шиштећи као змија. Милан ју је зграбио и завитлао натраг кроз прозор, а за њом још једну своју. Споља су се разлегле две узастопне експлозије и урлици, али у соби је већ улетела нова бомба. Кроз затворена врата одјекнуло је митраљески рафал. Жена и једно дете пали су покошени. Роковић је лежао на земљаном поду, сав у

Успело маскирање

Таман ми је лакнуло што нас је ситражар ухватио без лозинке, кад он одједном повика да сћанемо!

Само ноћ пре тратичне Миланове погину је сви смо заједно прснули кроз усташку заседу, а да ниједан борац није трепнуо оком! Био је то заиста необичан догађај.

Ишао сам на челу колоне од тридесетак бораца некаквим уским шумским путем. Била је ноћ, а колона се развукла: иде како ко може јер смо уморни. Одједном, неко из мрака, испред мене, заурла:

— Стој!

Тргао сам се, изненађено погледао око себе и викнуо:

— Стали смо!

Осетио сам да борци иза мене падају по снегу с обе стране пута, у исти мах, као по команди. Свима је, као и мени, било јасно да нас зауставља непријатељ, мада се у мраку једва разабрала његова прилика. Уто глас настави:

— Ко иде?

— Трећа домобранска сатнија, натпоручник Иванковић, — испалио сам у једном даху. То ми је прво пало на памет, а времена за размишљање није било.

— Бојни зов! — гласило је нозо питање.

Сад више нисам имао куд. Одакле сам могао знати какав им је те ноћи знак за распознавање и љутито сам повикао:

— Ама какав бојни зов! Како могу знати твој бојни зов кад ми стижемо право из Загреба, ми имамо свој бојни зов!

Настала је мукла, напета тишина. Усташа се очигледно премишљао како да поступи, а ја сам осетио да моји борци, спремни, држе у рукама откочене пушке. Чуо сам их, чини ми се, како дишу, ишчекујући ис

ход тог неочекиваног сусрета. Да не бих ономе дао времена да мисли упитао сам ја њега:

— Је ли, а који сте ви? — Ми смо легионари — одговори он — и овде смо у заседи јер чекамо партизана.

Сад сам бар знао с ким имам посла! Одговорио сам, опет, прво што ми је пало на памет:

— И моја сатнија добила је задатак да ту у близини, лево од вас, заузме положај!

Био сам спреман на најгоре. Али, усташа повика:

— Пролази!

Лакнуло ми је. Борци се хитро дигосе и пођосе у колони, без гласа, са пушкама на готово. Одједном, стражар опет заглами:

— Стој! Како сте ви то обучени?

Борци су били обучени како су то само партизани знали, од свега помало. Неко је био у домобранској униформи, неко у граничарској или жандармској, а било је и доста „Шваба“. Наша се „униформа“ не би у ствари, ни видела, да нисмо морали да прођемо поред шумарске кућице у којој је горела светлост. Сада ми је било јасно да смо изгубљени, али сам, за сваки случај, рекао:

— Е, то смо се ми маскирали, да лакше превари-мо партизана!

— Фини — сложи се усташа, очигледно радостан.

Тако смо те вечери прошли кроз усташку заседу, иако су нас чекали као што се чека дивљач у великом и добро припремљеном лову!

Из књиге „Живе легенде“ Војислава Лубарде

Ми смо знали ко је наш погинули друг. Био је то Милан Роковић, водни делегат и велики јунак. Оно што нисмо могли да докучимо било је како се Милан нашао сам, одвојен од свог вода.

ЈА САМ НАРОДНИ БОРАЦ

Оног предвечерја, после неочекиваног напада усташа, борци су се растурили свуда и Милан је остао сам. Касније није могао да пронађе другове и после вишесатног тумарања по терничким падинама и јаругама, негде у дубоку ноћ,

зу велике, зидане пећи, лежала су два детета.

— Пепа, дај овом момку нешто да презалогам — рече сн жени и оде да прсцара пећ. Док је Милан јео кукурузни хлеб и комад сира, Лепешинац га је радознало посматрао и најзад упитао:

— А којој војсци, пријатељу, припадаш?

Милан се прво изненадио, а онда се сетио да одевен снако у жандармеријске панталоне и капутић немачког авијатичара, без титовске коју је ставио у џеп, изгледа, у најмању руку, чудно. Зато објасни:

— Ја сам, друже, партизан, народни борац. Ви сте сигурно чули за народно-ослободилачку...

крви, прстију укочених на затегнутом шмајсеру.

Све то још нисмо знали када нам је комесар прочитао оно савештење. Одали смо минутом ћутања последњу пошту Милану Роковићу кога смо сви многи волели и тешка срца наставили даље. Морали смо: борба се настављала.

ЗАБАВНИКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

ШПАНСКО СЛИКАРСТВО

ЗЛАТНИ ВЕК

НАЈОСЕТЛИВИЈЕ ОКО — Муриљо је велики чак и у религиозним темама, тамо где се свеци мешају са људима од крви и меса и баве овоземаљским пословима. То је сликарев свет и у таквим сликама он нема ривала. Када није сликао богородице и свеце, Муриљо је волео да се са благим хумором окрене обичном, веселом животу, идиличним сценама, деци, радости. Голи зид и ивица прозора окупани сунцем били су Муриљу сасвим довољни да искаже своју праву сликарску природу. Он је најосетљивије „око“ шпанског сликарства, у том погледу далеко изнад Зурбарана, а близу самог Веласкеса. На слици: „Сеоски дечак“.

ЈЕДИНО ИМАЊЕ — Игром случаја, први и најстарији од великих шпанских сликара био је Грк. Доменико Теотокопулос, у Шпанији назван Ел Греко, родио се 1541. у Кандији на Криту. Као сликар формирао се у Венецији код Тицијана, а 1577. заувек се настанио у Толеду. Ту је и умро 1614. усамљен и болестан у својој великој господској кући. Једино имање пописано после сахране чинила су дела грчких филозофа и расправе о математици и архитектури. Као многи талентовани људи 16. века, Ел Греко је био и архитект, вајар, математичар, филозоф. У аристократској, образованој и занесеној средини у Толеду сликареве очи пронашле су идеалне моделе за портрете и ликове религиозних слика. Ел Греко их је све „окупио“ у ремек-делу „Покон грофа д'Оргаза“, великој композицији чија је формална тема једино чудо из 14. века. На слици: „Сан Филипа II“.

НИЈЕ БИО ЛУД — Ел Греко се затим затвара у самоћу и мења свет према сопственој унутарњој стварности. Из византијских икона његов сликарски дух преузео је лица лучних обрва, непомичног погледа, равнодушност према стварним пропорцијама тела. Јеванђеље и свеци постају само повод за све грозничавије поеме где израз испаштања и муке уједињују троугласта лица

СВЕТСКИ ЧОВЕК — На шпанском двору Веласкеса сликара неодољиво су привукли ликови патуљака и дворских будала. Он их је сликао посматрајући их без сажаљења, али и без ироније, не као пратњу и декор другим мотивима већ као на нарочит начин обележена људска бића. Очи на овим портретима, Веласкесовим ремек-делима, сијају на лицу и причају муке душе. Као светски човек и дворанин Веласкес је готово избегао религиозне теме. Када их је и сликао, смештао их је на земљу. На слици „Исус код Марте и Марије“ у првом плану су служавка, посуђе, поврће, рибе, док је сама прича „испричана“ у позадини и тек наглашена. У ствари, ради се о портрету и мртвој природи са верским изговором.

исколачених очију. Неки од тих ликова као да су побegli из луднице и једно време се веровало да је Ел Греко у старости полудео. Али, доказано је да је сликар за моделе узимао пацијенте азила за умно оболеле. Претпоставка да је патио од астigmatизма који деформише облике одбачена је пошто је пред сам крај живота сликао портрете нормалних пропорција. Ел Греко ни-

кад није био плоднији него кад је остао сам и сиромашан. После кризе рађа се пијанство боја. Ел Греко занемарује облике и на неким сликама превазилази необузданост Ван Гога најављујући фовисте који су дошли 3 века касније. Ел Греко је припремио „златни век“ шпанског сликарства, његове портрете и смелост боја. На слици: „Исус истерује трговце из храма“.

ПЕСНИК МАДОНА — Европа је шпанске сликаре упознала тек крајем 18. и у 19. веку и то захваљујући ратовима Наполеона. Вонапарте чији су официри опустошили шпанске дворце, цркве и музеје. У то време шпанско сликарство имало је за собом своје „златно доба“, 17. век, када су, поред одличних сликара Рибалте, Пашека, Реласа, Котана, Кана, Валдеса, Веала, Коела, стварали великани Зурбаран, Веласкес и Муриљо. Вартоломе Естебан Муриљо, рођен 1617. у Севиљи, био је и у доба највеће славе веома скроман човек. Рано је остао без родитеља, рано удовац, отац десеторо деце. Постао је славан 1645. после циклуса од 11 слика франјевачких светаца насликаног у манастиру Сан Франциско. Од тада једва је удовољавао наруџбинама које су пљуштале из цркава и манастира. Тек после боравка у Мадриду где је са Валдесом Леалом 1660. основао Ликовну академију у његовим делима појављује се рафаеловска благост и склоност према лакој бароку. Тог другог Муриља свет углавном и познаје. На слици: „Исус истерује трговце из храма“.

САМО ДОБРЕ ВИДЕ — Диего Родригез де Силва Веласкес припада малој групи најбољих међу најбољим сликарима свих времена, уз Леонарда, Микеланџела и Рембранта. Рођен је у Севиљи 1599. а 34 године касније стигао је у Мадрид и захваљујући војводи Оливаресу одмах представљен Филипу IV. Краљ је пристао да му позира. Сликари „златног доба“ признали су да је Веласкес најбољи. Он је постао дворски сликар, краљев пријатељ, висок државни функционер, витез светог Јага, част незамислива за уметника. Када је изненада умро 1660, Филип IV само је изустно: „Скрхан сам“. Веласкес је током времена направио низ портрета самог краља и његове породице. На овим сликама запажа се уметнички развој од стварности страствено посматране до изаткане и „сањане“. Модерно доба у Веласкесу види песника реалног. На слици: „Филип IV у сребрном и мрком“.

ПРВИ ОД МОДЕРНИХ — Европа 19. века открила је Гоју захваљујући ненадмашним мапама графика „Каприци“ и „Ужаси рата“. Гоја сликар је потом упознат. Франциско Гоја Лусиентес родио се 1746. у Фуендетодосу и имао буран животни и уметнички пут. Био је истовремено и званичан дворски сликар обасут славом и богатством и изгнани противник апсолутизма. Умро је 1828. у Француској, а сахрањен у Мадриду тек 1899. У читавом европском сликарству Гоја је једини чије дело обухвата период између два столећа и одражава радост живљења 18. века и узнемиреност модерног човека. У шпанском сликарству једини је који је правио ремек-дела у свим жанровима, једини који је био и велики песник црно-белог и чији цртежи и гравире имају исту вредност као и сликарска платна. За њим је остало више од 500 слика, 300 гравира, преко 1.000 цртежа. На слици: „Дона Изабел де Порсел“.

КРИЦИ ЗА ЉУБАВ — Гоја је прошао кроз више уметничких фаза. Религиозне мотиве, са снажним осећајем за боју и композицију, замениле су мадридске теме. У последњој деценији 18. века заблестало је Гоја портретиста, сликар краља и племства, али је „озваничио“ и портрете уметника — сликара, писаца, глумца, интелектуалне Шпаније. Потом гротеска и апсурд обухватају уметника и „маске“ замењују лица на платнима кошмарних облика у дифузној чахавој светлости. Ворба за независност дала је „Ужасе рата“ — серију гравира у чему је Гоја највећи. Окрутне сцене у црно-белом, борбе прса у прса, стрељања, вешања, превазилазе политички став постављајући питање „зашто“ људској окрутности. Гојин сликарски пут није се завршио ни протестним крицима за љубав, ни апсурдним сликама чисте фантастике. Овај старац, скоро осамдесетогодишњак, глув од парализе, изгнан, провео је последње године лутајући улицама Бордоа и неуморно цртајући. Литографије „Викони Бордоа“ и „Ворба бикова“ последња су ремек-дела. Гојино дело снажно је утицало на европске сликаре и припремило Пабла Пикаса, земљака чије је сликарство припало Француској. На слици: „Призор из комада“.

Послужитељ је звоном огласио крај часа и две реке немирних малишана појуриле су из учионица у двориште усред којег се расцветала стара граната трешња. Раздрагани, почели смо испод ње да се играмо док су двојица учитеља полако и достојанствено шетали између нас, пушили и нешто тихо разговарали. Учитељ који је предавао првом и трећем разреду био је млад човек, умео је да се опходи с децом, за разлику од оног старијег, који је имао ђаволску нарав, стално је без разлога грдио ђаке и тукао их.

Одједном, под трешњом се створи сила гужва, настаде граја. Из те ускомећане групе издвоји се један дечакић који дотрча до учитеља и „на душак“ издекле мова оном старијем:

— Господине учитељу, Стефан се порвао с Љубомиром и сломио му руку. Ево Љубомир плаче!

ВАСПИТНО СРЕДСТВО

То се десило неколико година пред други светски рат, тада сам живео у Сандраку где сам и учио школу. У свакој породици било је много деце, све једна другом до ушију, слабо обучена, изгладнела, препуна ваши, мусава...

Родитељима су батине биле главна и једино васпитно средство, а поред њих, кад год је коме пало на памет могао је да нас истуче и да после тога никоме не одговара. Чак су се и наши родитељи с тиме слагали, често су стајали и гледали како им сусед бије малишана и уместо да га бране обично су говорили: „Удри, руке ти се позлатиле.“

Кад бисмо пошлци у школу, наступале су још горе муке — батинању су се прилаживали и учитељи.

А школа, у којој су биле само две учионице, налазила се далеко, бестрага. До ње смо ишли кроз беспуће и преко потока, кроз шуме и врзине — правим вучјим стазама, па смо тако уморни и одрпани, мокри до голе коже често и каснили у школу. Шамарима и пацкама учитељи су нас спомињали да нам се то више не деси. На њиховом

РУКЕ ТИ СЕ ПОЗЛАТИЛЕ

столу увек је стајала нова, витка шиба, и за најмању трешку, ако бисмо шапутали или гледали кроз прозор, она би одмах „прорадила“.

У школу сам увек ишао са својим најбољим пријатељем Стефаном. Он је био најјачи дечак у школи али ту снагу никада није употребљавао. А нико га није ни дирао, можда зато што је био веома скроман. Та његова снага, љубав према мени и нека до-

— Нисам крив, господине учитељу. То се десило случајно, ми смо се порвали, из шале — престрављеним гласом почео је да говори.

Али, речи оправдања биле су узалудне јер Љубо-

ми је био учитељу и неки даљи синовац а имали су и исто презиме.

Не слушајући га, учитељ је притрчао Стефану и опалио му два шамара а затим повикао:

— Трк у учионицу и донеси прут, животињо! Па ћу ти ја показати како се све.

Дечак је без поговора отрчао и кроз неколико тремута предао учитељу подебео ласков сузарац. Ми смо се склонили у страну и немо очекивали шта ће се догодити. А наш учитељ је ћутао, правио се као да га то уопште не интересује, није хтео да се меша у „посао“ свог колеге.

— Е, господине разбојниче — сиктавим гласом по-

викао је озлојеђени човек. — Пружи руку да ти покажем како боли!

Мало је раскорачио ноге, замахнуо, а затим почео да удара Стефана, час по једној, час по другој руци. Од силног бола лице дечака се грчило, кривило, бледело, крупне грашке зноја убрзо га облише. Испружене руке све више су се спуштале, храброст и снага одједном исцуреше из њега, није више могао да подноси ударе.

Тада се догоди нешто страшно и за нас неочекивано. Стефан се изненада саже, зграби крупну камену и баца је према учитељу. А затим се проби кроз групу деце која је све то посматрала и одјурн према својој кући.

СТИГАО ЈЕ ОТАЦ

На срећу, онај камен није погодио учитеља, успео је да склони лаву у страну. А затим је почео да дрхти од беса. Зар тако да се обрука пред толиким ђацима, он који је био страх и трепет за све нас.

Ми смо и даље стајали и немо га посматрали док је црвеновао и претио жандармима. Тада су нам наредили да се вратимо у разред али о настави није било ни говора тог дана. Сви смо били узнемирени а гласови су нам подрхтавали док смо срицали текстове из читанке.

Наједном, зачусмо неку трају у ходну. Истрчасмо из учионице и угледамо Стефановог оца који је дојурио у школу с коцем у руци, хтео је да се обрачуна с учитељем.

— Зар тако дете да ми унакази — све се орило од његовог снажног гласа.

Неколико људи који су се ту затекли стадоше испред разјареног оца. Жанدارми који су ускоро наишли спречили су га да уђе у учионицу.

Данима после тога Стефан се опорављао од тешких удараца и рана које је имао по телу.

Иако је од тада прошло толико година тај догађај још памтим као страшну успомену. Батине које је Стефан добио и мене су болеле, ноћима нисам могао да спавам присећајући се разгорућеног учитеља а онај осећај немоћи и ништавности дуго ме је протонио.

Радивоје Радовић
директор О. Ш. „Иво
Лола Рибар“
Рума

(Хонорар: 300 дина)

брота која је зрачила из њега — све то утицало је да сам га безгранично волео.

ПРУЖИ РУКУ, РАЗБОЈНИЧЕ!

После оних речи учитељ је поплавео у лицу и хитро се устремио према групи деце која се, наједном, пред њим размакла. У средини, блед и уплакан, седео је Љубомир и десном руком придржавао лаву, сломљену у подлактици. Недалеко од њега стајао је Стефан, сав скупљен, несрећан и уплашен.

мир је био учитељу и неки даљи синовац а имали су и исто презиме.

Не слушајући га, учитељ је притрчао Стефану и опалио му два шамара а затим повикао:

— Трк у учионицу и донеси прут, животињо! Па ћу ти ја показати како се све.

Дечак је без поговора отрчао и кроз неколико тремута предао учитељу подебео ласков сузарац. Ми смо се склонили у страну и немо очекивали шта ће се догодити. А наш учитељ је ћутао, правио се као да га то уопште не интересује, није хтео да се меша у „посао“ свог колеге.

— Е, господине разбојниче — сиктавим гласом по-

РЕЦЕПТ ЗА СРЕЋАН БРАК

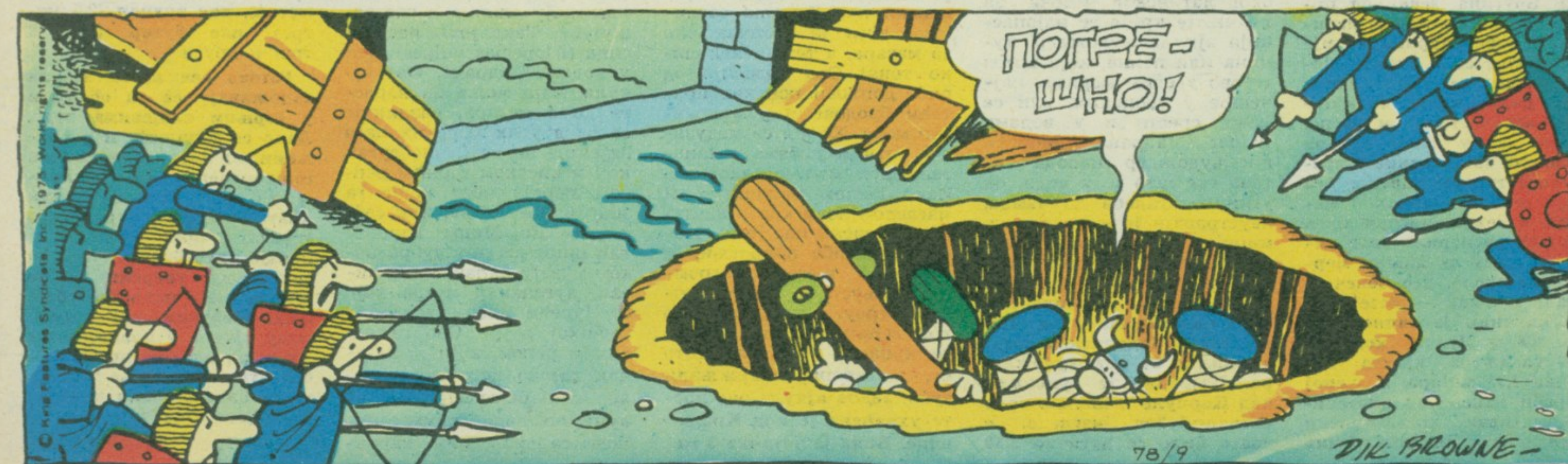
Дуж обала Јапанских острва и Филипина може се наћи једна посебна врста сунђера који се зове стакластим а познати су у народу као Венерина корпица за цвеће. У њима се често налази по пар рачића, мужјак и женка, који су упали у сунђер — и у њему остали. Такав стакласти сунђер са исушеним „заљубљеним“ па-

ром давао се у Јапану као свадбени дар. Био је то симбол жеље да брачна заједница одведе срећене младенце „заједно у старост и исти гроб“.

DIK
BROWNE

ХОТАР СТРАШНИ

ИСТИНА О АЈКУЛАМА У ЈАДРАНУ

ЦИН СА КОРЧУЛЕ

Ловећи мрежом туне у Јадранском мору, један рибар је угледао велику рибу која је као тамна сенка стреловито клизнула испод чамца. Неколико тренутака касније осетио је како се тунара, мрежа за туне, силовито за тресла. Одмах је знао да је у њу улетео највећи разбојник и прождрљивац свих мора и океана — морски пас. Рибар је осетио како му се коса диже на глави. Међутим, после грчевите борбе испоставило се да је ајкула у мрежи, иако је била дугачка преко четири метра, потпуно без зуба и сасвим безопасна.

ОПАСНА ЧЕТВОРКА

Али, нису све ајкуле овако мирољубиве ни безопасне. Од 250 врста ајкула, у Јадранском мору живи тридесет различитих врста морских паса. Др Тонко Шољан, изврстан познавалац свих врста риба које живе у нашем мору, наводи у својој књизи „Рибе Јадрана“ 28 врста ајкула, које насељавају или повремено залазе и у воде Јадранског мора. Ајкуле у Јадрану су и раније занимале научнике више од других врста риба којим, иначе, наше море обилује. Иако се често претеривало у описивању грабежљивости и крволочности морских паса, најбоље је веровати научницима који су дуго и упорно испитивали ове рибе у Јадрану, њихов живот и опасност од њих. Међутим, и закључци људи који добро познају ћуди ових гусара међу рибарима често су застрашујући. И то не без разлога. Тако Сп. Брусина, један од првих научника који је испитивао рибе Јадрана и чије мишљење се и данас, скоро читав век после његовог рада, често спомине као веродостојно и јасно, пише да су наши рибари уловили 1874. године у прелучкој тунари морског пса који је био дугачак 6 метара и тежак четири тоне. Кад су распорили овог цина, у њему су нашли морнарско одело, део човечије главе и кожу — козе! Исти научник је записао да је 1888. у Лукову код Сена уловљена ајкула дугачка 4,70 метара. У њеној утроби нађене су плетенице женске косе, вунени огртач са дугмадима, једна

ципела, читаво јагње и кости неке веће животиње.

Морнари су често, кад би угледали да ајкуле прате њихов брод, ловили ове морске немани на најобичнији лимени лонац! Познато је, наиме, да неке врсте нападају све што је у води, нарочито ако мирише на крв и месо или ако се сјаја. У недостатку погодног мамца, морепловци би једноставно на велику, челичну удицу на крају дебелог ланца стављали сјајан лонац из бродске кухиње и ускоро би се на палуби нашао — морски пас с лонцем и удицом у утроби.

Срећом, свако прождрљиве ајкуле у Јадрану су ретке, иако пратећи велике бродове, залазе и у наше воде. Др Мишо Кишпетити, научник који је 1893. године објавио књигу „Рибе“, с посебним освртом на ајкуле које живе или залазе и у Јадранско море, тврди да су од тридесетак врста које се могу срести у нашим водама за човека опасне само четири врсте ајкула.

Једна од најопаснијих ајкула које живе у Јадранском мору је пас модруљ или кучак, чије је стручно, латинско име *Carcharias glaucus*. Др Шољан тврди да овај грабежљивац може да нарасте преко три метра. Забележено је да је 1886. године код Примопште на уловљен пас модруљ дугачак 2,85 метара, а Брусина наводи да је од 1871. до 1888. године у Далмацији и Истри уловљено 35 морских паса од којих је највећи био дугачак 4 метра! Овај цин уловљен је код Новаља на Пагу.

НЕ ЗАГЛЕДАЈТЕ ИМ У ЗУБЕ!

Али, пас модруљ је обична пудлица према брзом, снажном и неустрашивом убици чије је научно име *Carcharodon rondeletii*. Иза овог латинског имена за научнике крије се најопаснија ајкула-људождер, кучина или псина, која жиги готово у свим морима, најчешће у тропским, али се може срести и у водама нашег Јадрана. Морски пас-људождер напада готово све што је у води, од угинулог галеба и чамца, неустрашив је и никада не мирује. Ајкуле ове врсте најчешће су дугачке од 4 до 6 али могу да нарасту и до 12 метара. Брусина наводи податак да су од 1868. до 1887. у Јадранском мору уловљена 24 пса-људождера. Највећи је уловљен код Корчуле и његово тело застрашујућег изгледа и снаге било је дугачко 5,50

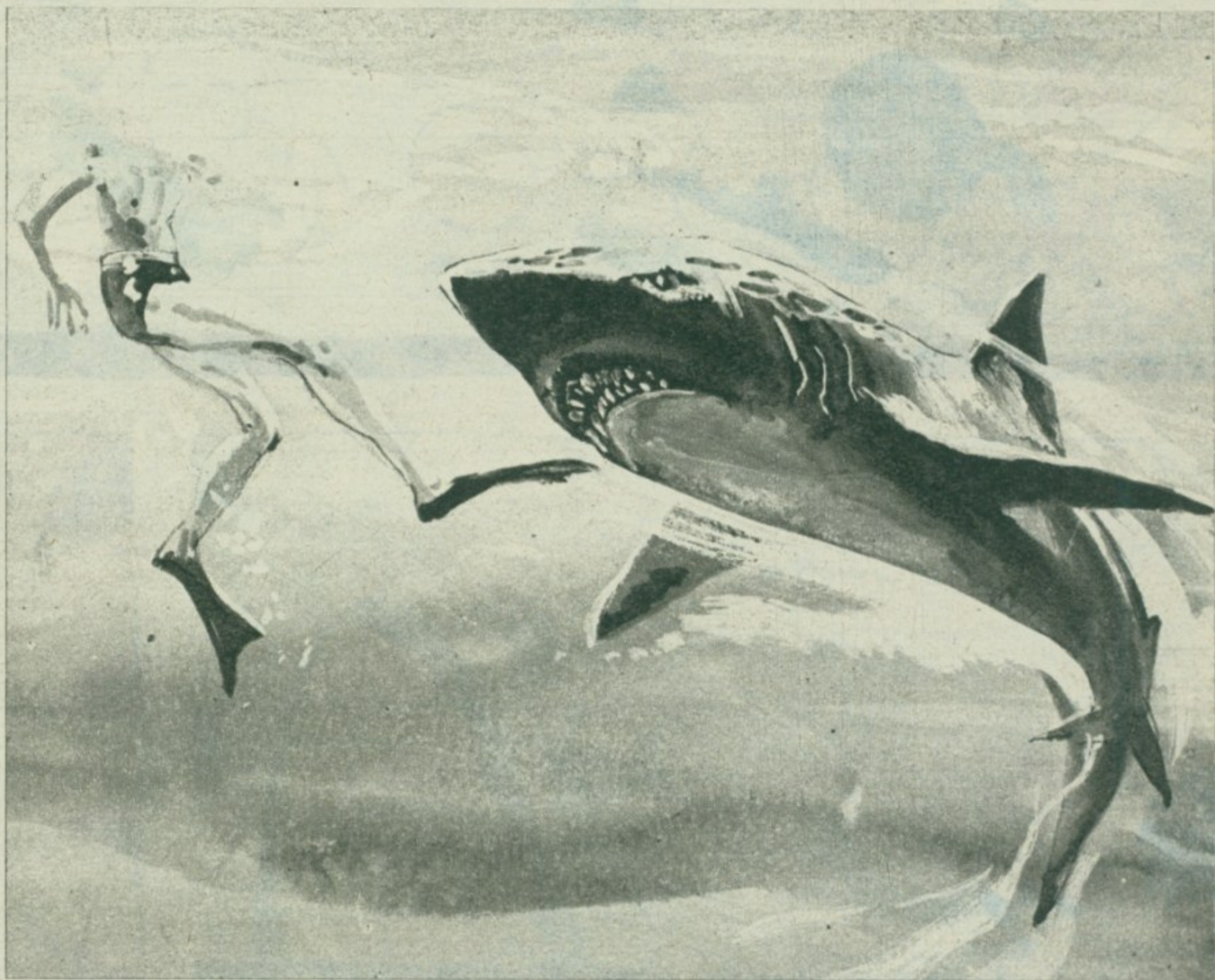
Кад су 1874. године рибари у Прелуци уловили 6 метара дугачког и 4 тоне тешког морског пса, у њему су нашли морнарско одело, део човечије главе и кожу козе.

метара! И у Бакарском заливу ухваћен је пас-људождер или морски вук, како га још називају, дугачак око 5 метара и тежак 2 тоне. Сада се налази препариран у Зоолошком музеју у Загребу.

Међутим, ајкула-људождер није и највећи морс-

тара и тешка две и по тоне!

За утеху снима који воле да се брчкају или пливају у мору, а плаше се ајкула, може да послужи тврдња научника који су годинама испитивали живот и навике ових великих и необичних риба да је ве

ки пас. Најкрупнија ајкула је псина атлантска или циновски пас (*Lamna nasus*) који је дугачак око 15 метара, а тежак неколико тона! Ова грдосија од рибе доплони понекад пратећи бродове и у Јадранско море. Храни се медузама, ситним рибама, планктонима и малим раковима. Иако својом величином и изгледом леди крв у жилама, циновски пас је — безопасан, слабо покретљив и миран. У његовим огромним чељустима уместо оштрих, троугластих зуба као код већине ајкула, налазе се купасте израслине што су, у ствари, закржљали зуби. Једна ајкула ове врсте ухваћена је код Краљевице. Била је дугачка 8 ме-

ћина врста морских паса безопасна, иако постоје сви изгледају слично и застрашујуће. Тако је и пас-лисица (*Alopias vulpes*) чест у водама Јадрана. Ова ајкула, која може да нарасте до 5 метара, разликује се од других морских паса највише по необично дугачком и високом горњем репом перају због којег га зову и пас сабља, или сабљореп. Др Мишо Кишпетити пише да се у дубровачком музеју налазио пас-лисац, дугачак 4 метра који се, јурећи рибе, насукао у грушкој луци. Својим великим репом, који је дугачак готово исто као и тело, ова безопасна ајкула лупа по води, кружи око јата сардина или харин-

ги, збијајући их и ловећи на тај начин.

Најчешћа ајкула у Јадранском мору је пас костел (*Acantihias vulgaris*). Овај пас, дугачак нешто више од једног метра, храни се највише рибама, и то племенитим врстама, па често наноси много штете цепајући рибарске мреже. Наши рибари лове га на струк или парангал.

Од заиста разгранатих и бројних врста морских паса најнеобичнији је млат или јарам (*Sphyrna zygaena*), који живи и у Јадранском мору, али је ту доста редак. Док све ајкуле имају зашиљену њушку којом се муњевито пробијају кроз воду, млат, дугачак до 4 метра, има главу у облику слова „Т“. На сва краја та два проширења налазе се очи. Ова риба, која је по свим својим другим одликама права ајкула, живи на дну и ретко излази на површину.

У Јадранском мору живе и ајкуле које су по свом изгледу и халапљивости мање застрашујуће од наведених врста. То су мачка црноуска (око 90 сантиметара), мачка бледица (1 метар), пас змијозуб

(4 метра), пас чуков (1,5 метра), пас глушац (до 3,5 метра), пас трупан (2,5 метра), пас бутор (око 2 тра) и други.

Готово све врсте ајкула задржавају се уз обалу и у горњим слојевима воде. Иако се запажају и на даљини по карактеристичном горњем перају које извирује из воде. Већину људи хвата паничан страх кад угледају црно троугласто пераје како брзо и складно сече воду, уверени да ће ајкула да нападне баш њих. Међутим, све ајкуле нису ајкуле у правом смислу речи, јер има врста и — без зуба. Али, боље је држати се ближе обали и — не загледати им у зубе.

И. Лончар

Када ми је, 21. маја 1920. године, ол лорског шефа полиције стигао телеграм о проласку председничког воза кроз моје место, кренуо сам одмах да предузимем све потребне мере обезбеђења, како се то увек чини у таквим случајевима.

Председник Пол Дешанел путовао је из Париза у Монбризон, да открије споменик једном санатору погинулом у рату. Његов воз требало је да се заустави у Монтаржису у ноћи између 23. и 24. маја, петнаестак минута после поноћи.

У недељу 23. маја лично сам отишао на железничку станицу у поноћ како бих био присутан док воз стоји.

Воз је стигао у предвиђено време. Приметио сам да је горњи део прозора на купеу где се налазио председник отворен и да зелена завеса лелуја споља. Али, пошто је била спарина, сматрао сам да је нормално што председник спава крај отвореног прозора. Све остало је у реду и воз је, после петнаест минута колико је и било предвиђено да се задржи у Монтаржису, кренуо даље. Тиме је мој задатак био обављен па сам се вратио на починак.

ЧУДАН ТЕЛЕГРАМ

Следећег јутра пробудио ме је куцање на вратима. Било је тек пет сати. Настојник ми пружи службени телеграм на којем је стајао датум 24. маја, 3 сата и 45 минута. Телеграм је послат из места Лорси, а текст је гласио овако:

„Човек испао из председничког воза на 110,900 км. Представља се као Дешанел. Обавештене локалне власти и лекари.“

Учинио ми се да сам напамет. Назначени километар пруге налази се пре Монтаржиса — значи ли то да председник уопште није ни био у возу када се

АТЕНТАТ ИЛИ НЕШТО ДРУГО

Шефа полиције у Монтаржису Луја Лесјера пробудио је куцање на вратима у саму зору и тада је почела да се одвија невероватна прича.

овај зауставио на нашој станици? Сада ми се у свести појавила сна зелена завеса како леприша кроз отворен прозор и обузела ме је нека зла слутња.

Покушао сам да телефонирам на станицу, али везу никако нисам могао да добијем. Затим сам звао такси — и то безуспешно. Обукао сам униформу и кренуо пешке према станици.

Тамо сам затекао инспектора Диму и шефа станице који су, као и ја, били обавештени о овом чудном догађају. Док смо разговарали о томе, шефу станице стигао је неки телеграм у којем је стајало да је човек у пиџами и да се налази у кућици чувара рампе на коти 78.

Ниједан од нас није имао кола, а нико на такси станици није подизао слушалицу. Уто сам спазио како ветеринар Вијо улази у станично двориште са пријатељима које је довео својим аутомобилом. Познавао сам га добро и показао му оба телеграма — разуме се, уз највећу дискрецију — замоливши га да нас одведе до коте 78 која се налазила двадесетак километара пре Монтаржиса.

У часу када смо полазили Дима ми рече да је, како стоји у телеграму, човек у пиџами и требало би му понети неко одело, па смо тако и учинили.

Кренули смо ветеринаровим малим, отвореним „реноом“.

Прво је на нашем путу била кота 79 и ту смо срели Андреа Радоа, чувара рампе. Он нам је испричао да је те ноћи, непосредно после проласка председничког воза налетео у мраку на човека који се, окрвављеног лица, тетурао по шинама. Рекао је Радоу:

— Ја сам председник Француске Републике... испао сам из воза.

ОКРВАВЉЕНО ЛИЦЕ У ПОНОЋ

Радо је помислио да има посла са пијанцем и уз гунђање га је повео до кућице на коти 78. Тамо су рањеног човека прихватили скретничар Густав Дарио и његова жена. Било је око пола сата после поноћи.

Човеку су опрали ране на лицу, коленима и лактозима, па како је свај изгледао испрљен, Да-

— а затим изашао пред врата кућице и остао тамо све док ми нисмо стигли, не пуштајући радознале да се окупљају.

КАКО ОБУЋИ ПРЕДСЕДНИКА

Око седам сати стигли смо пред кућицу на коти 78. Ушли смо прео у псећу кухињу и одмах ми се поглед зауставио на три велике фотографије које су висиле изнад огњишта: председника Клемансоа, маршала Жофра и председника Дешансла. Упитао сам Дариову жену показујући јој на ову последњу фотографију:

— Зар га нисте препознали?

— Не — одговорила је — лице му је било потпуно окрвављено!

— Господине председниче, да ли је неко покушао атентат на вас? — упитао сам.

рио и његова жена сместили су га у свој кревет јер другог нису ни имали.

Дариова жена је остала крај рањеника, а скретничар је бициклом пошао до оближњег места, удаљеног око три километра, како би обавестио жандармерију, железничку станицу и позвао лекара.

Око два часа ујутро стигао је лекар Гијомон очистио ране и обећао да ће поново наратити у осам.

Нешто после лекара стигао је жандарм Каре и, саслушавши Дешанелову изјаву, схватио је да се пред њим заиста налази председник Француске Републике! Наредио је да се одмах пошаље телеграм у Монтаржис — онај који сам и ја добио

Његов одговор био је, благо речено, неочекиван:

— Не знам у мом памћењу је рупа од тренутка кад сам ушао у купе све до тренутка када сам се пробудио овде!

Упитао сам га затим да ли је у стању да пође у отвореном аутомобилу до Монтаржиса. Пристао је и ја сам му пружио Димино одело. На сву срећу, оно је сасвим одговарало његовом статусу, али председник је на ногама имао — папуче. Скретничар му је дао пар својих чарапа од беле, домаће вуне, а Дима је скинуо мантил и огрнуо га њиме. Али, Дешанел рече:

— Немам шешир, а глава ми је осетљива...

Згледали смо се. Дима никад није носио шешир, а је сам на глави имао

капицу која је била део униформе. Скинуо сам је и пружио му.

Двадесетак минута касније стигли смо у Монтаржис. Председника смо сместили у постељу, а сви у мојој кући су се ужурбали око неочекиваног, високог госта. Одмах сам телефонирао градоначелнику, лекару и команданту монтаржиског одреда војске, како би се обезбедила стража.

Док се све ово одвијало, председнички воз настајивао је свој пут. Телеграм који је у 3 сата и 45 минута послат из Лорсије стигао је у Монтаржис после одласка воза, а у следећу станицу Невер баш у време заустављања. Примео га је Удај, човек из обезбеђења, али није га схватио озбиљно. На следећој станици, Мулену, опет је стигао исти телеграм и Удај је одлучио да прегледа воз, како би се утврдило да ли неко недостаје. Председника није желео да узнемирава пре седам сати јер је тако гласило наређење.

Када је у станици Сен Жермен тај чудни телеграм и по трећи пут доспео у Удајеве руке, он је пробудио Стега, министра иностраних послова. Било је 5 сати и 30 минута и Стег је наредио да се ипак провери цео воз, укључујући и председничков купе. Тек тада је откривено да Дешанела заиста нема!

ИЗ ФРАНЦУСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ КО ДРУГОМЕ ЈАМУ КОПА...

Тешки топ направили су Французи у 18. веку. Наручио га је Луј XVI, да би њиме брањено Царство, а израдио га је Жан-Батист де Грибонал по коме је овај топ добио име. Али, историја је пуна невероватних обрта, па је тако, у време када је

Француска била најјача артиљеријска сила у Европи, у њој избила и победила револуција санкилота. Луј XVI је погубљен, додуше не чувеним топом, него на гилотини, али проналазак га је надживео и нашао још много зла чо вечанству...

Остала је загонетка како је Дешанел могао испасти из воза. У почетку, сумња је пала на његовог собара да му је дао пилуле за успаљивање а потом га избацио кроз прозор, али ово је брзо одбачено. Сам Дешанел није се није сетио и тако је овај догађај који је у своје време подигао велику прапину, пао у заборав — нерајашњен!

М.К.

ИГРЕ НА ЖИВОТ И СМРТ. — Гладијаторске игре потичу од Етрураца, народа асирског порекла који је живео у средњој Италији и на острвима Корзици и Сицилији. Римљанима, који су 295. године пре нове ере покорили Етрурце, веома су се допалз ове игре па су и сами почели да их изводе, али не само на погребним свечаностима, као што су чинили Етрурци, него су приређивали приредбе на којима су се гладијатори борили на живот и смрт. Ове

римске витешке игре први пут су одржане 264. године пре нове ере после чега постају веома популарне. За време Цезарове владавине (101—44. године пре нове ере) на једној таквој приредби учествовало је и по 320 парова гладијатора. Основане су и праве школе овог „спорта“ тако да се број људи који су се на турнирима и разним свечаностима борили за живот пред многобројном публиком попео на неколико хиљада, а борбе су трајале и по неколико дана.

2 ШКОЛА СУРОВОСТИ. — Гладијатори су углавном били ратни заробљеници, робови, разни криминалци и злочинци, али међу њима је било и слободних грађана који су на тај начин хтели да покажу своју вештину и умешност у руковању оружјем. Ти људи морали су да буду веома снажни и издржљиви а у школама које су се називале ludus gladiatorius били су подељени у групе, зависно од преступа који су учинили и од оружја којим су се борили.

3 ДО ЈУЧЕ ПРИЈАТЕЉИ. — Како је кроз многобројне освајачке ратове јачала Римска империја тако је и растао број заробљеника. Римљани су веровали да је хуманије не осудити их на смрт, па су их зато користили за своје забаве, уживали су да гледају како ови људи који су се борили у истом војничком строју, као заробљеници убијају један другог. Јер, победа није само значила бити вештији у руковању оружјем, већ пропусницу за — живот.

ВТ ЗА ПОБЕЂЕНОГ

4 КРВАВО УЖИВАЊЕ. — Према оружју које су носили и начину борбе, гладијатори су били подељени у групе. Тако су *mugmillones* носили тупо оружје, *essedari* су се борили на колима, *retiari* су имали мреже и трозубац, *bestiari* су били злочинци а да би изборили слободу морали су да се боре са лавовима и тигровима... У почетку, гладијатори су се борили на трговима, а касније у амфитеатрима у које је из најудаљенијих крајева долазило и по неколико хиљада људи да би уживали у проливању крви.

5 ПОЗДРАВ УМИРУЋЕГ. — Пре него што би почела борба, гладијатори су пролазили поред трибине на којој је седео цар и поздрављали га речима: »Ave cesar, morituri te salutant« (Здраво, царе, поздравља те онај који треба да умре). После тога започињала је борба а побеђени би био поштеђен само ако су гледаоци махали стиснутим песницама. Када би цар по завршетку борбе подигао руку и окренуо палац надоле то је значило — смрт побеђеном. „Убиј, убиј“ — урлало је тада гледалиште.

6 СЛОБОДА НА ПОКЛОН. — Ако би неки гладијатор више пута узастопно победио, цар би му поклањао слободу и он је постајао равноправан грађанин. Неки римски политичари, као Катилина и Цезар, имали су телесну гарду коју су сачињавали искључиво гладијатори. Јер, они су били не само срчани борци већ и верни својим господарима, надајући се да ће их једног дана, ако их добро бране и штите, они наградити слободом. Многима је то, после вишегодишњег „службовања“, и пошло за руком.

7 СПАРТАК НАС ВОДИ! — Огорчени на тешке услове у којима су живели, гладијатори почињу да се буне тако да је за време владавине цара Проба и Нерсина дошло до великих устанака а најпознатији је био Спартаков (73—71 пре н. е.) Гладијаторске борбе почеле су нестајати најпре у источном делу Римске империје а у западном трају све до 5. века када је Одоакер вођа германског племена Скира збацио 476. године с престола последњег императора Ромула Августа.

НЕРАЗЈАШЊЕНЕ
КАТАСТРОФЕ

У АМЕРИЦИ СЕ УПРАВО СНИМА ФИЛМ КОЈИ
ТРЕБА ДА ЗАСЕНИ И »АЈКУЛУ«, А СЦЕНАРИО
ЈЕ НАПИСАН ПО СТВАРНОМ ДОГАЂАЈУ.

СПАСОНОСНИ СКОК ПИЈАНОГ АКРОБАТЕ

акробатска вештина спасти живот!

„Лет је био диван, сећа се он, узбудљив, занимљив. Али, када смо се спустили у Њу Џерсију, осетио сам се нелагодно, а да ми сам нисам знао зашто! Управо сам стајао крај прозора када се зачуло снажно брујање, а онда је одјекнула страховита експлозија. Све се затресло и обојило црвено, жуто и наранџасто. Свет је почео да вршти, настао је ужас.“

ПИТАЊЕ СЕКУНДИ

Реаговао сам нагонски: разбио сам стакло прозора и почео да се извлачим. Обесио сам се десном руком о оквир прозора. Спазио сам тада конопац како се љуља и ухватио се за њега док су се иза мене чули повици људи у агонији. Успео сам да се спустим низ уже, али оно је било прекратко! Земља се налазила око дванаест метара испод мене. Скочио сам....“

Захваљујући својој акробатској вештини, Шпах се није много озледио приликом доскока. Међу запањеним посматрачима на аеродрому, налазила се и његова жена Вера са четворо деце. Слеђени од ужаса гледали су шта се догађа пред њиховим очима. Касније су испричали да је прошло, како су чули, само тридесет две секунде између прве и

друге експлозије — у том кратком међувремену Шпах се спасао! А изгледало му је да његово спуштање низ конопац траје сатима...

Кад се нашао на земљи, знао је да мора што пре да побегне одатле и последњом снагом почео је да пузи.

Шпах је прошао само с сломљеним чланком, али за тридесет пет његових сапутника тај 6. мај 1937. године био је кобан. Они који су се спасли задобили су тешке опекотине.

Шпах данас живи у Њу-јорку и његова сећања на тај страхан догађај послужиле су у филму „Хинденбург“, новом великом подухвату америчке кинематографије који треба да буде наследник чувене пострави „Ајкуле“.

★ ★ ★

Прави узроци катастрофе дирижабла „Хинденбург“ нису разјашњени. Из нете су претпоставке о нагомиланом статичком електрицитету који је изазвао експлозију и пожар, затим о грешкама у конструкцији које су се, ето, у једном тренутку катастрофално испољиле, а говорило се и о саботажи.

Једно је, ипак, извесно: Америка је одбила да испоручује Немачкој хелијум, мање опасан гас од хидрогена, а то је, сигурно, допринело да експлозија буде снажнија!

М. К.

шест пута без иједне незгоде. Зато је, нарочито за немачког министра пропаганде Гебелса, постао симбол нацистичке надмоћи. Био је тежак 242 тоне и могао је понети седамдесет путника, а лет од Франкфурта до Њу Џерсија трајао је 52 сата.

УЖЕ ЈЕ ПРЕКРАТКО!

Један од путника на последњем лету „Хинденбурга“ био је и Јозеф Шпах, у то време веома популаран циркуски вештак. Требало је да Шпах прикаже своју чувену тачку „пијаног акробате“ пред њујоршком публиком и одабрао је путовање дирижаблом јер је то био најбржи начин да се пребаци преко океана. Није ни слутео да ће му баш

вот је изгубио и један службеник аеродрома, толико је експлозија била јака! Танк за хидроген летећег цина садржавао је тада седам милиона литара високозапаљивог гаса.

„Хинденбург“ је био дуг 25 метара и до тада је прелетео Атлантук тридесет

ЦРТИЦЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ

НЕКА СЕ ЗНА КО ЈЕ СТАРИЈИ!

Крајем јула или почетком августа 1833. године дође у Крагујевац Јоаким Вујић, „славно-сербски списатељ“ и замоли кнеза Милоша да установи „театар“. Кнез Милош прихвати предлог и постави Јоакима Вујића „директором књажевско-србског театра“ уз плату од 10 талира месечно.

Кнез Милош је волео позориште и подржавао управника коме је слао и поклоне. Ословљавао га је са „сине“, а управник њега са „оче“.

Представе су, међутим, морале да се одвијају по укусу кнеза Милоша, а он је много волео да се пева. И кад у комаду није било песме, он би по неком поручио управнику да жели да чује песму. Шлезингер, оснивач прве музичке капеле у Србији, био је увек приправан за овакве прохтеве, и одмах би

одређивао која песма треба да се пева, јер је знао кнежев укус. Једном приликом певач се мучио да отпева онако како је требало, а Шлезингер му узбуђен добацивао:

— Више, више...

Певачу је већ све било прекипело:

— Не могу више, — скоро завапи.

— Шта си окупио дете, обречну се кнез Милош на Шлезингера — више, више... Кад не може како ти хоћеш, а он нека пева како може...

НИЈЕ ГОРОСТАС

У катедрали у Шартру чува се оклоп славног ратника Карла Великог (742—814) франачког и лангобардијског краља и римског цара. Тај оклоп је „толико велики“ да би данас у њега једва могло да стане — дете од десет година.

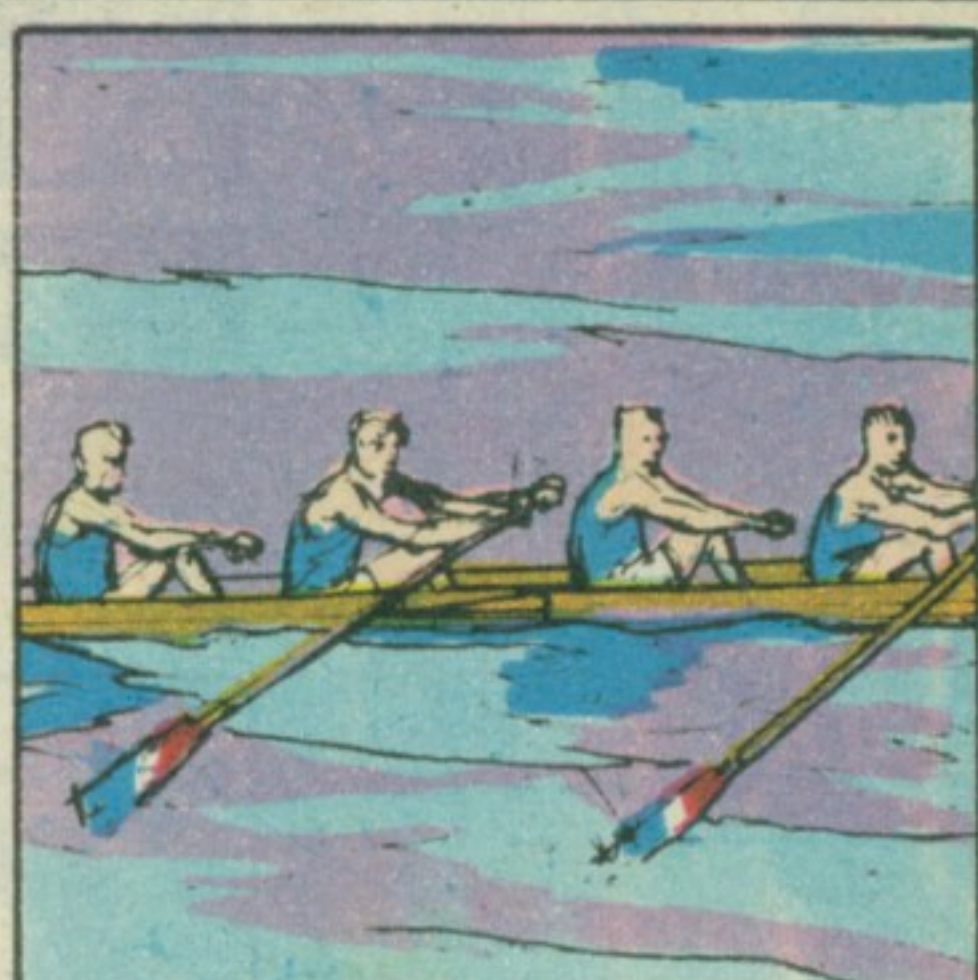

21

У ИСТОРИЈИ модерних олимпијских игара најмање учесника било је на првој Олимпијади у Атини 1896. године. Пријавило се свега 285 такмичара у 43 дисциплине (девет спортова) из 13 земаља.

22

СПОРТИСТИ нове Југославије освојили су прву златну медаљу на Олимпијади у Хелсинкију 1952. године. Тада је четварац без кормилара „Гусара“ из Сплита у финалној трци освојио прво место.

23

ЈУГОСЛОВЕНСКИ кошаркаши имају једну олимпијску медаљу, и то сребрну. Године 1968. у Мексику изгубили су финални меч са екипом САД са 65:50 и тако освојили „сребро“.

24

РВАЧИ Југославије до сада су освојили седам олимпијских медаља: Симић 1964 — златну; Мартиновић 1960, Хорват 1968. и Чорак 1972. — сребрне, а Мартиновић 1964, Симић 1968. и Ненадић 1972. — бронзане.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ:

ИНСПЕКТОР ОКАЦ поставља вам данас нову криминалистичку загонетку. ДОВОРО ПОГЛЕДАЈТЕ СВАКИ ДЕТАЉ НА ЦРТЕЖИМА И ПАЖЉИВО ПРОЧИТАЈТЕ СВАКУ ИЗГОВОРЕНУ РЕЧ.

ИСКУСНО ОКО

ИНСПЕКТОРУ ОКЦУ ПОВЕРЕНА ЈЕ ИСТРАГА О КРАЂИ У НЕКОЈ КУЋИ. ОДМАХ ЈЕ НА ЛИЦЕ МЕСТА ПОСЛАО ДЕЖУРНОГ НАРЕДНИКА...

ШТА МИСЛИТЕ, ДРАГИ ЧИТАОЦИ, ЗБОГ ЧЕГА ЈЕ ИНСПЕКТОР ОКАЦ УВЕРЕН ДА ЈЕ ЛОПОВ БАШ КРАДЉИКА? АКО СТЕ ПОГОДИЛИ, ЧЕСТИТАМО! А АКО НИСТЕ, ПОГЛЕДАЈТЕ РЕШЕЊЕ НА 35. СТРАНИ.

Бони и Клајд упознали су се јануара 1930. године у Западном Даласу. Клајд се на први поглед заљубио у ситну плавокошу девојку лепих светлих очију и она му је узвратила љубав. Њој је било 19, њему 21 година.

Клајд Честнат Бароу, шесто од осморо деце сиромашног фамера из Тексаса, рођен је 24. марта 1909. Одмалена био је веома плаховит и имао је две велике страсти — револвере и аутомобиле.

Бони Паркер била је млађа од њега 18 месеци и потицала је из нешто имућније средине — отац јој је био зидар, али је умро када је имала 4 године. Живела је са мајком у Семент Ситију близу Даласа. Удала се са 16 година за своју љубав из детињства, али се брак брзо распао.

263 ГОДИНЕ ЗАТВОРА

Само што су се упознали и завелели, Бони и Клајд морали су да се растану. Клајд је ухапшен и осуђен због седам крађа аутомобила и провала. За Бони, која дотад није имала посла са полицијом, био је то шок што јој, међутим, није сметало да му једног дана за време посете дотури пиштољ.

Клајд је искористио прву прилику да побегне из затвора са још двојицом осуђеника, али је ухапшен само који дан касније у оружанској пљачки железничке станице у Мидлтауну. Овога пута добио је 14 година робије.

У затвору је провео само две и фебруара 1932. пуштен је захваљујући условној амнестији гувернера Тексаса госпође Фергусон. Из љубави према Бони покушао је да се запосли и живи нормалним животом и — издржао је две недеље. У далеком Масачусетсу где је добио посао осећао се усамљен и прогона јер му је полиција мотрила сваки корак. Тако је дигао руке од поштења.

Три дана касније Бони је напустила кућу. Мајци је рекла да је добила посао модела за козметику у Хјустону, у ствари придружила се Клајду. Био је март 1932. а већ априла „Бароу банда“, у којој су поред њих двоје били и извесни Реј Хамилтон и још двојица младића, извршила је прво убиство. Жртва је био златар Џон Бучер из Хилсбороа у Тексасу, а плен свега 40 долара!

Остали злочини ређали су се као сами од себе. У градићу Атока, у Оклахоми, Клајд и Хамилтон, већ мртви пијани, извукли су боце вискија и натегли их испред локалног дансинга. Шериф Макисвел и његов заменик Мур покушали су да их спрече — у Сједињеним Америчким Државама још је владала прохибиција. Уместо одговора, севнули су пиштољи.

Затим је следила пљачка велике бензинске станице у Гранд Прерију, у Тексасу. Ту је банда покупила

УБИСТВЕНИ ДУЕТ

ХИЦИ ИЗ ЗАСЕДЕ КОЈИ СУ УЧИНИЛИ КРАЈ ДВОГОДИШЊЕМ КРВАВОМ ТЕРОРУ БОНИ И КЛАЈДА БИЛИ СУ ДОВОЉНИ ДА ОДУЗМУ БАР ПЕДЕСЕТАК ЉУДСКИХ ЖИВОТА.

Бони и Клајд

свој дотад највећи плен, 3500 долара. Мртвих није било јер ником није ни пало на ум да се супростави разбојницима који су већ уживали глас „срећне руке на обарачу“.

Да би прославили успех, Бони и Клајд одвезли су Хамилтона у Мичиген да посети оца. Хамилтон се, на своју несрећу, поштено поднапио и постао сувише причљив. Освестио се тек у Тексасу, где је пребачен полицијским колима, када је чуо да је осуђен на укупно 263 године затвора!

ДРЖАВНИ НЕПРИЈАТЕЉИ БРОЈ ЈЕДАН

Бони и Клајд су, пуни пара, читав септембар и октобар провели возикајући се по Мичигену, Канзасу и Мисурију. Одседали су у луксузним хотелима, хранили се у најбољим ресторанима и проводили се одевени по последњој моди.

Када им је остало свега 2 долара, поново су се прихватили „посла“. Прво су опљачкали Хауарда Хала, старог месара, коме је Бони прорешетала стомак. На ред су дошле пљачке у Мисурију, укључујући и препад на банку у Картаги са бедним пленом од 80 долара. Бони и Клајд никада нису планирали препаде већ су на лицу места, такс рећи у пролазу, одлучивали. Убиства су такође била плод случаја или тренутног хира.

Немогуће је набројати све провале, пљачке и убиства које је овај пар почињао између јануара 1933. и маја 1934. године. Разбојништва су постала њихов

начин живота, а убиства аутоматски рефлекс самоодбране. То им је зарадило „титулу“ државних непријатеља број један на југозападу Сједињених Америчких Држава.

Клајд се по замисли Бони повремено одевао у жен

Полицајци у цивилу који су их изрешетали из шипранја крај друма.

Одмах су послате две патроле. У окршају до којег је дошло Клајд и Џонс су лакше рањени, а банда је успела да умакне остављајући за собом два мртва полицајца. Током следећег месеца виђени су у шест места држава Луизијане, Ок-

Изгледа, ипак да им је главна брига била да одрже личну чистоћу и леп изглед. Рубље су прали у перисницама мањих градова, а дотеривали су се код фризера на смену.

Али, банда је, бар извесно време, уживала тако-

ске хаљине и стављао плаву перику. Неко у двома „заводљивим“ плавушама није препознавао озлоглашени дует.

Крајем 1932. трећи члан банде постао је шеснаестогодишњи Данијел Џонс из Даласа, а марта 1933. пришли су им и Клајдов брат Бак са женом Вланш. Дружина је закупила апартаман у отменом делу Џоплина, у Мисурију. То је била грешка јер су суседи, врло уважени грађани, пријавили полицији да се нови станари понашају сумњиво и крећу као гоњене звери.

лахоме, Минесоте и Ајове. Свако „виђење“ завршило се пљачком а лешеги су се само низали. Завладао је „терор Бони и Клајда“.

ЛОПОВСКА СРЕЋА

И поред разбојничких успеха живот чланова Бароу банде постајао је све компликованији. Због велике „популарности“ ноћи су морали да проводе у украденим аутомобилима, а за храну су се некако сналазили.

звану лоповску срећу мада се, нарочито Бони, нису заваравали да ће то моћи дуго да траје. „Хоћу још једном да видим маму пре него што умрем“ често је говорила. Мајке су, за дивно чудо, уживале изузетну нежност у срцима немилосрдног пара и обоје су се редовно враћали кућама да их посете, чак и када им је полиција била за петама.

На једном од својих путовања у Тексас нису имали среће. Ауто који је возио Клајд улетео је великом брзином у разваљен

мост код Велингтона, Клајд није приметио таблу са упозорењем, и Бони је тешко рањена. Сав новац отишао је на лекара који ће ћутати и неговатељицу да бди над рањеницом пошто болница није долазила у обзир.

Следеће плачке и убиства донели су добар плен, али и још веће невоље. Бан да више није имала ни трепавице починка. Тешко су долазили до хране и воде, Бони је још била у агонији, Клајдов брат Бак и снаха Бланш рањени.

Да би у тој тешкој ситуацији прибавили храну Џонс је из шуме код Декстера, у Ајови, где су се сакрили, отишао у градић да купи пет печених пилића. Печење је добио, али је број порција привукао пажњу и преко 200 полицајаца опколило је за тили час шумарак.

Почело је пушкарање у којем је Бак поново рањен. Полиција је поред њега затекла уплакану Бланш која није хтела да га остави. Бак је 6 дана касније умро у болници, а његова жена осуђена је на 10 година затвора. Бони, Клајд и Џонс успели су кроз кишу метака да умакну. Чим је залечио ране, Џонс се одвојио од њих предосетивши крај.

УСПОМЕНА СА ПОГРЕБА

Бони и Клајд вратили су се у Далас и тамо провели четири месеца спавајући на смену у украденим аутомобилима, тајно се сајтајући са мајкама и плачкајући робне куће и бензинске пумпе када би им понестало новца.

Јануара 1934. успели су да продру на поље где су радили робијаша и уз помоћ ватре из машинских пушака ослободили свог некадашњег ортака Реја Ха-

милтона који је „одрађивао“ своје 263 године. Са њим су утукла још четворица затвореника, а један стражар је убијен.

Првог априла Бони, Клајд и Хенри Метвин, један од те четворице, налетели су у околини Даласа на два полицајца који су их препознали. Бандити су одмах отворили ватру и смакли објект. Само 5 дана потом Клајд је код Мајамија, у Оклахоми, убио још једног полицајца.

Овога пута организована је права хајка у којој су учествовали сви расположиви полицајци Тексаса, Оклахоме, Луизијане, Арканзаса и Канзаса. Сматра се да им је помогао отац Хенрија Метвина не би ли за свога сина зарадио неку олакшавајућу околност.

Ујутру 23. маја 6 полицајаца чекало је у заседи у шипражју крај аутопута око 13 километара од Цибленда, у Луизијани. Нешто после 9 сати на друму се појавио „Форд V-8 седан“ у којем су седели сами Бони и Клајд. Полицајци су отворили ватру.

Испалили су 167 хитаца, а бар 50 погодило је мету. Бони и Клајд погинули су готово тренутно. „Истерали смо ђавола из њих, остала је само мрља крвавих дроњака!“ изјавио је за штампу један од полицајаца.

Тог часа родила се легенда која је ово двоје криминалаца претворила у хероје Америке тога доба. У стварању те сумњиве славе нису учествовали земљаци Бони и Клајда, нити људи који су са њима икада имали било каква посла.

Пар је пренет кући у Далас ради сахране. Гужва на погребу била је толика да Клајдсва рођена сестра није могла ни да приђе гробу. Публика је са мртвачких сандука кидала руже и глатиоле за успомену. Клајду је било 25, Бони 23. године.

Б. Д.

НАСТРАНИ УКУСИ

ТРБУХОМ ЗА — ПАУКОМ!

Жозеф Жером д' Лаланд (1732—1807) познат је француски астроном, веома заслужан за развој ове науке. Начинио је каталог који садржи 47000 звезда, а посебно се бавио посматрањима Месеца и Венере.

Једном је Лаланд позвала пријатељица која се хвалила да има најчуднијег паука на свету: кад год би она засвирала на клавесну, тај паук би искочио из неке пукотине да је слуша! Домаћица се толико одушевила својим пауком, да је забранила собарици да га убије, ако би га случајно опазила док спрема стан.

Лаланд се завалио у наслоњачу спреман да слуша музику. И заиста, чим

су одјекнули први тонови, паук је истрчао негде иза завесе и стао на клавесен. Лаланд није могао да одоли искушењу: на ужас домаћице, он је зграбио паука и — појео га! Јер, пауци су били његова посластица. Мало чудно, додуше, али великим научницима могу се опростити мале настраности...

ХО ШИ МИНОВ ПУТ

Десет хиљада километара дуг сплет уских прашњавих путева, блатњавих речних газова, каменитих планинских прелаза и стаза прокрчених кроз дунглу — то је био Хо Ши Минов пут, пут слободе вијетнамског народа.

Пролазећи из многобројних северновијетнамских граничних прелаза, артерије овог пута пролазе кроз 50 километара широких коридора Лаоса и завршавају се код граница Камбоџе и Јужног Вијетнама. Овако распоређен, сплет путева омогућава Северном Вијетнаму да пребаци око 60 тона ратне и друге опреме дневно у Јужни Вијетнам и тако помогне ослободилачком покрету.

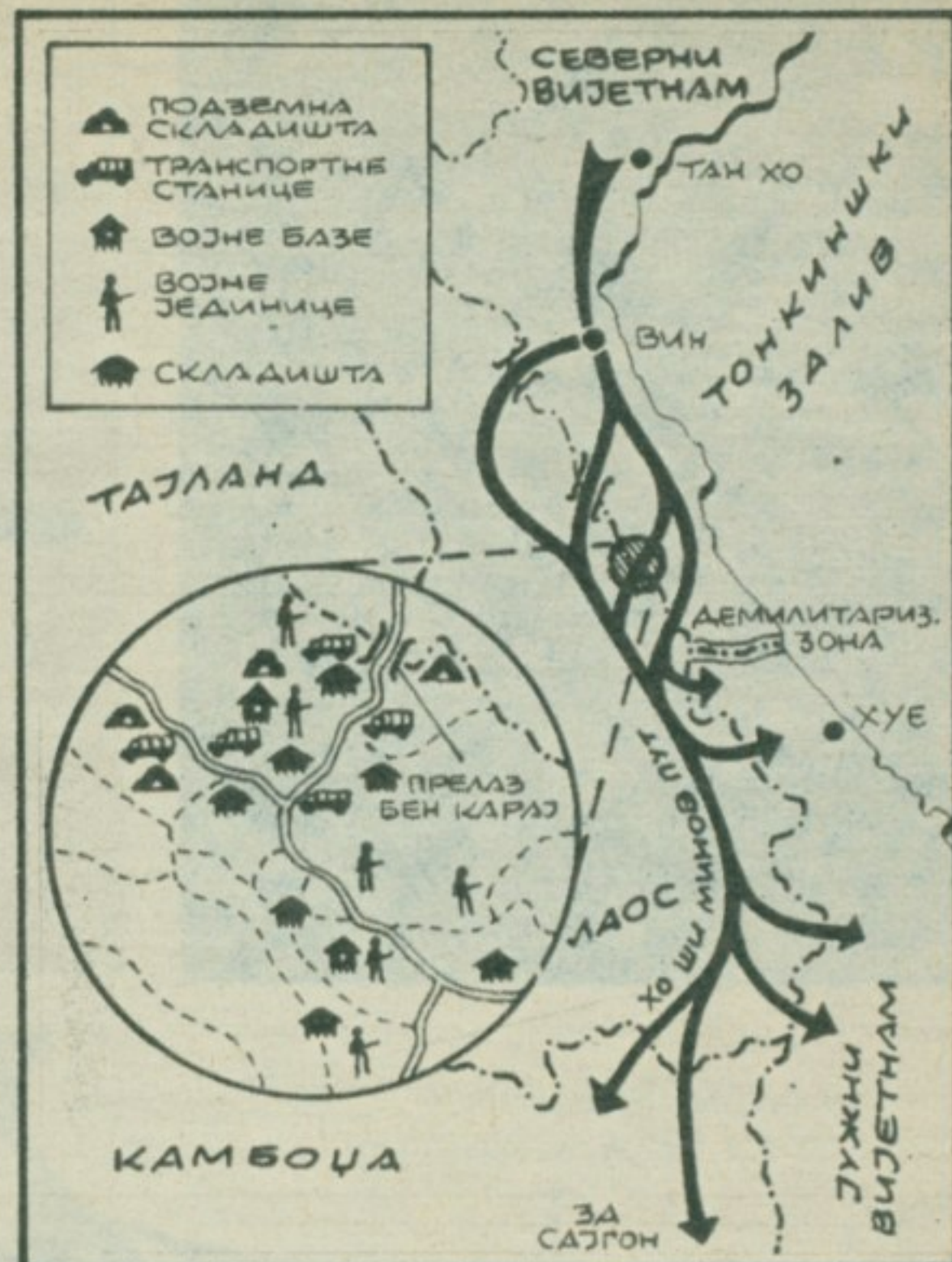
Преносење материјала обавља се на све могуће начине: моторним возилима, бициклима, па чак и воловским колима.

Пут садржи четири полазне тачке које се налазе на планинском ланцу Анамити, иначе природној граници између Вијетнама и Лаоса. Товар се преноси кроз 12 главних снабдевачких зона, око 40 километара дугих, а свака од њих је снабдевена механичарским радионицама, импровизованим амбулантама и складиштима намирница. Све транспортне зоне изузетно су добро брањене многобројним камуфлираним бункерима.

Врло се ретко дешава да транспорт пређе цео пут одједном. Камioni са товаром заустављају се на одређеним станицама на почетку сваке зоне, где долази до промене возача. Сваки од њих изврсно познаје део пута којим обично вози, тако да се транспорт обавља и ноћу, а светла на камioniма пале се само у ноћима без месечине.

Обично за двадесет дана овај товар стиже у тај на складишта на јужновијетнамској граници.

У току 1970. године за

ПРЕМА ОПИСУ ЈЕДНОГ РАТНОГ ИЗВЕШТАЧА С ПОЧЕТКА ОВЕ ДЕЦЕНИЈЕ ОВАНО ЈЕ ИЗГЛЕДАО ЧУВЕНИ ДРУМ КОЈИМ СУ СТИЗАЛИ ОРУЖЈЕ И ОПРЕМА БОРЦИМА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ ЈУЖНОГ ВИЈЕТНАМА

време сушног периода око 3000 камиона било је у употреби на Хо Ши Миновом путу. Када, међутим, наиђе период монсонских киша и неки делови пута постану непроходни за моторна возила, Вијетнамци помаже на род који на рукама носи товар до следећег одређишта. Многи од ових носача су по три или више пута пешице прешли цео Хо Ши Минов пут.

За чување ратног материјала постоје скривена складишта дуж читавог пута. То су углавном пећине и тунели ископани испод самог пута чији су отвори покривени мрежом и маскирани грамама и лишћем. Да би заварали непријатељску авијацију, која често врши ваздушне нападе на возила дуж пута, Вијетнамци на споредним деловима пута остављају на пуштене старе камионе. На овај начин одвраћају пажњу непријатељских пилота са правих мета.

Вијетнамци улажу велики труд да би Хо Ши Минов пут одржали проходним. Свако оштећење на путу, изазвано експлозијом авионских бомбе, бива затрпано и изравнано

за неколико сати, а када се вода из реке излије и поплави пут, употребљавају се монтажни понтонски мостови из тајних складишта.

Непријатељска авијација чини све да онеспособи пут и при том користи најсавременија ратна средства, као што је инструмент назван „звездани сјај“. Ова справа бачена падобраном из авиона прикупља ноћу сваки светлосни зрак, па чак и онај који стварају звезде и умножава га електронским путем око милион пута. При свом паду овај апарат на тај начин осветљава предмете на земљи.

Непријатељ се, међутим, излаже великој опасности приликом вршења ваздушних операција, јер су Вијетнамци поставили више од хиљаду противавионских топова и митраљеза за одбрану пута и на тај начин оборили преко три стотине америчких авиона.

Рат у Вијетнаму је завршен и борбе готово престале. Хо Ши Минов пут много је допринео победи вијетнамског народа над америчким агресором.

М. Ј.

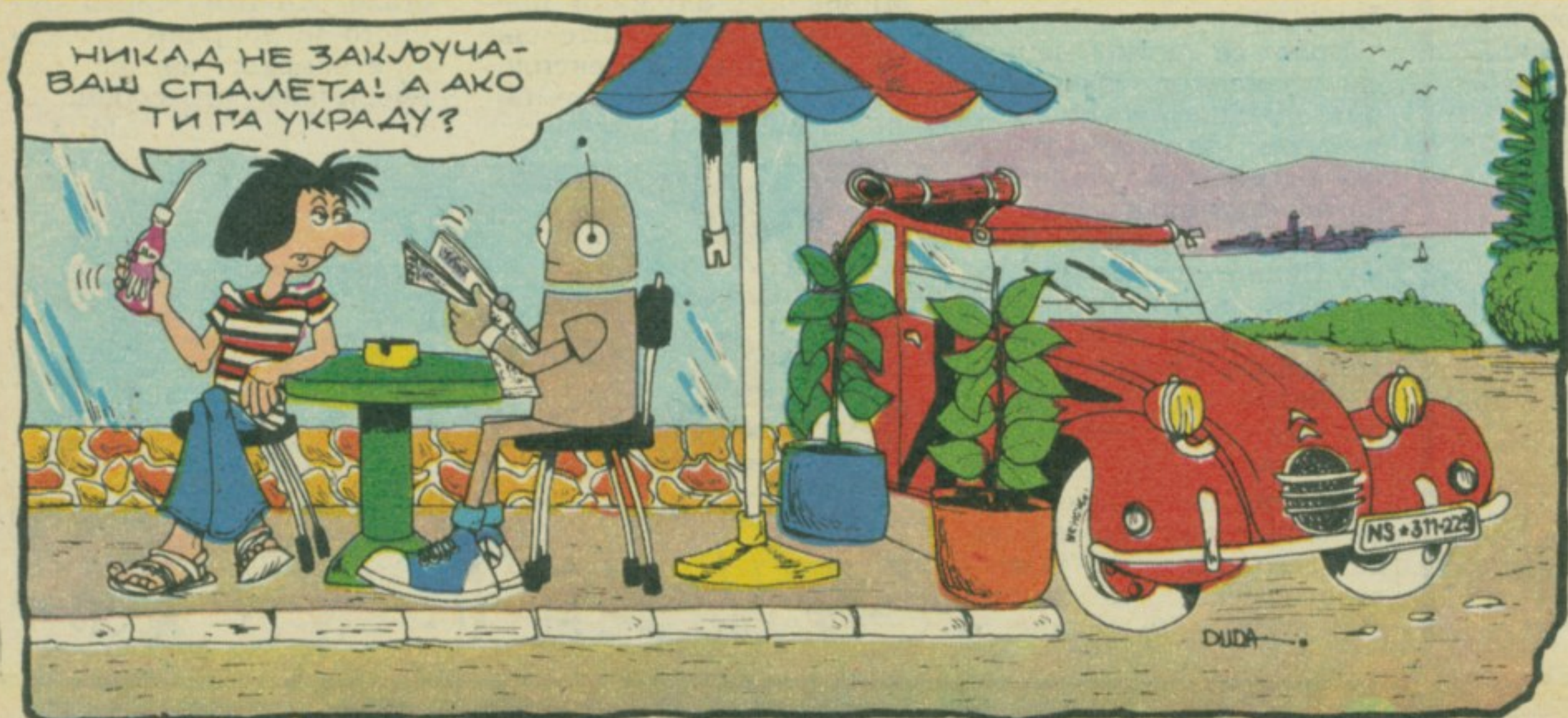

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ШРАФКО

У ПАНИЦИ, ПРЕЖИВЕ-
ЛИ ИЗЛАЗЕ ИЗ СВОЈИХ
ЗАКЛОНА...

ЗУРИШАЈУЋИ И ПУЦА-
ЈУЋИ, ШАЧИЦА ЛУДИ
НАИЛАЗИ НА НЕПРОБО-
ЈАН ЗИД ИНДИЈАНАЦА...
ТО ЈЕ КРАЈ...

РАТНИК КОЈИ ЈЕ ПОГОДИО
БЛУБЕРИЈА НЕ ЖЕЛИ ДА
ИСПУСТИ ТРОФЕЈ...

КАД СУ КОЛА ОТИШЛА, РЕКАО САМ КО-
ЧИЈАШИМА ДА ЗАМЕГУ ТРАГОВЕ, НЕ
БИ ЛИ ОТЕЖАЛИ ПОТЕРУ! ЧЕЖЕНИ
СУ ТО СХВАТИЛИ И САДА ОЧЕКУ-
ЈУ ДА ИХ МИ ОДВЕДЕМО
НАЈКРАЊИМ ПУТЕМ
ДО НАШИХ...

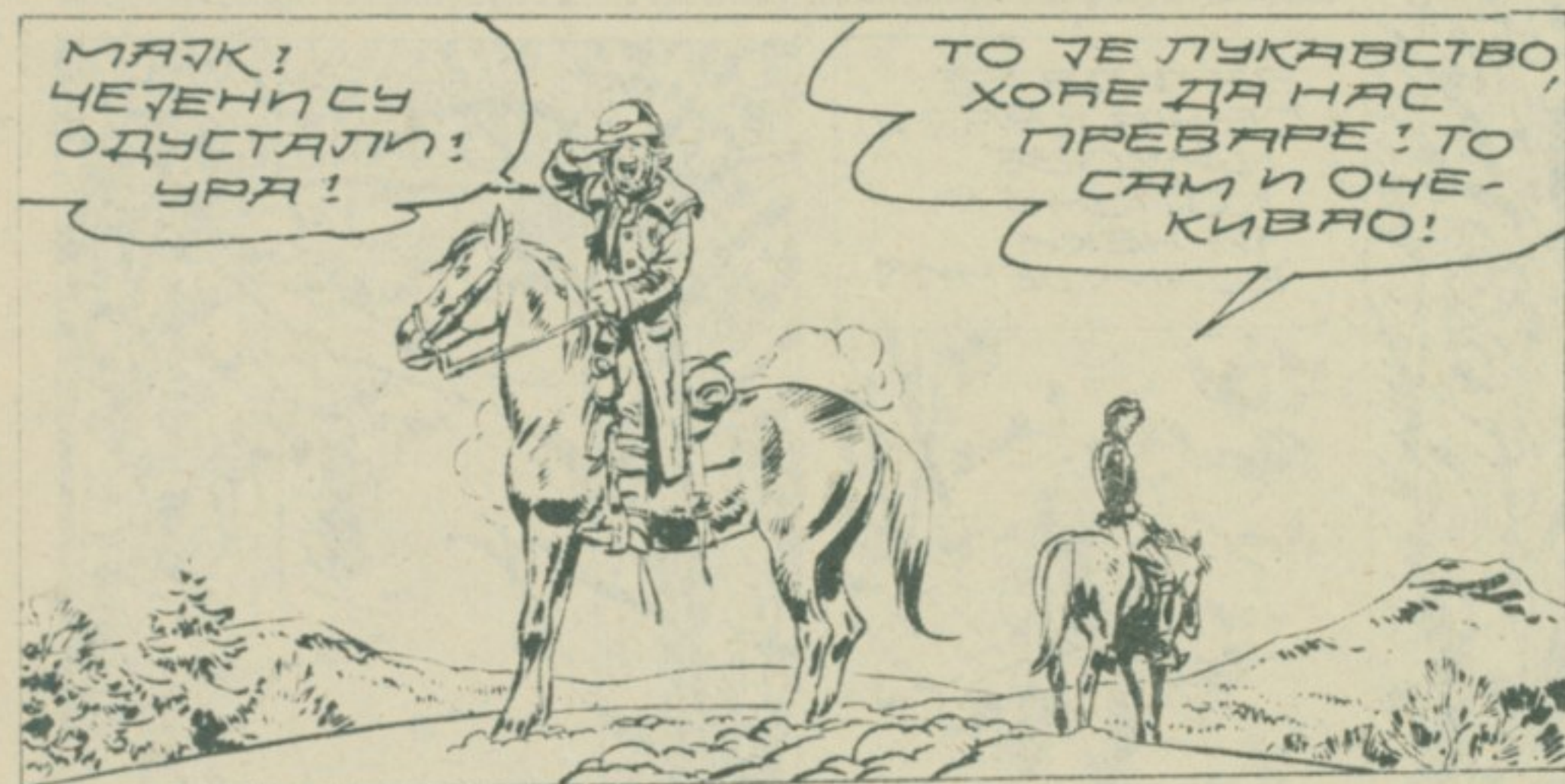
ТИ МИСЛИШ ДА
БЕШ ИХ ЗБУНИТИ?
БРЗО ЋЕ ПРИ-
МЕНИТИ ПРЕ-
ВАРУ!

ПОКУШАЈМО
ДА ТО ОДЛО-
ЖИМО! НАШИ
БИ МОРАЛИ
ЗАВРШИТИ
БОРБУ ДА
БИ МОГЛИ
САЧЕКАТИ
НАШЕ ГО-
НОЦЕ!

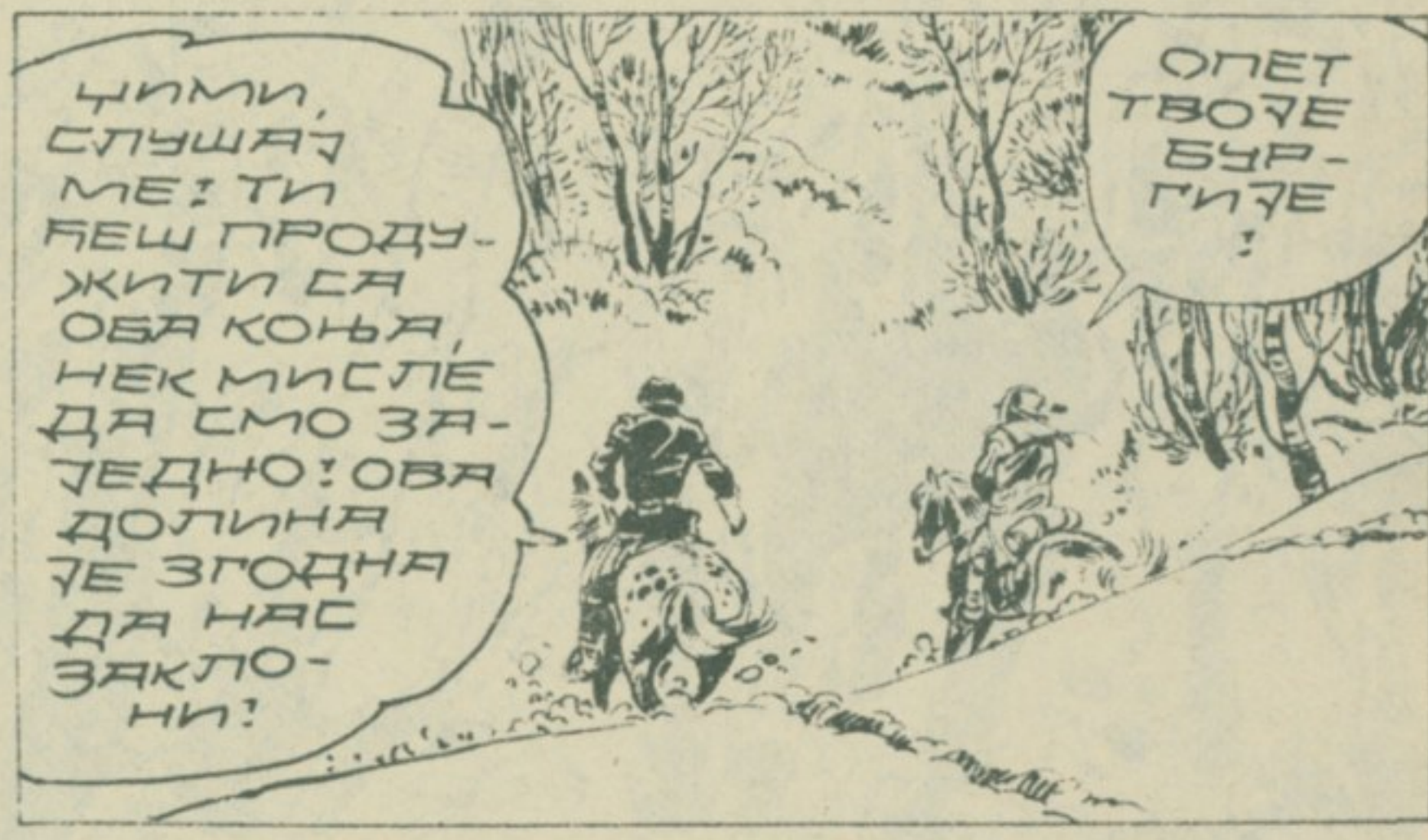
ОВА ДВОЈИЦА
ХОЋЕ ДА НАС
НАВЕДУ НА
ПОГРЕШАН
ТРАГ...

СУВИШЕ СМО
БЛИЗУ! ПУСТИМО
ИХ ДА ПОВЕРУЈУ
ДА ИХ ВИШЕ
НЕ ПРАТИМО...
НАЈИ БЕМО
ИХ ПО ТРА-
ГОВИМА!

МАЖ!
ЧЕЖЕНИ СУ
ОДУСТАЛИ!
УРА!

ТО ЈЕ ЛУКАВСТВО,
ХОЋЕ ДА НАС
ПРЕВАРЕ! ТО
САМ И ОЧЕ-
КИВАО!

ЏИМИ,
СЛУШАЈ
МЕ! ТИ
БЕШ ПРОДУ-
ЖИТИ СЯ
ОВА КОЊА,
НЕК МИСЛЕ
ДА СМО ЗА-
ЈЕДНО! ОВА
ДОЛИНА
ЈЕ ЗГОДНА
ДА НАС
ЗАКЛО-
НИ!

ОПЕТ
ТВОЈЕ
БУР-
ГИТЕ!

ПОЋИ ПРАВИМ
ПУТЕМ, ДА ЗА-
ТИМ ПОМАЛО
СКРЕГНИ У ЛУ-
КУ И ВРАТИ
СЕ ДО ОНОГА
БРДА!

ОН ЈЕ ЛУД!
ЧЕЖЕНИ
ЋЕ БРЗО
ПРОЗРЕ-
ТИ!

А
ОНДА
ЋУ СЕ
ЈА УМЕ-
ШАТИ!
ДОК ТЕ
ОНИ ПРА-
ТЕ, ЈА ЋУ
СТИЋИ
ДО БРДА!

ПЕШИЦЕ?
ДО СУТРА
НЕЋЕШ
СТИЋИ!

НАБА-
ВИЋУ
КОЊА!
БРЗО,
ДАЈ МИ
МАЛО
МУНИЦИ-
ЈЕ И ТОР-
БУ СЕКС-
ПЛОЗИ-
ВОМ!

ТО ЋЕ
САМОУБИ-
СТВО
!

КУШ! И НЕ УСПОРА-
ВАЈ! НИКАКАВ ТРАГ
НЕ СМЕ ПОКАЗАТИ
ДА СМО СЕ РАЗДВО-
ЈИЛИ! ПРОБИ ЋЕМО
ПОРЕД ОНИХ
МАЛИХ БРЕ-
ЗА И БОРО-
ВА...

СРЕШЋЕМО СЕ У
ПОДНОЖЈУ УСАМ-
ЉЕНОГ БРДА...
ЈАКО СВЕ БУДЕ
У РЕДУ!

ДО
ВИЂЕЊА,
СТАРИ!

ОХ!

ЋИ-ХА!

ВАЉДА ЋЕ
СЕ НА КРАЈУ
ЊИХОВЕ
КОЛОНЕ ВУ-
ЋИ НЕКИ
УСАМЉЕНИК...

ДА
ЛИ ЋЕ
МИ
ОВО
УСПЕ-
ТИ?

ДА НИ МО-
МАК НЕБЕ,
ВАЉДА,
БИТИ ПРЕ-
ПРЕДЕН
!

ЈАХА!
ЕВО
ИХ!

ЦЕДЕНИ
СУ,
ОДИСТА,
НАСТАВИЛИ
ПОТЕРУ
ПРАТЕЊИ
ТРАГОВЕ
ДВОЈИЦЕ
БЕГУНА-
ЦА...
ПРОШЛИ
СУ НА
НЕКОЛИКО
КОРАКА
ОД ЖБУНА
ГДЕ СЕ
КРИЈЕ
БЛУБЕ-
РИ...

НЕГАВИ ВУК
ЈЕ БИО У
ПРАВУ... БЛЕ-
ДОЛИКИ СУ
ПРОМЕНИ-
ЛИ ПРА-
ВАЦ...

СТИЋИ БЕМО
ПЛАВЕ БЛУЗЕ
КАДА И
ОНИ!

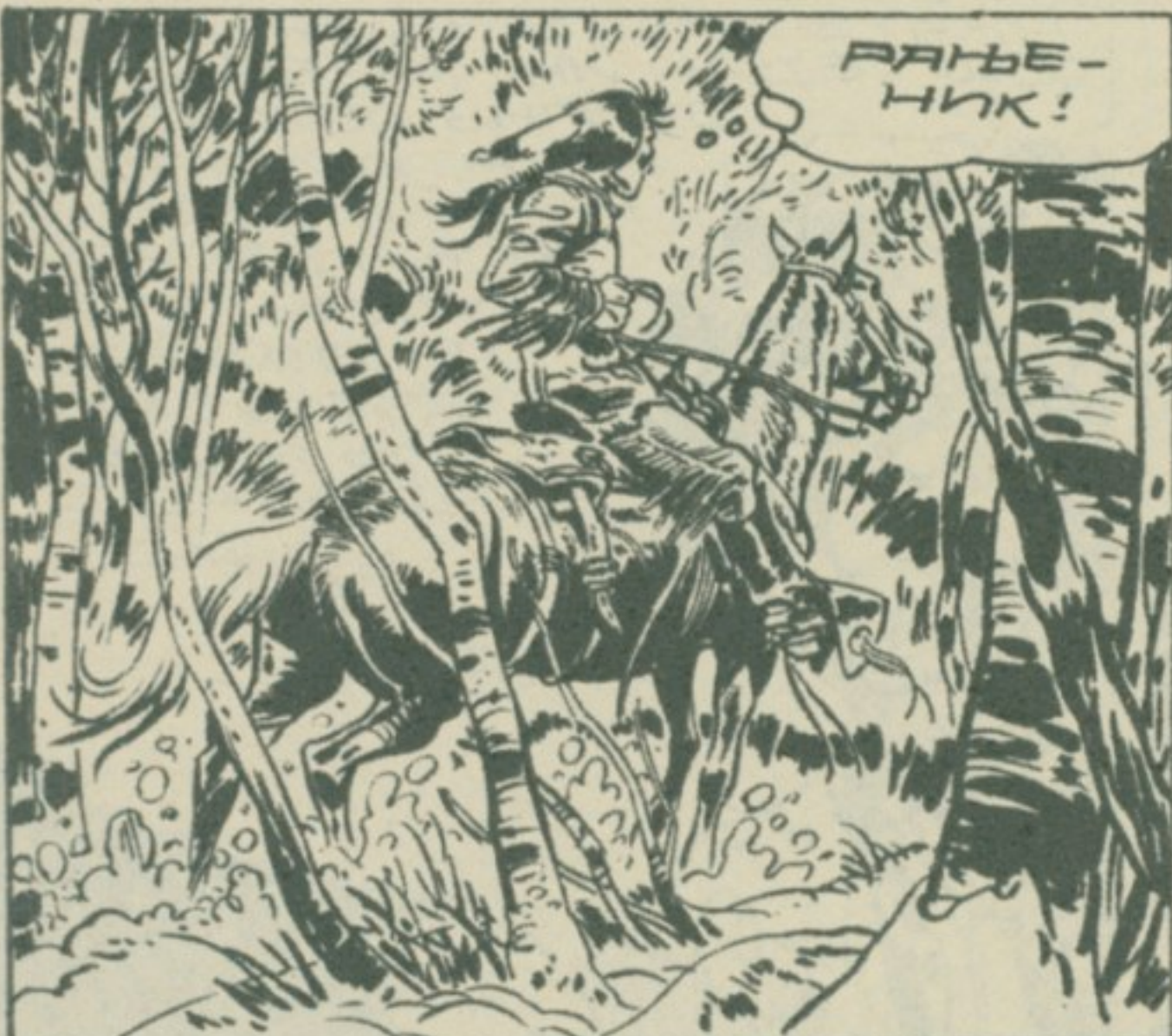
ПОСЛЕДЊИ
КОЊАНИЦИ
СУ ЗАОСТА-
ЛИ...

УВЕК СЕ ПО-
НЕКО ВУЧЕ! ТЕБЕ
БУ, СТАРИ, ОДУ-
ЧИТИ ОД
ТОГА!

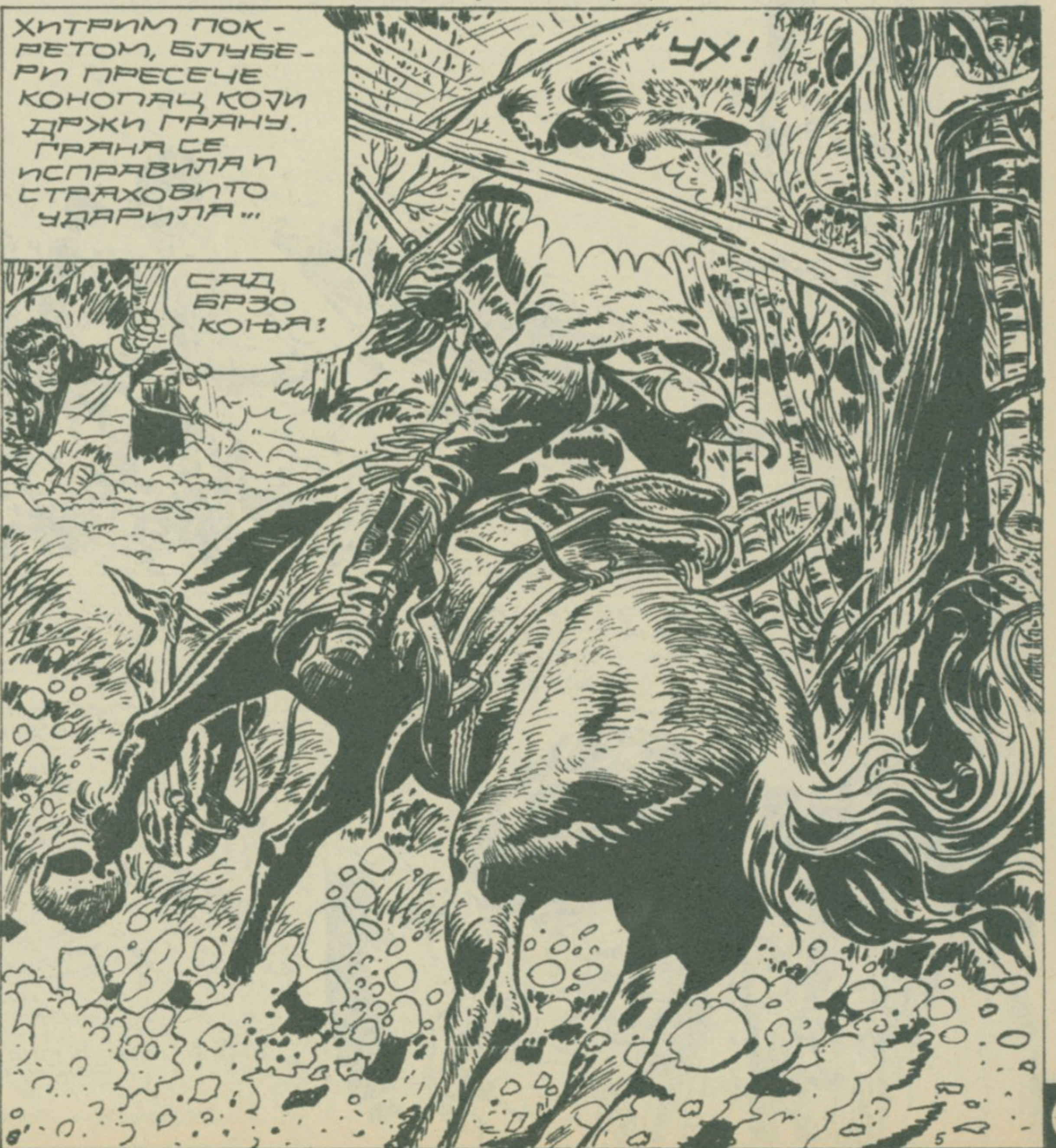
М-М-М...

РАЊЕ-
НИК!

ХИТРИМ ПОК-
РЕТОМ, БЛУБЕ-
РИ ПРЕСЕЧЕ
КОНОПАЦ КОЈИ
ДРЖИ ГРАЊУ.
ГРАЊА СЕ
ИСПРАВИЛА И
СТРАХОВИТО
УДАРИЛА...

САД
БРЗО
КОЊА!

1221
0000
ПЛАВА
БЛУ-
ЗА!

С КРАТЊИМ НАПОРОМ, БЛУБЕРИ
РИ ЈЕ ЗАДРЖАО УПЛАШЕНОГ
КОЊА...

УФ! ОСТА-
ЛИ НИСУ
ПРИМЕТИ-
ЛИ... ЧИМ
ПРЕЋУ
ГРЕ-
БЕН...

УСКОРО ЈЕ
БЛУБЕРИ
СТИГАО У
ПОДНОЖЈЕ
БРДА...

СКОЧИВШИ С КОЊА,
БЛУБЕРИ ПОЧИЊЕ
ГРОЗНИЧАВЕ
ПРИПРЕМЕ...

УСКОРО...

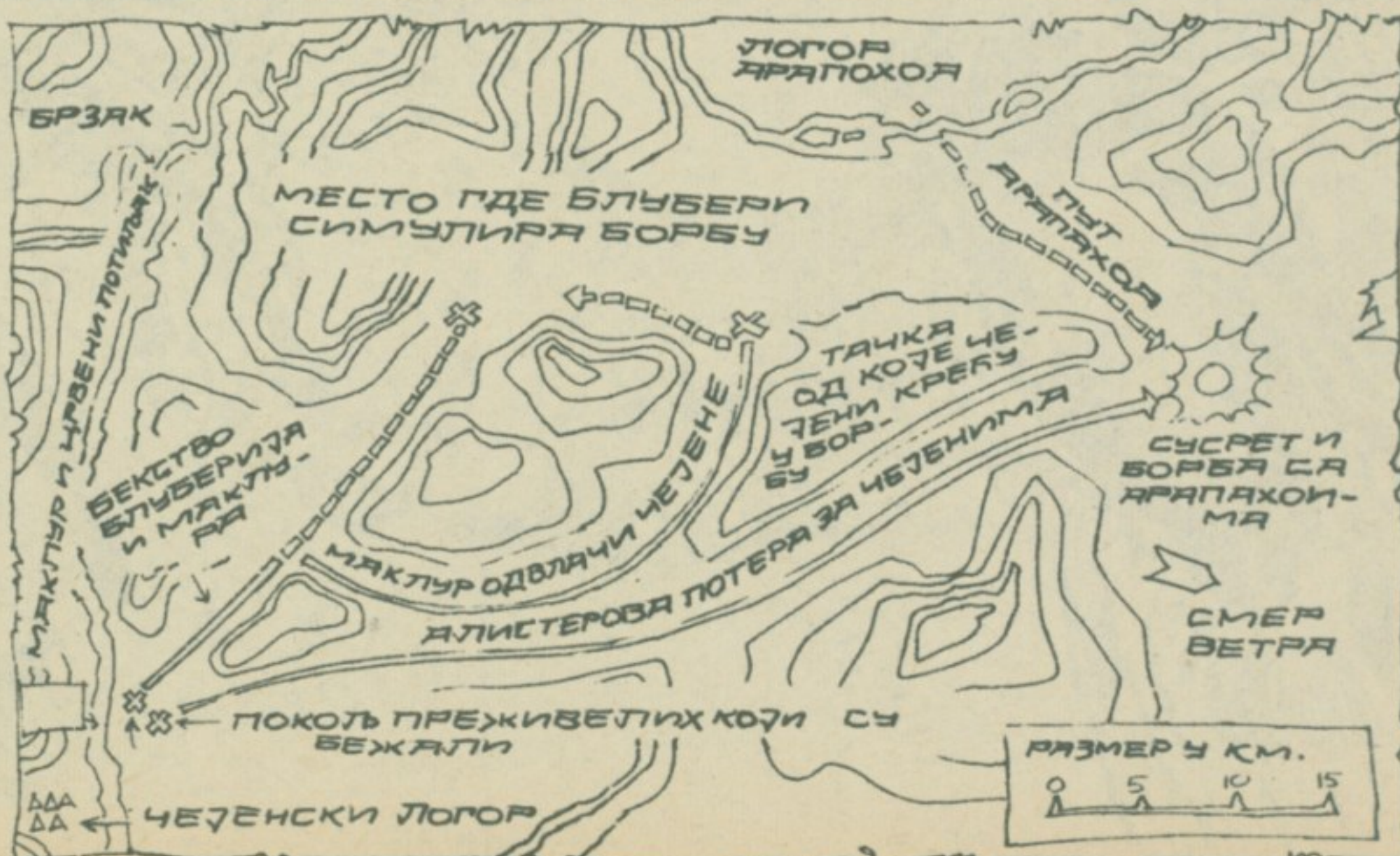
ОД ВАРУТА ИЗ МЕТАКА, БЛУБЕРИ
ПРАВИ ГОМИЛИЦЕ ПОКРИВАЈУЋИ
ИХ ШЉУНКОМ...

ДА ВИДИМО... ЧЕЋЕНИ
ПРАТЕ МАКЛУРА ДВА ЧАСА!
ЈОШ ЈЕДАН ИМ ТРЕБА ДА
СТИГНУ ОВАМО,
А ЗАТИМ ПАДА
МРАК... НЕБЕ
МОЋИ ДА НА-
ПАДНУ АЛИС-
ТЕРА! ОБЕЗ-
БЕДИО САМ
МУ ВИШЕ
ОД ДВАДЕ-
СЕТ ЧАСО-
ВА!

ЧЕЋЕНИ МОРА ДА
ВЕЋ СУМЊАЈУ ДА
ИХ МАКЛУР ОБ-
МАЊУЈЕ! ВРЕМЕ
ЈЕ!

БЛУБЕРИ ЈЕ ПОГОДИО...
НА ТЗМИЉА
ИСТОЧНО,
МЕЂУ ЧЕЧЕ-
НИМА СЕ
ОСЕЂА
УЗНЕМИРЕ-
НОСТ...

ТРАГОВИ
БЛЕДО-
ЛИКИХ СКРЕ-
БУ НА ЗА-
ПАД! ОНИ
ХОЋЕ ДА
НАС ОБМА-
НУ...

ИЗНЕНАДА...

НЕКА
МОЈА БРА-
ЋА БУТЕ
И СЛУША-
ЈУ... ЧУ-
ЈЕ СЕ
БОРБА...

МАКЛУР ЈЕ ТАКОЈЕ
ЧУО ДАЛЕКУ БУКУ
КОЈУ ДОНОСИ ВЕТАР...

АХА!
МАЈК ЈЕ
ПОЧЕО
КОН-
ЦЕРТ?

БЛУБЕРИ И
САМ ИМИ-
ТИРА
БУКУ
БИТКЕ...

БУМ!

ПАКАО! АКО
ЧЕЧЕНИ НЕ ПО-
МИСЛЕ ДА ЈЕ
ОВО ПЛОТУН БА-
ТЕРИЈЕ, ОНДА СУ
ГЛУВИ! А САД,
КОЊИЦА
НАПРЕД!

ПАЛИ!

БАМ!

КАКВА
ДИСЦИ-
ПЛИНА?

ШТЕТА!
ВОЈСКА МИ ЈЕ
ГОТОВО БЕЗ
МУНИЦИ-
ЈЕ!

У ДАЉИНИ...
ИЗГЛЕДА К'О
ПРАВА ЯР-
ТИЉЕРИЈА
И ПУШЧАНА
ВАТРА... ХА,
ХА! ЧЕЧЕНИ
МЕ ВИШЕ
НЕ ГОНЕ!

И ЗАИСТА, ОБМА-
НИ ЧЕЧЕНИ, ЗАБРИ-
НУТИ ЗБОГ СУДБИНЕ
СВОЈИХ, УРАЧУЛИ СУ
НА СВОЈИМ МАС-
ТАНЗИМА...

УСПЕЛО
ОВО ИЛИ
НЕ, ТРЕБА
ДА СЕ ПРИ-
ДРУЖИМ
7. ПУКУ...
НАДАМ
СЕ ДА ЋЕ
СЕ И ЦИМИ
ИЗВУЋИ!

КОЊ ЋЕ ПРЕ-
ДАХНУО!
НОЋ ЋЕ БИТИ
ГАДНА! МО-
РАМ ИЋИ
ОКОЛО ДА
НЕ НАЈЕ-
ТИМ НА
ЧЕЋЕНЕ
?

МОРАМ
СТИЋИ
ЖИВ ДА
БИХ СЕ
ОБРАЧУ-
НАО СА
АЛИСТЕ-
РОМ...
ЖРТВО-
ВАО ЋЕ
РАЊЕ-
НИКЕ И
КОМОР-
ЦИЋЕ...

ДО ЂАВОЛА! АПА ОС-
ТАВЉАМ ТРАГОВЕ...
АЛИ ТО САД НИЋЕ
НИ ВАЖНО! АЛИС-
ТЕР ЋЕ СИГУРНО
ВЕЋ СТИГАО НЕС-
РЕЊНИКЕ КОЋЕ ЋЕ
ПРОГОНИО...

УСКОРО, ПОСЛЕ БЕСНОГ ГАЛОПА, ЧЕЋЕНИ СТИЖУ
У ПОДНОЖЈЕ БРДА, ГДЕ ИХ ЋЕ ПРИВУКЛО БЛУ-
БЕРИЋЕВО ЛУКАВСТВО...

ВАТРА
ОД ВЛАЖ-
НОГ
ГРАЊА
?

ЗАМКА!
ОВДЕ НИЋЕ
БИЛО НИ-
КАКВЕ
БОР-
БЕ!

НАЗАД!
МОРАМО
НА ЗА-
ПАД,
ДА
ТРАЖИ-
МО
НОВ
ТРАГ
?

МРАК ЋЕ!
А И КОЊИ
СУ НАМ
УМОРНИ!
МОЖЕМО
УПАСТИ
У ЗАМКУ
И ТО
МНОГО
ГОРУ
?

НАШИ СУ КРЕ-
НУЛИ НА ЗАПАД,
САД ЋЕ ЋАСНО!
И МИ ВИШЕ НИ-
ШТА ЗА ЊИХ НЕ
МОЖЕМО УЧИ-
НИТИ... КУНЕМ
СЕ, ЖУТА ГЛА-
ВА СЕ НЕЋЕ
ОДАВДЕ ИЗ-
ВУЋИ!

ДОК
БЛУБЕРИ
ГАЛОПИРА
КРОЗ
ЛЕДЕНУ
НОЋ,
У
ДАЉИНИ
СЕ ОД
БРЕЖУЉКА
ДО
БРЕЖУЉКА
ПАЛЕ
ВАТРЕ...

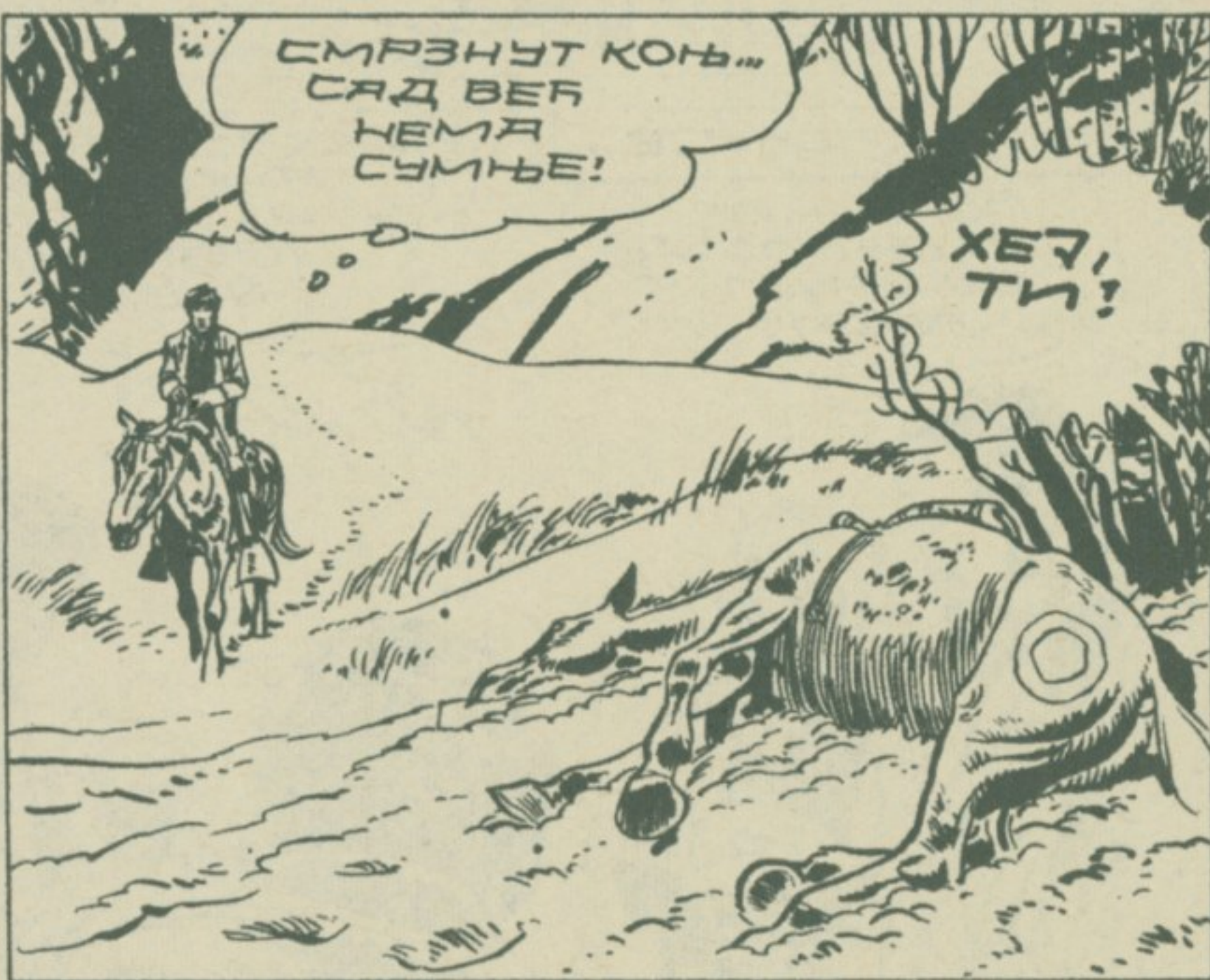
СИГНАЛИ!?!
ПРОКЛЕТСТВО!
ЧЕЗЕНИ ПОДИ-
ЖУ СВОЈЕ
САВЕЗНИКЕ...
БАШ НА ТО
САМ СКРЕ-
НУО ПАЖЊУ
АЛИСТЕ-
РУ?

ЊЕГОВ
НАПАД
НА ЧЕЗЕН-
СКИ ЛОГОР
БИО ЋЕ ИЗ-
ДАЈА! ИН-
ДИЈАНЦИ
ПРЕКО
ТОГА
НЕЋЕ
ПРЕФИ!
БУКНУЋЕ
ОПШТИ
РАТ!

СВЕ ДО ЗОРЕ
ПУКОВНИК
ТРАЖИ ПУК.
ИЗНЕНАДА...

ЛЕШИНЈАРИ...
ХМ! МОРА
ДА САМ
БЛИЗУ

СМРЗНУТ КОЊ...
САД БЕЋ
НЕМА
СУМЊЕ!

ХЕЈ,
ТИ!

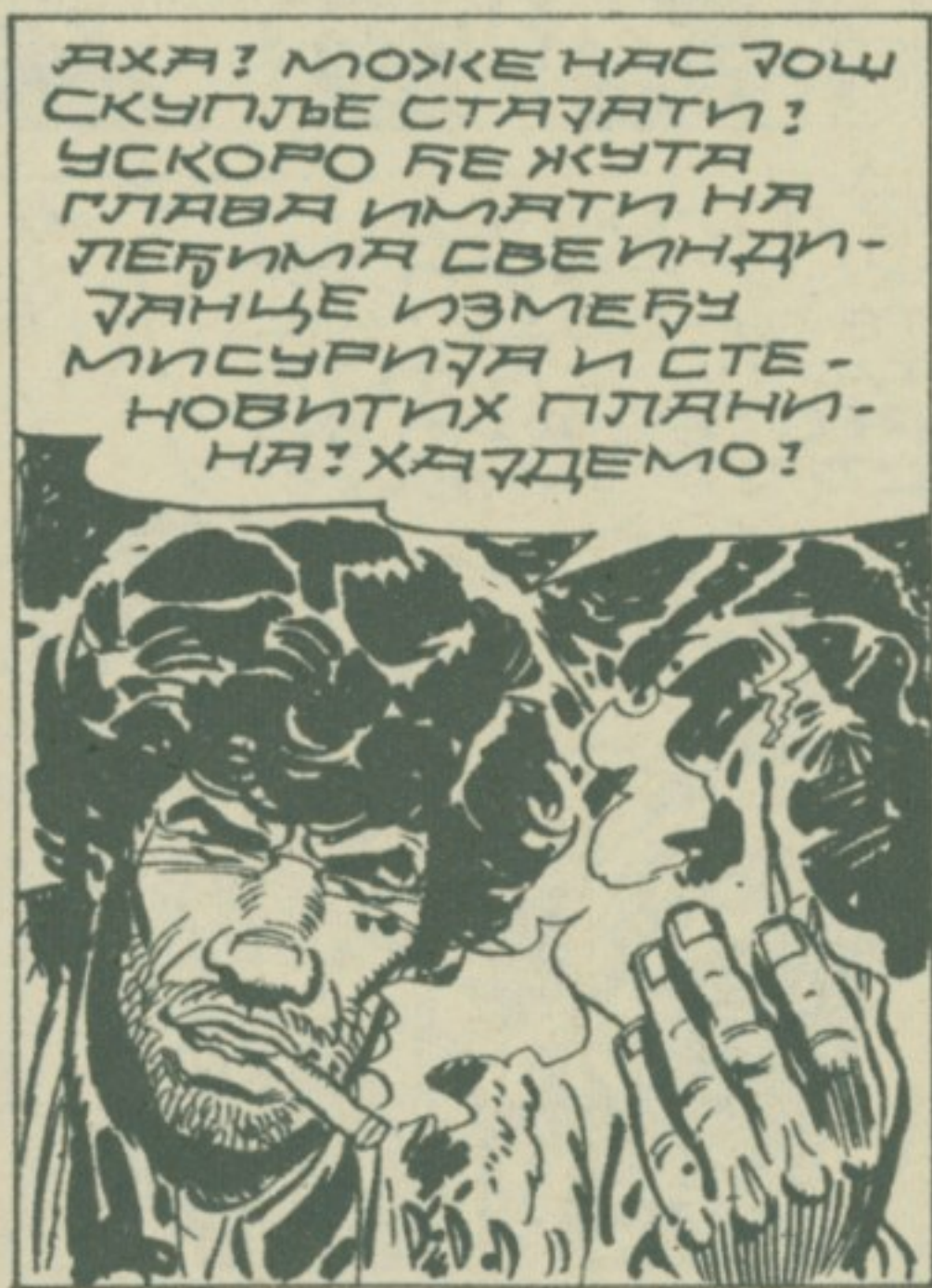
ХА, ХА! СИНКО,
УВЕК СИ БРЗ,
НА ОКИДАЧУ!
А ЋА ТЕ ЧЕКАМ
БЕЋ САТИМА!
ДОБИ, ИМА
ТОПЛЕ КА-
ФЕ!

МАЛО КАСНИЈЕ...

ШТА
ЋЕ С
АЛИС-
ТЕ-
РОМ
?

ПОВЛАЧИ
СЕ КРОЗ
ДОЛИНУ! СТИ-
ГАО ЋЕ ЧЕЗЕ-
НЕ, АЛИ ГА
ЋЕ ЧЕКАЛО
НЕПРИЈАТНО
ИЗНЕНАЂЕ-
ЊЕ! ЊИМА
СЕ ПРИДРУ-
ЖИЛА ГРУПА
АРАПАХОА...
ПОВЕДА ЋЕ
СКУПО ПЛА-
ЋЕНА?

АХА! МОЖЕ НАС ТОШ
СКУПЉЕ СТАЈАТИ!
УСКОРО ЋЕ ЖУТА
ГЛАВА ИМАТИ НА
ЛЕЃИМА СВЕ ИНДИ-
ЈАНЦЕ ИЗМЕЂУ
МИСУРИЈА И СТЕ-
НОВИТИХ ПЛАНИ-
НА! ХАЋДЕМО!

МАЛО КАСНИЈЕ...

ПОГЛЕДАЈ,
КАКВА КЛА-
НИЦА! МАЛО
ИНДИЈАНАЦА
ЋЕ ИЗМАКЛО,
АЛИ ЋЕ МНОГО
НАШИХ ОСТАЛО
ЗАУВЕК...

ТОШ
ДВЕ ТРИ
ОВАКВЕ
ПОВЕДЕ,
ПА НЕЋЕ
ОСТАТИ
НИКО
ДА ОЊИ-
МА ИС-
ПРИЧА
!

СЛЕДЕЩИ
ТРАГОВЕ
7. ПУКА,
БЛУБЕРИ
И ЦИМ
СТИЖУ У
ЛОГОР...

МАК!
БЛУБЕРИ!
НИСАМ СЕ
НАДАО
ДА БУ
ВАС ТОШ
ВИДЕ-
ТИ!

РДО ЖЕДНА?
ТРЕБАЛО ЈЕ ДА
ДОВЕДЕШ АЛИС-
ТЕРА У ПОМОЋ!
ТОШ ЧЕКА-
МО...

ЗДРА-
ВО, ЦРВЕНИ!

УЧИНИО САМ
ШТА САМ МОГАО!
АЛИ ПРОКЛЕТА
МАЗГА ОД ГЕНЕ-
РАЛА НИЈЕ ХТЕ-
ЛА ДА ЧУЈЕ!
ЗАМАЛО ДА
МЕ СТРЕ-
ЉА!

И ОВДЕ
ЈЕ БИЛО
ГАДНО: ЈА
О ТОМЕ НЕ
БИХ ГОВО-
РИО...
МАТОРИ
ЈЕ БЕСАН!

ВРЛО
ДОБРО!
И ЈА
САМ!

МАЛО КАСНИЈЕ...

ПОРУЧНИК
БЛУБЕРИ: ГДЕ
СУ ВАШИ
ЉУДИ?

ИСКАСАПЉЕНИ!
ТАМО ГДЕ СТЕ
ИХ ХЛАДНО-
КРВНО ЖРТ-
ВОВАЛИ!

ХОП-ЛЯ?

ШТА?
ВИ СЕ
УСУЋУ-
ЈЕТЕ...

ОБЕЋАЛИ
СТЕ ИМ ПО-
МОЋ КРОЗ
3 ЧАСА... ИЗ-
ДРЖАЛИ
СУ ПЕТ...
ДО ПОС-
ЛЕД-
ЊЕГ!

НЕ ДО ПОСЛЕД-
ЊЕГ, БЛУБЕРИ, ЈЕР
СТЕ ВИ ОВДЕ: ЧО-
СТАЛОМ, КАКО ТО
ДА СТЕ САМО ВИ
ОСТАЛИ ЖИВИ?

ЧИСТА
СРЕ-
ЂА...

УФ!

ПАЗИ,
МОЛИМ ТЕ!
МИСЛИТЕ
ДА БУ ПРО-
ГУТАТИ ЛАЖ,
ПОРУЧНИ-
КЕ БЛУ-
БЕРИ?

РЕБИ БУ ВАМ
КАКО СЕ ИЗ-
ВУКАО?
ДОК СУ ЊЕ-
ГОВИ ЉУДИ
ГИНУЛИ,
ОВАЈ
ОФИЦИР
БЕЗ ЧАСТИ
НАПУСТИО
ИХ ЈЕ!
ПОВЕ-
ГАО ЈЕ
КАО
КУКА-
ВИЦА!

ТО ЈЕ СТВАР.
НО ГАД-
НО!

ШТА?!

НЕ МОРАМ ЧАК НИ ДА ВАС
ПРЕДАМ ВОЗНОМ СУДУ ЗБОГ
НЕПОСЛУШНОСТИ И ВРЕЂАЊА
СТАРИЈЕГ ПО ЧИНУ! СТРЕЉА-
БУ ВАС ОДМАХ ЗБОГ ДЕ-
ЗЕРТЕРСТВА!

БЕРК! УХАПСИТЕ И РАЗОРУЖАЈТЕ ПОРУЧНИКА БЛУБЕРИЈА! САЗОВИТЕ ВОЈНИ СУД! БАДИНГЛОУ, ПРИПРЕМИТЕ ЈЕДИНИЦУ ЗА СТРЕЉАЊЕ!

ТРЕНУТАК, ГЕНЕРАЛЕ! ИМАМ НЕШТО ДА ИЗЈАВИМ: ЦРВЕНИ И НЕК ТАКОЋЕ... ЖЕЛИМО ДА СВЕДОЧИМО! ГАРАНТУЈЕМ ДА ПОРУЧНИК НЕЋЕ БИТИ СТРЕЉАН, ВЕЋ ОДЛИКОВАН РАТНОМ МЕДАЉОМ!

ПОГЛЕДАЈТЕ ЊЕГОВЕ РАНЕ! ОН УМАЛО НИЈЕ СКАЛПИРАН У ОНОМ ПОКОЉУ...

ЈА САМ ГА СПАСАО И МОГУЋИО ДА САЧУВА ГЛАВУ! СВИ ОСТАЛИ СУ ИЗГИНУЛИ!

ОН ВАС ЈЕ ИЗБАВИО ОД УНИШТЕЊА ЗАУСТАВИВШИ СТОТИНЕ ЧЕДЕНА КОЈИ БИ ВАС У БОРБИ СА АРАПАХОИМА НАПАЛИ С ЛЕЂА!

МОРАЋЕТЕ И НАС СТРЕЉАТИ, ЈЕР БЕМО СЕ ЖАЛИТИ ДО ВАШИНГТОНА!

ДОСТА!

ВАШЕ ДАЖИ НЕЋЕ СПАСТИ ПОРУЧНИКА БЛУБЕРИЈА?

У МЕЏУВРЕМЕНУ, АКО ХОБЕТЕ ДА СПАСЕТЕ ПУК, НАЈБОЉЕ ЈЕ ДА ОДМАХ НАРЕДИТЕ ПОВЛАЧЕЊЕ...

ШТА? ТОШ СЕ УСУЗДТЕ ДА ДАЈЕТЕ УПУТСТВА!

ПРОЦЕНИТЕ САМИ...

ЗА МАЊЕ ОД ДВА ДАНА, СИГУРНО ЋЕ БИТИ ОВДЕ, ЊИХ 4 ДО 5.000, ЖЕЉНИХ ОСВЕТЕ...

БОЖИМ СЕ ДА ЈЕ ТО ТАЧНО! ОДЛУКА СЕ МОРА ДОНЕТИ ХИТНО!

МИСЛИТЕ ДА СТЕ СЕ ИЗВУКЛИ, БЛУБЕРИ? ОВО ЈЕ САМО ОДЛАГАЊЕ, КУНЕМ ВАМ СЕ! ТО БЕМО СРЕДИТИ КАСНИЈЕ...

ОДУЗИМАМ ВАМ СВАКУ КОМАНДУ! БИЋЕТЕ НА РАСПОЛАГАЊУ ПОРУЧНИКУ БАДИНГЛОУ!

РАЗУМЕМ!

ФОСТЕР, НЕКА ТРУБЕ
СЕДЛАЊЕ! НАСТОЈАЋЕМО
ДА СЕ ДОЧЕПАМО
ФОРТ-ЛАРАМИДА!

ЦРВЕНИ!
ХОЋУ ДА
ТИ ДАМ
ПОВЕРЉИВ
ЗАДА-
ТАК!

НЕМАМО
ИЗГЛЕДА
ДА СЕ САМИ
ИЗВУЧЕМО
А ЖУТА ГЛАВА
НЕЋЕ ТРАЖИТИ
ПОМОЋ... ТИ
СЕ ЗА НЈУ
МОРАШ
ПОСТАРА-
ТИ...

ШТА?

С КОЛИМА, РАЊЕ-
НИЦИМА ВУЋИ
БЕМО СЕ КАО
ЦРЕВА
?

ОДГАЛОПИРАЈУ ДО
ЧООВОГ ЛОГОРА,
ИСПРИЧАЈ СВЕ
ГЕНЕРАЛУ И ДОВЕ-
ДИ НАОРУЖЕ РАДНИ-
КЕ С ПРУГЕ У ДОЛИ-
НУ ЧИМНИ! НЕЋЕ-
МО СТИГТИ
ДАЉЕ...

ХЕЈ!

ВИ СТЕ
ЛУДИ!
АЛИСТЕР
БЕМИ
ИСКОПА-
ТИ
ОЧИ
АКО
САЗ-
НА...

МЕНЕ НЕ ПУШТАЈУ: А
ТИ КАО ЦИВИЛ НЕ МОЖЕШ
ОДГОВАРАТИ
ЗА ДЕЗЕР-
ТЕРСТВО
!

А АКО
ОВАЈ...

СЛУШАЈ,
ЦРВЕНИ!
ТОШ ТЕД-
НУ РЕЧ,
И ЈА БУ
ИСПРИЧА-
ТИ ДА ЈЕ
ЗБОГ ТВО-
ЈЕ И ЧИ-
МИТЕВЕ
РАКИТЕ
МЕНИ-
ЦИЈА
ОДЛЕ-
ТЕЛА У
ВАЗ-
ДУХ...

ЕГО-
ИСТО,
ЗБОГ
ТЕБЕ
БЕМО
СТРАДА-
ТИ!

ДЕ,
ДОБРО!
ОТИЈИ
БУ!
УЛУЧИЋУ
ТРЕНУ-
ТАК
ДА СЕ
ИЗГУ-
БИМ...

МАЛО КАСНИЈЕ...

ШТА
МУЊКАТЕ,
БЛУБЕРИ?
ВИ СТЕ
ПОД
МОЈОМ
КОМАНДОМ
И АКО
САМО
МРДНЕ
ТЕ...

ЖЕЛИМ
ДА ТИ ПО-
МОГНЕМ,
ДЕБЕ-
ЛИ!

НА БРЗИНУ, 7. ПУК ЈЕ
КРЕНУО ПРЕМА
ФОРТ-ЛАРАМИТУ...

ТРЕБАЛО БИ
БИРАТИ ШИРЕ
ДОЛИНЕ, ДА
НЕ БИСМО
БИЛИ ИЗ-
НЕНАЂЕНИ...

НЕМОГУЋЕ,
ИЗГУБИЋЕ-
МО НЕКО-
ЛИКО
ДАНА!

ИЗВИЂА-
ЧИ СУ ОПА-
ЗИЛИ ИС-
ТОЧНО ОД
НАС ВЕ-
ЛИКЕ ГРУ-
ПЕ ИНДИ-
ЈАНАЦА!

ОЧИГЛЕДНО ЖЕЛЕ
ДА НАМ ОДСЕКУ ОД-
СТУПНИЦУ... ФОСТЕР,
НЕКА СЕ КОЛОНА
КРЕЋЕ БРЖЕ!

ЉУДИ И
КОЊИ СЕ
НИСУ
ОДМО-
РИЛИ!

ОДИСТА, ДУГА КОЛОНА
СЕ СВЕ ВИШЕ ОТЕЖЕ
КРОЗ СНЕЖНЕ НАНОСЕ
...

БИ-ХА!
НИСАМ ЈА
КРИВ ШТО
СУ КОЊИ
НА
ИЗМАКУ
СНА-
ГЕ!

ХЕЈ,
ВИ!
НЕ ЗА-
ОСТАЈ-
ТЕ!

ДОК ЈЕ ОВА
СТЕНИЦА БАДИНГЛОУ
БЛИЗУ, ЦРВЕНИ
СЕ НЕ МОЖЕ
ИЗГУБИТИ!

АХА!
ПОЗАБАВИ-
ЋУ СЕ ЈА
ЊИМЕ!

И МАЛО КАСНИЈЕ...

ХЕЈ, БАДИНГЛОУ!
УМЕТЕ ЛИ ДА РАЗ-
ЛИКУЈЕТЕ ВУЧЕ
ЗАВИЈАЊЕ ОД ИН-
ДИЈАНСКОГ ОПО-
НАША-
ЊА?

ТО ЈЕ ВАЖНО! ПОКА-
ЗАЈУ ВАМ! ЕВО КАКО
ВУК ЗАВИЈА... КАЖУ
ДА ЈА ТО ДОБРО
ИЗВОДИМ!

!?

ДУУУУУ!

?

ХЕЈ!

ИИИИИ!

ПРОКЛЕТА БУДАЛО!
НАМЕРНО
СТЕ МИ УПЛЯ-
ШИЛИ КОЊА
ДА БИХ
ИСПАО
СМЕШАН!

НИСАМ ЗНАО
ДА СЕ ЛУШЕ
ДРЖИТЕ У
СЕДЛУ...

ДРЖИТЕ СЕ ДОБРО!
А САДА ЋУ ВАМ ПОКАЗАТИ
КАКО ИНДИЈАНЦИ
ПОДРАЖАВАЈУ
ВУКОВЕ...

НЕ!
ВИ СТЕ
ЛУДИ
ЗАВРА-
ЊУЈЕМ
ВАМ!

ЦРВЕНИ ПОТИЛЈАК
ЋЕ ИСКОРИСТИО
ТРЕНУТАК...

УЗ МАЛО СРЕБЕ
НИКО ДО ВЕЧЕРИ
НЕЋЕ ОПАЗИТИ ДА
САМ НЕ-
СТАО...

ЗА ТО
ВРЕМЕ...

ШТА ЧЕКАТЕ,
БАДИНГЛОУ?
УСКАЧИТЕ
У СЕДЛО!

ДА СЛОМИМ
ВРАТ?
НИКАД
!!!

КУДА,
БАДИН-
ГЛОУ?

ТРЕНУТАК
КАСНИЈЕ...

ИЗВИНИ-
ТЕ!

НЕ ИЗИГРАВАЈТЕ
БУДАЛУ! ВИ МОРА-
ТЕ БИТИ НА ЗАЧЕ-
ЉУ И ПО-
ЖУРИВА-
ТИ
КОМУ-
РУ!

НЕ
ГЛЕДАЈ-
ТЕ
МЕ КАО
БУДАЛА
И
МАРШ
НА
СВОЈЕ
МЕ-
СТО!

ОВАЈ,
ГОСПОДИ-
НЕ...
ДА, ГОС-
ПОДИ-
НЕ!

ВИ СТЕ КРИ-
ВИ, БЛУБЕРИ,
ШТО САМ
ИСПАО
ПУКОВСКА
БУДАЛА!
ПЛАТИТЕТЕ
МИ!

НЕ ВЕРУЈЕМ...
БИТЕТЕ ПРЕ
ТОГА
МРТВИ И
СКАЛПИРА-
НИ!

МЕЂУТИМ,
УПРКОС ОЧЕКИ-
ВАЊИМА, ДО
ИНДИЈАНСКОГ
НАПАДА НИЈЕ
ДОШЛО ПРВА
ДВА ДАНА.
ПАЖЊА
ЉУДИ,
УМИРЕ-
НИХ
ТИМЕ,
ПОПУС-
ТИЛА
ЈЕ...

ТО ЈЕ НЕМО-
ГУЉЕ! ИНДИ-
ЈАНЦИ ХОЋЕ
ДА НАС
УСПАВА-
ЈУ!

БРЖЕ!
ПРИБИЈ-
ТЕ СЕ УЗ
КОЛА
ДО ВАС!

НЕБУ
ВАЉ-
ДА ДА
НОСИМ
ОВЕ ПРО-
КЛЕТЕ
МАЗГЕ?

ИПЯК, БЛУБЕРИ СЕ НИЗЕ ПРЕВАРИО „ ТЕ
ВЕЧЕРИ, ПОСЛЕ НАПОРНОГ ДАНА КАД ЌЕ
РАЗВУЧЕНА КОЛОНА, ПО МРКЛОМ МРЯКУ,
УШЛА У РЕДАН КЛАНАЦ, СТОТИНАК ИНДИЈА-
НАЦА БАЦИЛО СЕ НИЗ ПАДИНЕ
НА ЗАОСТАЛА КОЛА „

КРАТКА И
ЖЕСТОКА
ПАЉБА „
ДВОЈА
КОЛА
СУ
БУКНУЛА
ОД
ЗАПАЉЕНИХ
СТРЕЛА.
И ПРЕ НЕГО
ШТО СЕ КОЛО-
НА МОГЛА И
ОКРЕНУТИ
ИНДИЈАНЦИ СУ
НЕСТАЛИ БР-
ЗО КАО ШТО
СУ СЕ И
ПОЈАВИЛИ „

УЗБУ-
НА!

КАСНО!
АЛИ
МОЖЕМО ИХ
СТИГНИ!
НАПРЕД!

ОВУДА!
ОНИ СЕ ГОВ-
ЛАЧЕ УЗ
ПАДИ-
НУ!

СТОЈ! СТАНИТЕ, ЗА
ИМЕ СВЕТА! ТО ЌЕ
ЛУДИЛО! ИНДИЈАНЦИ
БАШ ТО И ОЧЕКУЈУ!
ПРОКЛЕТ-
СТВО
?

ШТА? УСУБУ-
ЈЕТЕ СЕ ДА РАС-
ПРАВЉАТЕ О
МОЈИМ НАРЕД-
БАМА!

НЕ РАСПРАВЉАМ?
ЈА ИХ УКИДАМ И
СПАСАВАМ ВАМ
ЖИВОТ,
ЛУДА
ГЛАВО!

ОПЕТ СЕ
МЕШАТЕ,
БЛУБЕ-
РИ!

ОФИЦИР
ЛИШЕН КОМАН-
ДЕ МОРА ДА
БУТИ! ШТА ЌЕ
БИЛО, БА-
ДИНГЛОУ?

ИЗМЕНА-
ДАННА-
ПАД ГОС-
ПОДИНЕ!
ДА НИЗЕ
БИЛО ОВЕ
КУКАВИЦЕ,
ШАЧИЦА
ИНДИЈА-
НАЦА БИ-
ЛА БИ
УНИШТЕ-
НА!

САД
ЈЕ
КАСНО!
ТИ ПАЦОВИ
СУ ДАЛЕ-
КО!

ГОСПО-
ДИНЕ, ДОЗ-
ВОЛИТЕ
ДА ИХ ПРО-
ГОНИМ АКО
НАС
ПОНОВО
НАПАД-
НУ!

ОНИ БИ ТО И
ЖЕЛЕЛИ! ЗАТО
БЕ И ПОКУШАТИ
ДА НАС
ИЗАЗОВУ
НАПАДИМА
МАЛИХ
ГРУПА...

АКО
ПОБЕМО
ЗА
ЊИМА
НАМА-
МИБЕ
НАС
У
ЗАСЕ-
ДУ!

ЗАР ДА ДОПУС-
ТИМО ДА НАС
УБИЈАЈУ
ЈЕДНОГ ПО
ЈЕДНОГ?

МОЖЕМО
ЈЕДИНО
ПОКУША-
ТИ ДА
СМАЊИ-
МО ГУ-
БИТКЕ
НА НАЈ-
МАЊУ
МЕРУ...

ОНИ СЕ БОЈЕ ДА НАС
НАПАДНУ СВИМ СНАГАМА!
НАШИ ТОПОВИ НАНЕЛИ
БИ ИМ ТЕШКЕ ГУБИТКЕ!
ЗАТО И ПОКУШАВАЈУ ДА
НАС НАВУКУ НЕКУД ГДЕ
ИХ АРТИЉЕРИЈА НЕ МО-
ЖЕ ЗАУСТАВИТИ...

ЈЕСТЕ ЛИ ЗАВРШИЛИ
ПРЕДАВАЊЕ ИЗ СТРА-
ТЕГИЈЕ? КАД МИ ЗА-
ТРЕБАЈУ САВЕТИ ОД
КУКАВИЦЕ, ПОЗВА-
ЉУ ВАС!

А
ДОТЛЕ
...

ГУБИТЕ
СЕ У
ПАКАО...

ВЕЋ СМО
У ЊЕМУ,
ГОСПО-
ДИНЕ
?

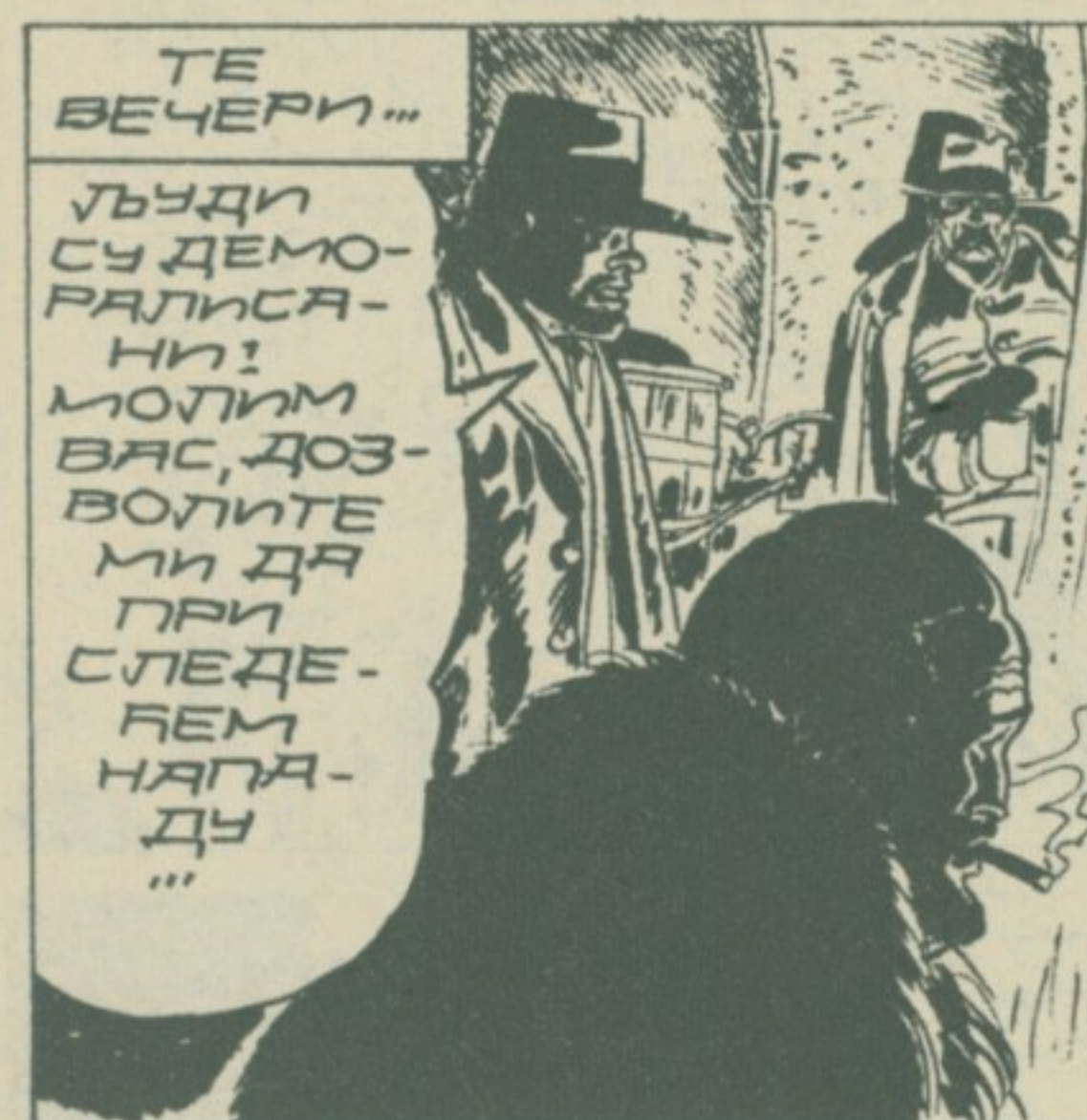

ПОШТО СУ САХРАНИЛИ
ПОГИНУЛЕ И ПРЕВИЛИ
РАЊЕНИКЕ, ВОЗНИЦИ СУ
СЕ ОДМОРИЛИ. СЛЕДЕБЕГ
ЈАТРА...

НАП-
РЕД!

ЦЕЛОГ ДАНА, РЕЂАЛИ СУ СЕ
ИЗНЕНАДНИ ПРЕПАДИ ИНДИ-
ЈАНАЦА. УБИВШИ ПО НЕКОЛИ-
КО ВОЗНИКА, НЕСТАЈАЛИ СУ...

У ЗОРУ,
КОЛОНА
ЈЕ
КРЕНУ-
ЛА...
ИЗНЕНАДА,
ОПЕТ
СУ
НАЛЕТЕ-
ЛИ
ИНДИЈАН-
ЦИ...

УЗБУНА!
КОРУЖУ!
ОБРА-
ЗУ?
КРУГ
!

БУТИ,
БУДА-
ЛО!

ВАС ДВОЈИЦА!
МАДНЕТЕ ЛИ,
ОДЕ ВАМ
ПЛАВА!
НАПРЕД!

БОЉЕ
ДА ГЈ
СЛЕДИ-
МО, МАК!
ДОШ ЋЕ
ПАСТИ С
КОЊА!

ТРУБЕ
СУ
ЗАЈЕЧА-
ЛЕ
И СТО-
ТИНАК
КОЊА-
НИКА
ДУРНУЛО
ЈЕ ЗА
БАДИНГ-
ЛОУОМ
У СУС-
РЕТ
ИНДИ-
ЈАНЦИМА

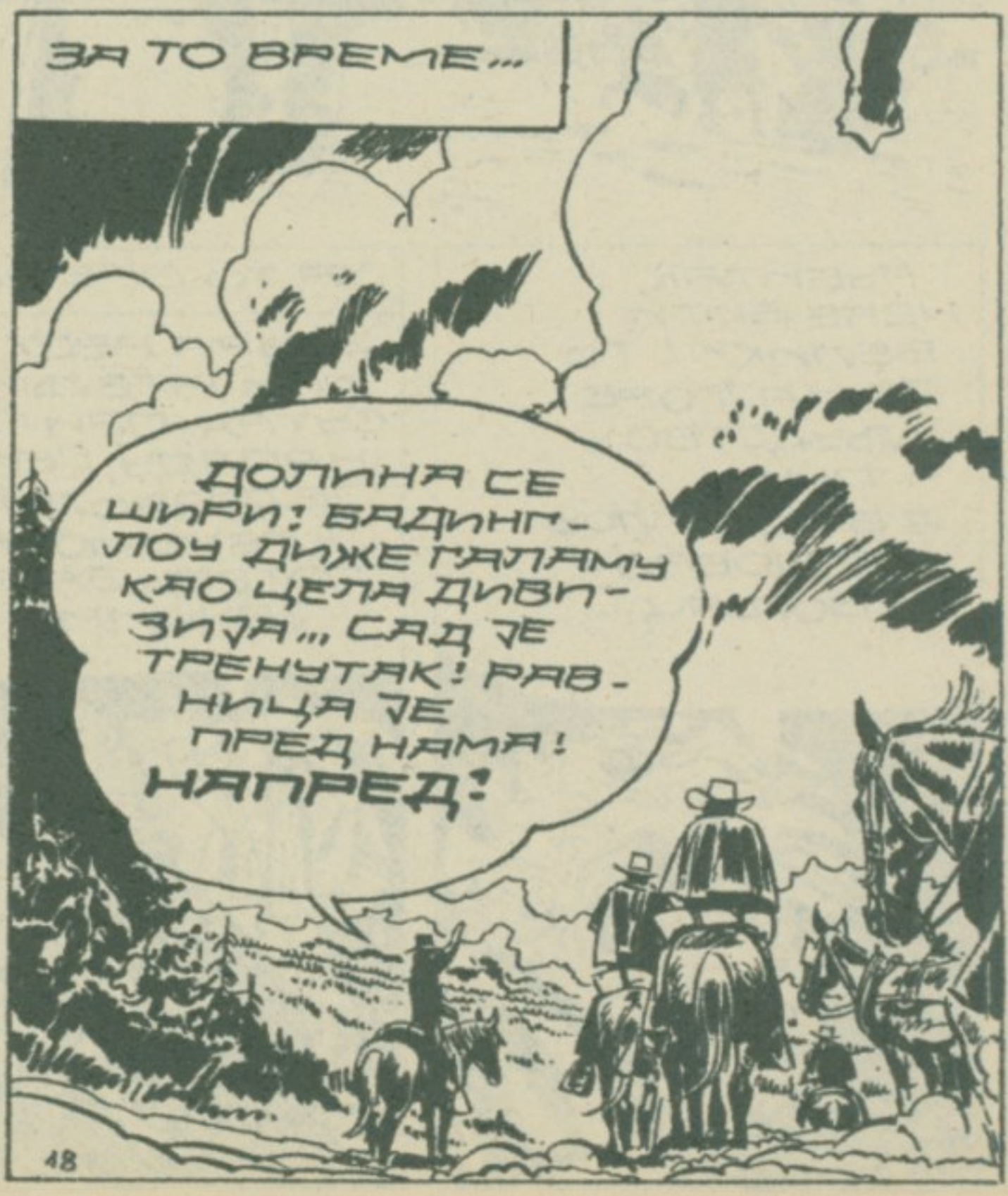
БРАВО,
БАДИНГЛОУ!
УМРЕЋЕМО
С МУЗИ-
КОМ?

ТО ЈЕ ГЕНЕРА-
ЛОВА ИДЕЈА!
ДА ВИ ИНДИЈАН-
ЦИ ПОВЕРО-
ВАЛИ ДА НАПА-
ДА ЦЕО СЕДМИ
ПУК!

КАСНИЈЕ...
ХЕЈ, БАДИНГЛОУ!
ДА НИСМО СУВИШЕ
ЗАШЛИ У ОВЕ
ПРОКЛЕТЕ
БРЕЖУЉКЕ?

ПУК НАС ПРАТИ!
ТО ЈЕ ГЕНЕРАЛО-
ВО ЛУКАВСТВО...
ОН ЋЕ СЕ БАЧИТИ
НА ИНДИЈАНЦЕ
ЧИМ ПОЧНЕМО
ОКРШАЈ!

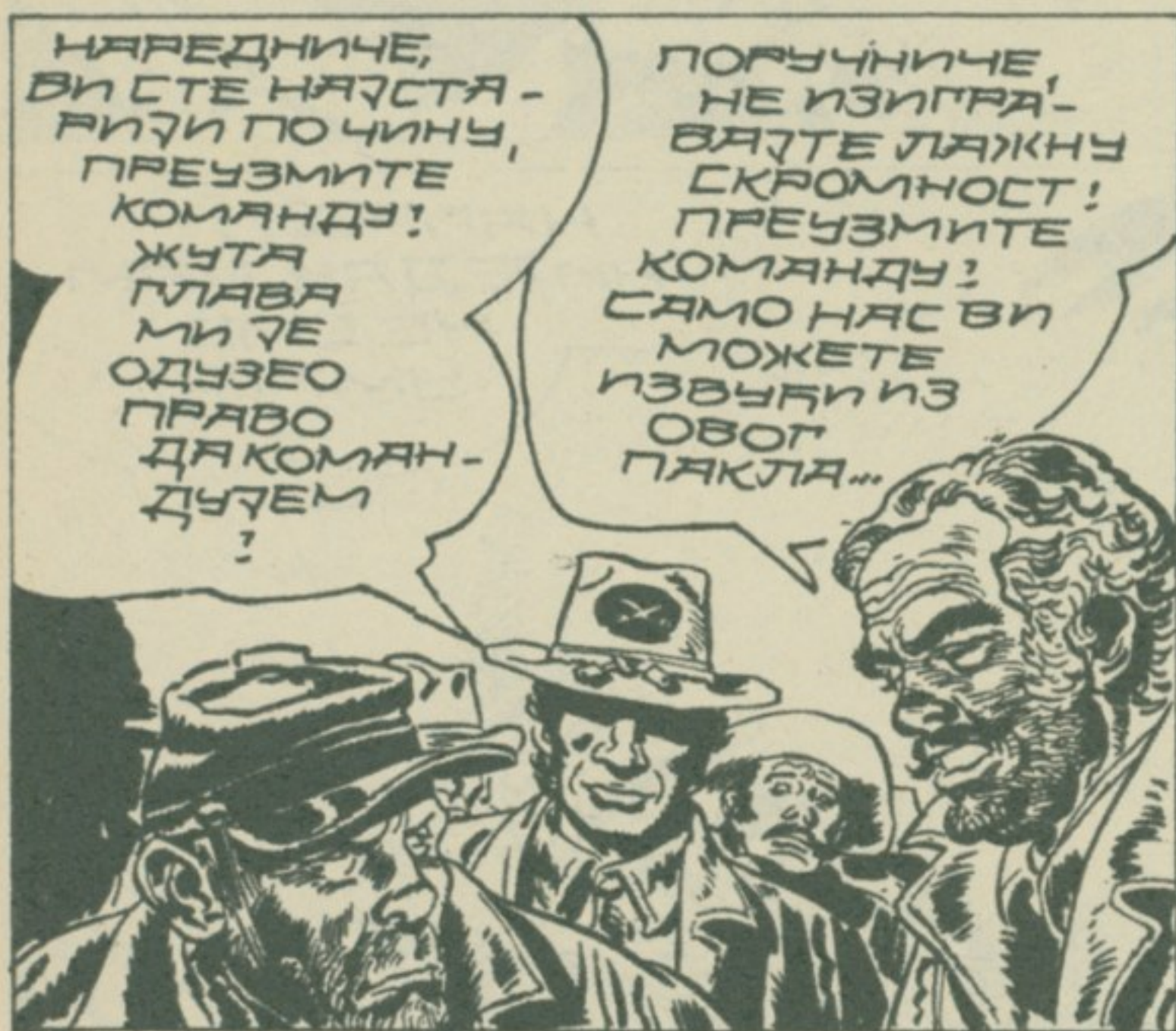
ПАЗИ,
МОЛИМ ТЕ!
ТО МИ ЈЕ
НЕШТО
ПОЗНА-
ТО...

ЗА ТО ВРЕМЕ...

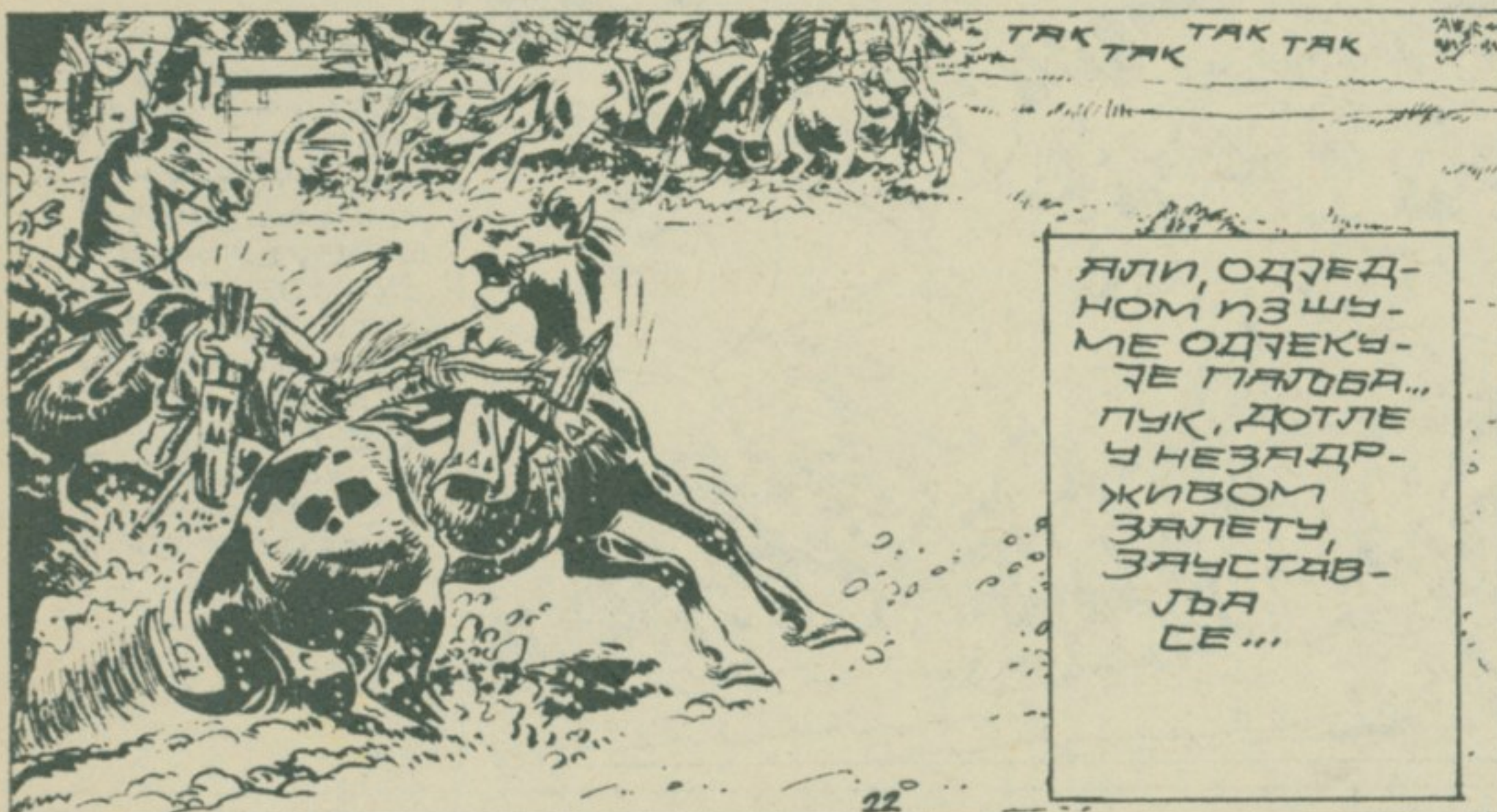
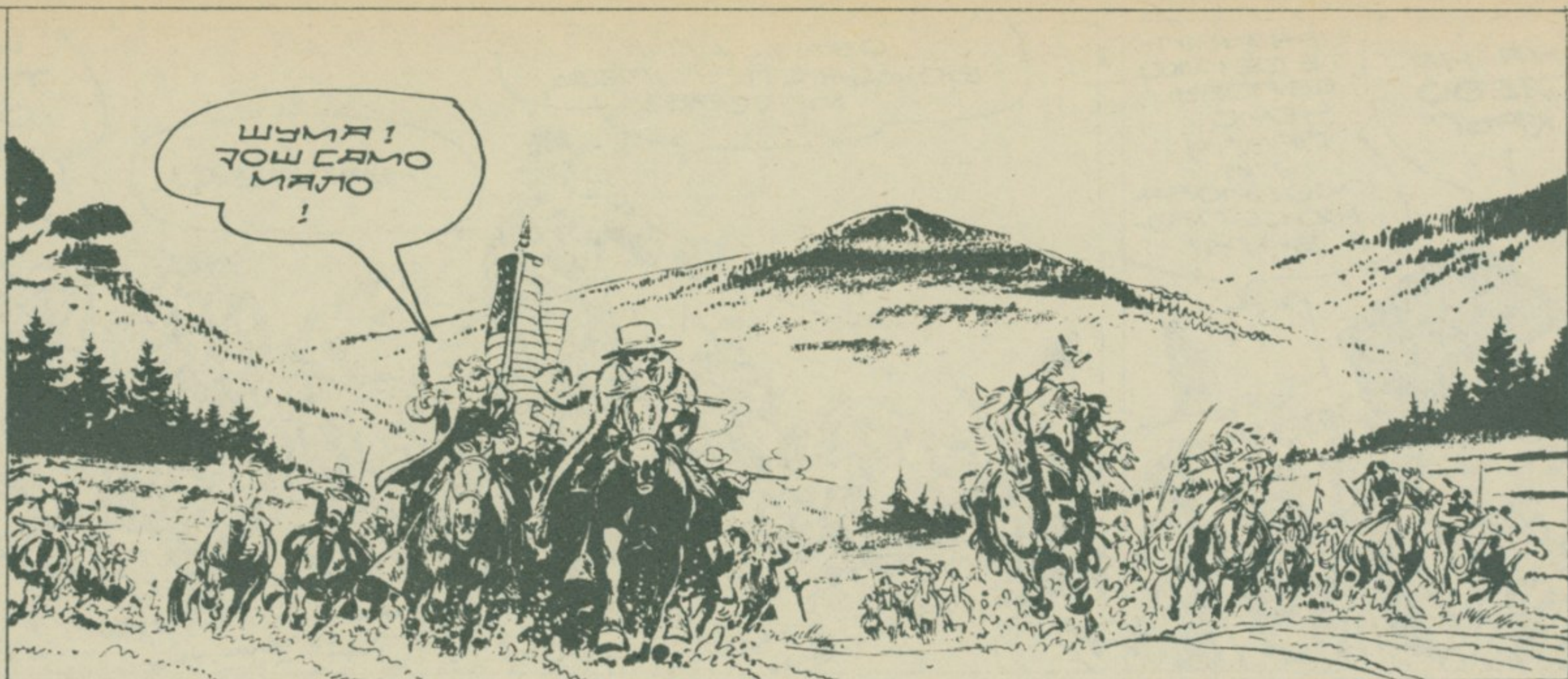
ДОЛИНА СЕ
ШИРИ! БАДИНГ-
ЛОУ ДИЖЕ ГАЛАМУ
КАО ЦЕЛА ДИВИ-
ЗИЈА... САД ЈЕ
ТРЕНУТАК! РАВ-
НИЦА ЈЕ
ПРЕД НАМА!
НАПРЕД!

ДОК СЕ
БЛУБЕРИ
И ЊЕГОВИ
ЉУДИ
БЕЗНАДЕЖ-
НО БОРЕ,
У РАВНИЦИ
СЕ ОДВИЈА
ДРУГА
ТРАГЕДИЈА...
ИНДИЈАН-
СКЕ
КОЛОНЕ
СВЕ
ВИШЕ
СТЕЖУ
ОБРУЧ
ОКО
ОСТАТЈА
ПУКА...

ЈАЛИ, ОДЈЕД-
НОМ ИЗ ШУ-
МЕ ОДЈЕКУ-
ЈЕ ПАЛОВА...
ПУК, ДОТЛЕ
У НЕЗАДР-
ЖИВОМ
ЗАЛЕТУ,
ЗАЧУСТАВ-
ЉА
СЕ...

ОДЈЕДНОМ, У БЕСНОМ ЗУРИШУ, ДВЕСТИ КО-
ЊАНИКА ИЗЛЕКЕ ИЗ ШУМЕ.

ЈЕДНИМ ПОТЕЗОМ, ТОПОВИ СУ ОКРЕНУ-
ТИ... ИНДИЈАНЦИ СЕ ПОВЛАЧЕ ПРЕМА
БРЕЖУЉЦИМА.

ИСТОВРЕМЕНО У
БРДИМА СЕ ДРАМА
БЛИЖИ КРАЈУ...

ПРОПАЛИ СМО,
СИНКО? НЕМАМО
МУНИЦИЈЕ? ОСТАВИЋЕ-
МО ОВДЕ КОСТИ...

ОНАЈ
ПОДЛАЧ
НАС ЋЕ
ХЛАДНО
ЖРТВО-
ВАО!

ТОМА
ПОСТА-
ЋЕ
НАВИ-
КА!

НЕ!

НЕ-Е! НЕЋУ ДА
УМРЕМ! АЛИСТЕР
МОРА ДОБИ ДА
НАС СПАСЕ!
ПРЕКЛИЊЕМ
ВАС, УЧИНИ-
ТЕ НЕШТО
!

СМИРИ СЕ!
ДАЈТЕ МИ ТРУ-
БУ... ДА ВИДИ-
МО ДА ЛИ МОГУ
ДА ТРУВИМ
КАО У ВРЕМЕ
КАД САМ БИО
С ГЕНЕРАТОМ
ШЕРМАНОМ
!

ПОТИСНУТИ ТОПОВСКИМ ГЛЮТУНИМА,
ИНДИЈАНЦИ СЕ КОНАЧНО ПОВЛАЧЕ...

ДОУ!
ТВОЈ ДОЛ-
ЗАК ЋЕ
ЧУДО!

ЗАХВАЉУЈУЋИ ПОРУЧ-
НИКУ БЛУБЕРИЋУ ОН
МИ ЋЕ ПОСЛАО
ЦРВЕНОГ
ПОТИЉКА...

ГДЕ ЋЕ
БЛУБЕ-
РИ?

ДАВАЈ ПАО ЋЕ
ЋУНАЧКОМ
СМРЋУ ШТИ-
ТЕБИ НАМ
ОДСТУПИ-
ЋУ!

ОВАЈ...
ТО НИЋЕ
ТАЧНО!
ВИ СТЕ
ГА ПОС-
ЛАЛИ У
СИТУР-
НУ СМРТ
!

АКО СИ ТО
УЧИНИО,
КОГОТЕ,
СМРВИЋУ
ТЕ!

ЦРВЕНИ,
ЧЕКАЈ!
ТИ СИ
ЛУД!

ХЕЈ!
СЛУШАЈ-
ТЕ!

ТРУБЕ!
ДОЛАЗИ
ИЗ
БРДА!

ТО ЋЕ ОН,
БЛУБЕРИ!
ДОШ СЕ
ДРЖИ!

НЕМАМ
МЕТАКА!

НИ
ДА!

ДОШАО
НАМ
ЋЕ
КРАЈ!

НА КОНЬЕ!
СВИ ЗА МНОМ!
И ТВОЈИ ЛЉУДИ,
АЛИСТЕРУ,
ТАКОЋЕ...
ТРУБИТЕ
ДУРИШ!
НАП-
РЕД!

ЗА ТРЕН ОКА, ДОБРОВОЉЦИ И ВОЈНИ-
ЦИ КРЕНУЛИ СУ У ДУРИШ...

У БРДИМА ЋЕ НАСТУПИЛА ТИШИНА...
РЕТКИ ПРЕЖИВЕЛИ БОРЕ СЕ, ПРСА У ПРСА,
ХЛАДНИМ ОРУЖЈЕМ... ОДЈЕДНОМ, ИНДИЈАН-
СКИ РЕДОВИ СУ ПОЉУЉАНИ...

А ЗАТИМ ПРЕД ДОЧОВИМ СНАГАМА, ИНДИЈАНЦИ
СЕ ПОВЛАЧЕ У БРДА...

ГЕНЕРАЛ ДОУ!
ТАКО САМ И ПОМИСЛИО!
ОВАКВА МАЈСТОРИЈА
НИЈЕ ДОШЛА ИЗ
ЖУТЕ ГЛАВЕ...

ЗНАЧИ,
ЦРВЕНИ
ЋЕ УС-
ПЕО!

НАШИ!

ДРАГО МИ ЋЕ ШТО ВАС
ВИДИМ ЧИТАВОГ, БЛУБЕРИ!
НИ САМ ЗНАО ЗА ВАШУ
СКЛОНОСТ ПРЕМА
МУЗИЦИ...

БИО САМ У
ПРАВДУ ШТО
САМ ПОЧЕО
КАО ТРУ-
БАЧ!

НЕКОЛИКО
ЧАСОВА
КАСНИЈЕ...

ПРЕШИТЕ, БЛУБЕРИ,
АКО МИСЛИТЕ ДА ВАС
ГЕНЕРАЛ АЛИСТЕР
НЕ ЦЕНИ: МАЛО ПРЕ
МИ ЋЕ ПРИЧАО О
ВАШЕМ ХЕРОЈСТВУ!
СИГУРАН САМ ДА
ВАМ НЕЋЕ
ОДБИТИ
ОДСУС-
ТВО...

ОВАЈ...
НАРАВ-
НО... СА
ЗАДО-
ВОЉ-
СТВОМ!

ХА-ХА!
КАКО
ЋЕ
ГЕНЕ-
РАЛ
БЕЗ
МЕ-
НЕ?

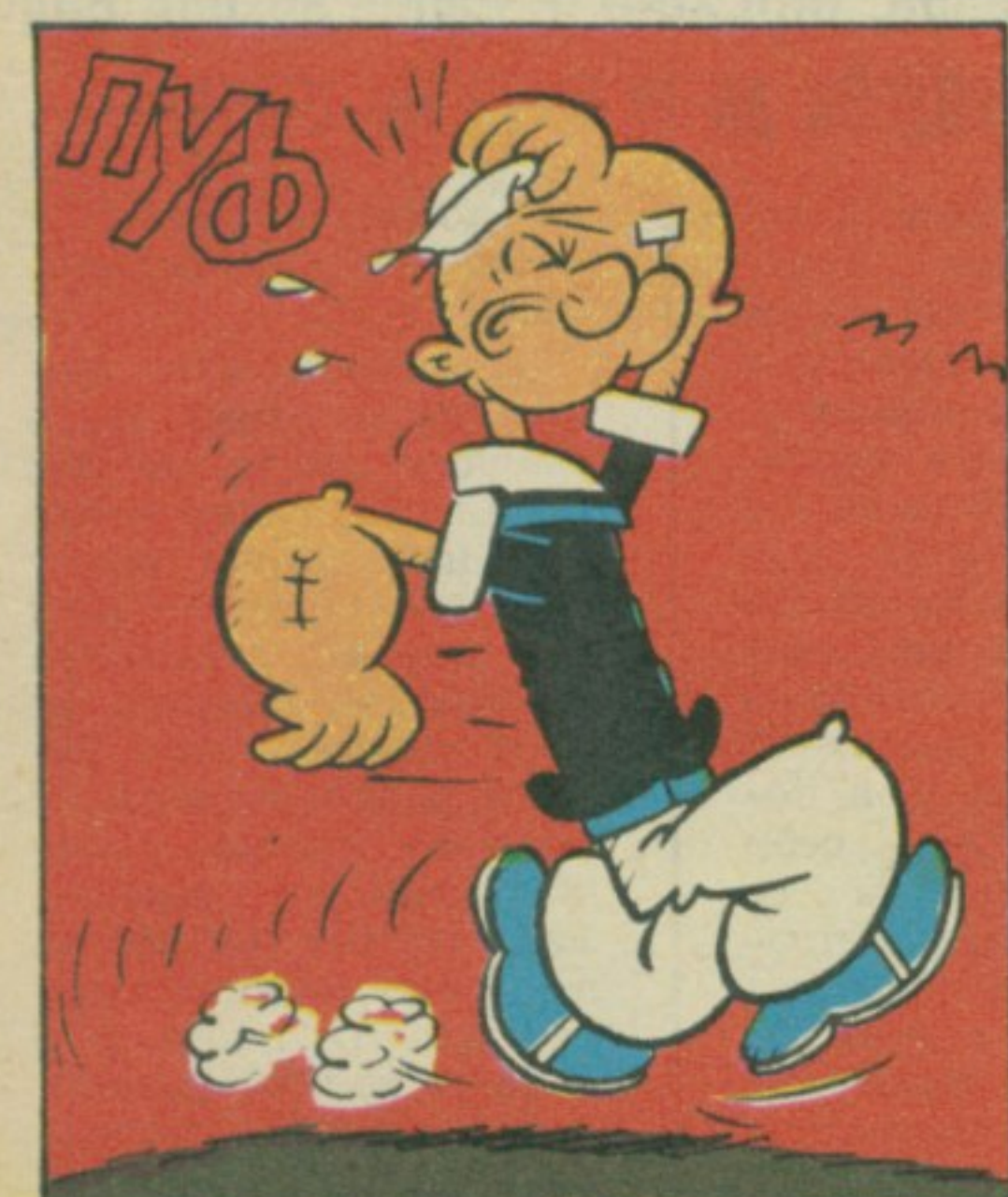
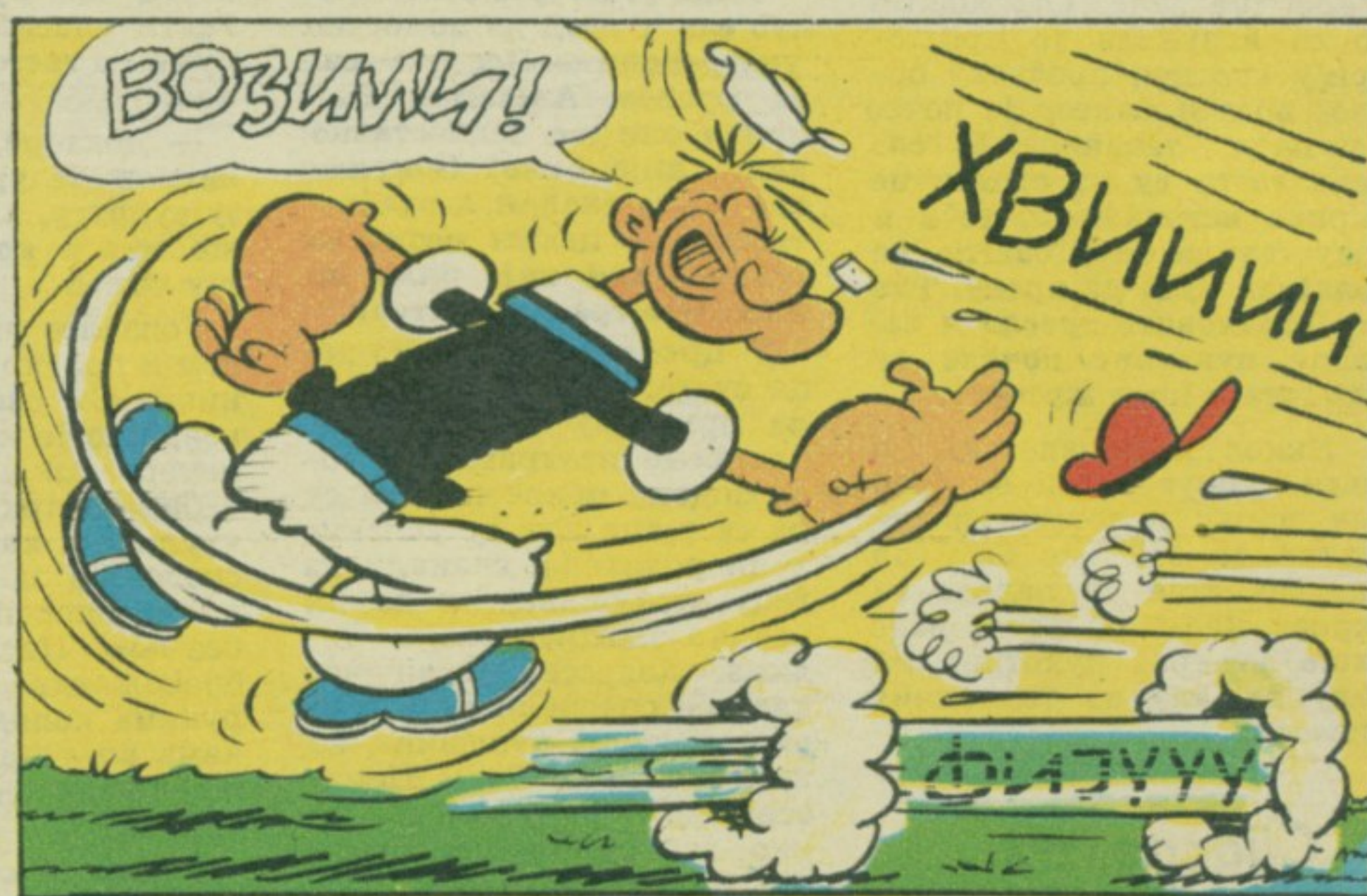

МОЖЕТЕ ИЛИ,
БЛУБЕРИ!
АЛИ СЕ НАДАМ
ДА ЋУ ВАС
ЈОШ СРЕСТИ
ЈЕДНОГ
ДАНА!

И ЈА
СЕ НА-
ДАМ,
ГОСПО-
ДИНЕ!

КРАЈ

ГРАД ЈЕ НЕСТАО!

ПОКРИВЕНИ ПРАШИ-
НОМ, ЉУДИ СУ ПОСРТА-
ЛИ ПРЕКО РУШЕВИНА
КУЋА И УЗВИКИВАЛИ
ИМЕНА СВОЈИХ НАЈ-
БЛИЖИХ. У ОЧИМА
ИМ СЕ ОГЛЕДА-
ЛА ПАНИКА...

Чинило се да изашта не може да поремети тишину пријатног недељног поподнева у древном перуанском градићу Уарасу. Никол Кшишановски, супруга власника хотела „Монтереј“, успављивала је свог деветомесечног сина и није ни обратила пажњу на латани дрхтај тла под ногама. Овакви лакши потреси земљишта били су свакодневна појава и трајали би само неколико секунди.

Дрхтање тла, међутим, није престало већ је постајало све јаче. Страховита бука испунила је прсторију као при проласку брзог воза и малтер је почео да пада с таванице. Хотелски гости су уз стравичне крике истрчали из соба и зауставили се у башти, не знајући куда да крену. Тле се страховито тресло и велике пукотине почеле су да гутају прве жртве.

Никол Кшишановски и њен супруг легли су брзо на земљу и телима покушавали да заштите бебу од цигала које су падале са крова, као и од вреле воде која је кроз пукотине на тлу куљала из термалних извора.

Сјасао их учишће

Минут, колико је трајао земљотрес, изгледао је као вечност. Када су се дигли са земље и протрљали очи пуне прашине, Кшишановски су угледали страичан приказ: огроман облак прашине наднео се над пустињом која је минут пре тога била град са 50.000 становника.

Три дана пре земљотреса Луис Фелипе Каро стишао је у пензију. Из поподневне сна пробудио га је страховит потрес и, када је несигурним корацима стигао до дворишта, угледао је нешто невероватно: његов аутомобил скакутао је по дворишту као фудбалска лопта, а секунд ка-

сније исто се догодило и њему.

— Чинило ми се као да ме пет људи баца увис а затим ме котрља по земљи! — причао је касније Каро. — Када је потрес стао, кренуо сам у град да помогнем унесрећенима. Покушао сам да прођем Авенијом Рајмонди али не, једноставно, више није било! Покушао сам да се снађем и оријентисем по неким познатим кућама, али није било ни њих. Цео град је нестало!

У црквеном дворишту деца су тог дана организовала приредбу за родитеље. За време поздравног говора зидови цркве почели су да се руше док су успаничени родитељи скакали на децу, покушавајући да их некако заштите својим телима. Двадесет један час касније спасиоци су у дворишту, испод рушевина, нашли учитеља Веди Цемисона, који је телом закло- нио две девојчице. Цемисон није преживео, али су оба детета прошла без оштећења.

Најстравиције је изгледао некадашњи Трг оружја који је брзо преворен у импровизовану болницу, где су донесени сви мртви и повређени који су испани испод рушевина. Кад год би неког од унесрећених извели из рушевина, спасиоци би салетали успаничени родитељи надајући се да је спасено управо њихово дете.

Голим рукама

Доктор Карлос Гонзалес пожртвовано је са спасилачким екипама помагао ис-

копавање унесрећених и по врећенима одмах пружао лекарску помоћ. Тежак ударац доживео је када су спасиоци ископали леш његове супруге. Клекнуо је поред ње дубоко погњен. Један спасилац спустио је руку на његово раме и рекао:

— Докторе, ништа више не можете урадити за своју супругу, али на тргу леже многи који чекају вашу помоћ.

Гонзалес је климнуо главом и полако кренуо ка болници. Са својим колегама извршио је низ хируршких интервенција под ведрим небом. Велики проблеми изкрсли су када је нестало средстава за анестезију, али су операције вршене и без њих. Цело јутро су добровољачке екипе голим рукама копале по рушевинама апотеке не би ли нашле неке од неопходних лекова.

Тешко је страшао и Јунгеј, градић са 23.000 становника, шездесетак километара удаљен од Уараса, смештен у подножју високе планине Уаскаран. У тренутку земљотреса планинарске екипе Новог Зеланда, Јапана и Чехословачке покушавале су да освоје врх планине.

Читав планина почео је одједном да се тресе и, до тада невиђена камена лавина просто је збрисала планинаре и за неколико тренутака уништила читав градић.

Теофило Карлос Перез, двадесет петогодишњи учитељ школе у Јунгеју, слушао је пренос са Светског фудбалског првенства из Мексико Ситија када се његова кућа једноставно срушила. Пуким случајем остао је неповређен. Ослобо-

дио се малтера и цигала и очима пуним немоћи и беса гледао како лавина наставља да носи преостале куће Јунгеја.

Земљотрес и лавина однели су тога дана 17.000 живота!

Сјабичан биланс

У импровизованим камповима за преживеле пре-страшени људи скакали су на ноге при најмањем дрхтају тла, стрепећи од нових, снажнијих потреса.

Првих 48 сати после земљотреса људи који су жи-

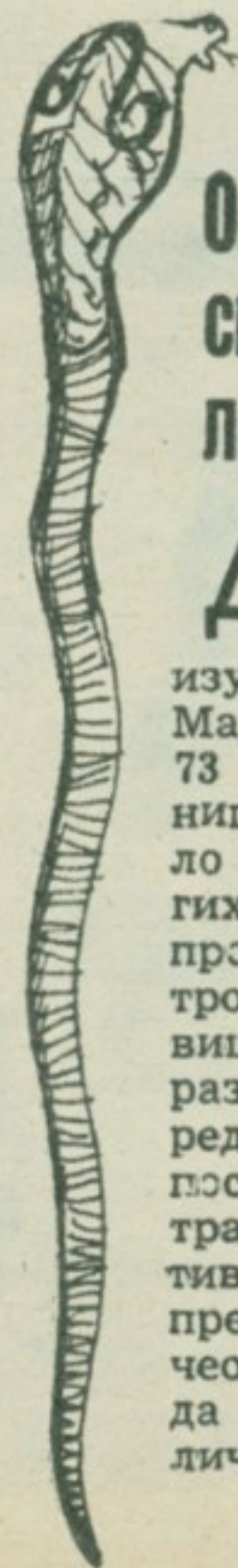
вели у области која њима није била захваћена нису били свесни да је у питању трагедија великих размера. Преко 70.000 људи је погинуло или нестало, а око 800.000 је остало без дома. Спасилачке екипе нису могле да приђу унесрећеним градовима јер су путеви били уништени а хеликоптери нису могли бити употребљени да буком својих мотора не би изазвали нову лавину.

Радови на поновној изградњи Перуа, који је 31. маја 1970. године погодио страхан земљотрес, трају још данас. Људи, мада су у овој трагедији изгубили жене, децу, домове и пријатеље, нису изгубили наду и почели су живот изнова.

Вероватно се већина преживелих сложила са непознатим младим који је на разореном Тргу оружја у Уарасу рекао једном спасиоцу:

— Моја породица је нестала и ја ћу морати да за-снујем нову. Прошлост се, свакако, не сме заборавити, али се мора мислити и на будућност.

М. Ј.

ЗМИЈАР

Оног дана када га је ујео најопаснији индијски гмизавац, Бил Хаст је одбио да оде код лекара, тврдећи да је имун на отров!

Доктор Бил Хаст, директор чувеног Института за изучавање гмизаваца у Мајамију, преживео је 73 уједа змија отровница. До сада га је ује-ло 36 кобри и 37 других отровних змија. По прстима овог шездесет-трогодишњег човека на више места ткиво је разједено али је и поред тога Хаст себи поставио циљ да се трајно имунизира против змијског отрова: пре десетак година почео је у свој организам да убризгава мале количине отрова африч-

ке кобре, а затим је постепено повећавао дозу.

За потребе свог Института он узима отров из уста змија на тај начин што главу кобре или неке друге опаке отровнице ухвати десном руком а левом прави кружне покрете испред њених очију. Тако је раздражује па ускоро она почиње да лучи отров из жлезда. Тада испред ње поставља стаклену чинију прекривену платном а када је толико „изнервира“ змија напада платно и сав отров

БУДУЋНОСТ ВЕЋ ПОСТОЈИ

НЕПИСАНИМ ЗАКОНОМ ВОЗОВИ СУ БИЛИ ПРОГЛАШЕНИ ЗА ЗАСТАРЕЛО И ВЕОМА СПОРО СРЕДСТВО. СТРУЧЊАЦИ ИМ САДА ПРЕДВИЂАЈУ БРЗИНУ И ДО 480 КИЛОМЕТАРА НА ЧАС!

На станици Аустерлиц у Паризу, полазак једног воза два пута дневно изазива праву сензацију: поред људи који долазе да испрате своје рођаке и пријатеље, ту се свакодневно нађе и мноштво радозналаца. Они посматрају маневрисање воза који по облику пре подсећа на авион без крила. Ово превозно средство прелази раздаљину од 681 километар, од Париза до Тулуза, за само шест часова и то брзином од 200 километара на час.

Седећи иза прозора од несаломљивог стакла машиновођа управља електричном локомотивом која има 8.000 КС. За све време путовања он пажљиво посматра командни пулт на којем га разнобојне сијалице обавештавају о најмањој грешки на мотору или систему за кочење. А у купе-форним купеима бука коју изазива клопање точкова уопште се не чује. Све је направљено тако да се путник што угодније осећа: мека седишта пресвучена су свиленим тканином, чује се пригушена музика, кафа се сервира бесплатно, а ручак или вечера добијају се „на ноге“...

Од свих извора енергије електрична струја је најнеисцрпнија и, што је још важније, најјефтинија, тако да би овакви брзи возови само допринели да људи, за путовања од удаљених места не користе своје аутомобиле. Јер, енергетска криза ускоро ће захватити и Европу тако да ће нафта и њени производи постати веома скупи и ретки.

ЗБОГ »ЧЕЛИЧНИХ ПТИЦА«

Још пре педесет година на линији између Единбурга и Лондона уведен је брзи воз, а четири године касније, 1930, следећи енглески пример и Немци уводе исти такав на линији између Хамбурга и Берлина. Ускоро су готово све европске

земље почеле да граде пруге, купују локомотиве, шкољују машиновође. Али, после другог светског рата као да су сви заборавили на усавршавање железница, у првом плану били су авиони, свакодневно су се појављивали нови модели „челичних птица“. А на сваком сајму технике приказивани су аутомобили аеродинамичних линија, с „крилима“ и „трепавицама“, металним навлакама које прекривају фарове и с огромним резервоарима за бензин у које је могло да стане читаво мало богатство.

Неписаним законом возови су били проглашени за застарело и веома споро превозно средство.

Управо када је изгледало да је путовање возом обично губљење времена, наступила је тешка енергетска криза. Они који су успели да је предвиде саветовали су владама својих земаља да посебну пажњу посвете модернизацији и електрификацији железница. Тако је већ 1960. године електрифицирана пруга између Лондона и Манчестера, а возови који су на њој саобраћали постизали су у то време фантастичну брзину од 160 километара на час. Данас је и у Југославији велики део пруге електрифициран. Зачисно од осовина пруге и од предела

кроз које пролази, максимална брзина која на њима може да се постигне је 170 километара на час.

Када је пре деветнаест година прорадио „Транс Европа експрес“ (Т. Е. Е.), остварио је невероватан економски успех не само зато што је тај луксузни воз пролазио кроз десет држава и тако повезивао 180 градова већ и зато што је био веома брз. Јер, људима је данас најважније да уштеде време.

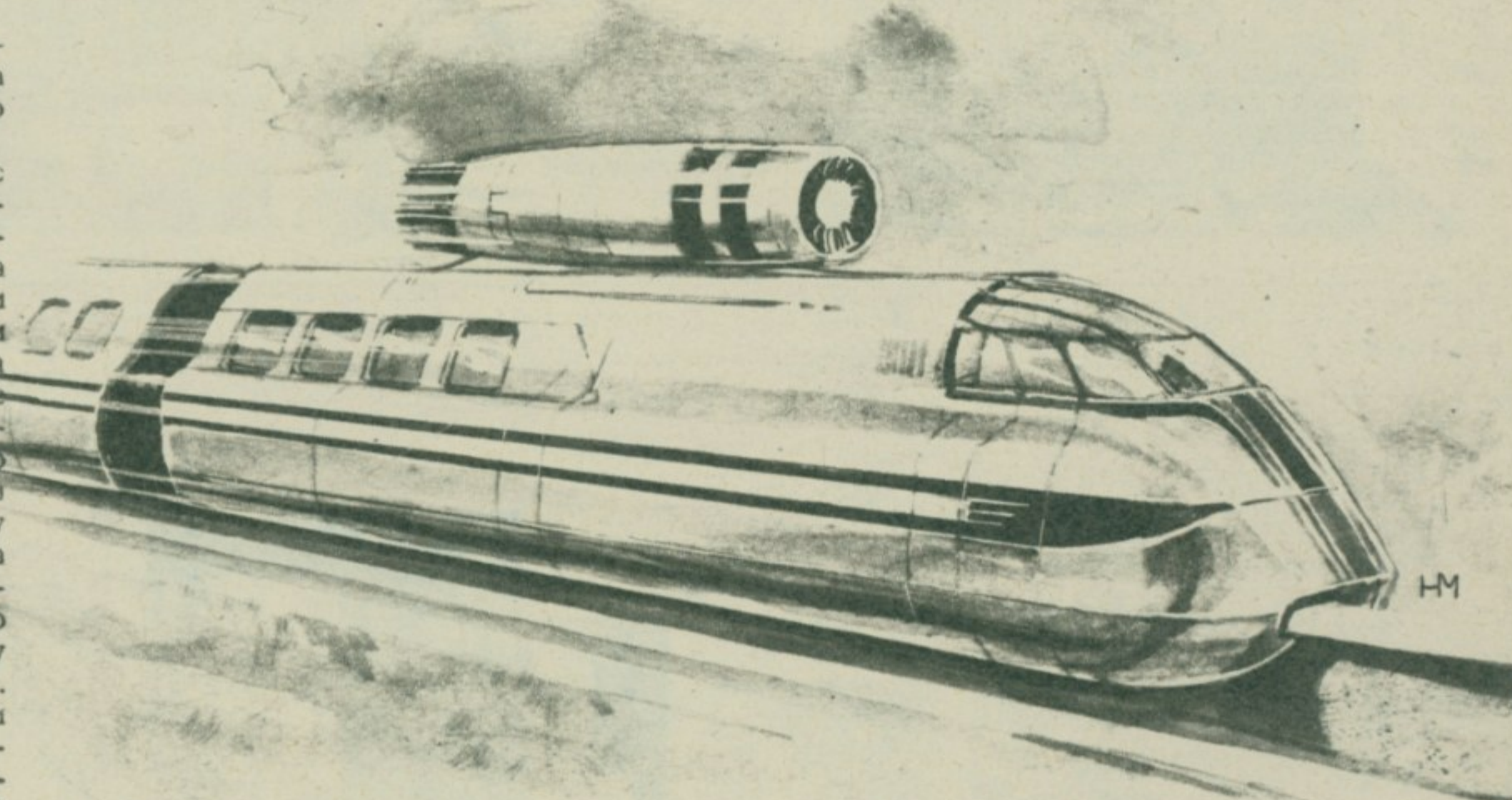
У Јапану је 1964. године

прорадио воз који може да развије максималну брзину од 260 километара на час. А у Европи, воз на линији Париз—Лион, како предвиђају стручњаци, 1980. године то растојање ће прелазити за само два сата, захваљујући турбо-возу чија ће локомотива имати 5.000 КС и развијати брзину од 300 километара на час, управо ону коју на правсм путу постижу „формуле 1“. Прототип таквог воза који ће бити далеко сигурнији од авиона, већ је пуштен у

али стручњаци тврде да је реална цифра од 480 километара на час! За коју годину та ће се предвиђања највероватније и остварити јер тада ће се композиције кретати дуж пруга које неће дотичати. На танком ваздушном јастуку. Француски конструктор Жан Бертин направио је прототип таквог воза који је постигао брзину од 430 километара на час и нада се да ће многе европске државе прихватити овај његов пројект.

Ипак, неки тврде да је воз будућности онај чијим ће се кретањем управљати из посебног центра, одакле ће се диктирати његова брзина и заустављање. Он ће се кретати тако што ће лебдети на неколико милиметара изнад шина а покретаће га „локомотива“ чији ће мотор да ради на принципу индуковане струје, од носно састојаће се од система магнета.

Недавно је фирма „Краус-Мафеи“ из Минхена испробала једно такво возило, дуж пруге дугачке један километар, које је имало 12 седишта и било тешко 12 тона. Пошто је тај експеримент био веома успешан, конструисано је слично возило али у облику кап суле које је на прузи ду-

саобраћај. Назван је „Т. Г. В — 001“, дугачак је око 100 метара, има аеродинамичну линију и може да превезе 330 путника у првом и исто толико у другом разреду. Изнад сваког седишта налази се лампа и мали уређај за климатизацију а у купеима је тише него у аутомобилу. Када буде изграђена посебна пруга, тај воз ће моћи да улази и у центар града а да при томе не изазива никакво загађење средине или буку.

ВАЗДУШНИ ЗИД

И Велика Британија планира да у свој саобраћај уведе овакве возове, тако да ће, захваљујући овим возовима-авионима, растојање од Лондона до Глазгова моћи да се прелази за само три часа.

Данас се многи питају коју највећу брзину може да постигне воз. Прецизан одговор не може се добити

гачкој 2,4 километра постигло брзину од 204 км/ч.

Многи су се после тога запитали шта ће се десити ако при тако великој брзини воз уђе у тунел јер тамо наилази на сабијен ваздух који ће се, као неки зид, испречити на путу. Да би се избегла експлозија локомотиве, конструктори су нашли решење: улаз у тунел и излаз из њега морају да буду проширени и да имају додатне отворе кроз које ће ваздух бити изважен у тренутку када воз нађе. А сигурност у кочењу биће постигнута на тај начин што ће код таквих возова постојати посебан систем — из додатних турбина избацивање се вода која ће да сабија ваздух и усмерава га на точкове.

Све ово показује да будућност већ постоји иако су пројекти још у експерименталној фази. Ипак, није далеко дан када ће супервозови наћи широку примену у саобраћају.

Б. Ј. 21

исцури у суд. На тај начин Бил Хаст је успео да узме отров од 100 000 змија а само су га 83 пута ујеле. Једна од њих била је плава бунгара, најопаснија индијска змија од чијег уједа годишње умире 25 хиљада људи. Испитујући степен отровности Хаст је утврдио да је плава бунгара петнаест пута отровнија од кобре. Оног дана када га је ујела одбио је да оде код лекара и прими противотров. Бор-

ба са смрћу трајала је читав дан и за све то време он је бележио шта осећа. После 24 часа био је потпуно моћан у лицу а када већ није могао ни да дише, замолио је своју супругу да га пребаци до најближе болнице где су га одмах сместили у тзв. челична плућа. Иако ни том приликом није примио противотров, после четири дана устао је из кревета а после седам поново је почео да се бави старим послом.

Хаст је преживео и ујед краљевске кобре од које смрт наступа после 45 минута и тада човек умире у највећим мукама. Змија је била тешка око 10 килограма, дугачка 4,5 метара а приликом уједа излучи четири пута више отрова него обична кобра.

Већ дуже време овај научник предлаже да се његово искуство које је стекао дугишњим радом са змијама и постепеним убризгавањем њиховог отрова у своје тело примени и на војнике. Јер, ако их у неком неприступачном пределу, да леко од лекара уједе змија отровница, живот може да им спасе имунитет који су стекли применом његове методе.

Б. Ј.

БЕЗВЕЗНИКИ

КАДА ЈЕ БАКА
ЧУЛА ЗА КОНКУРС...

МЕЗИМИЦА ЦРВЕНЕ АРМИЈЕ

Они који су преживели уличне борбе у Берлину при крају II светског рата или повлачење немачких трупа из Совјетског Савеза ни данас, по

генијално замишљен, али и савршено једноставан — Немци су успели да начине исти такав за врло кратко време без икаквих тешкоћа. И пројектиле су „ис-

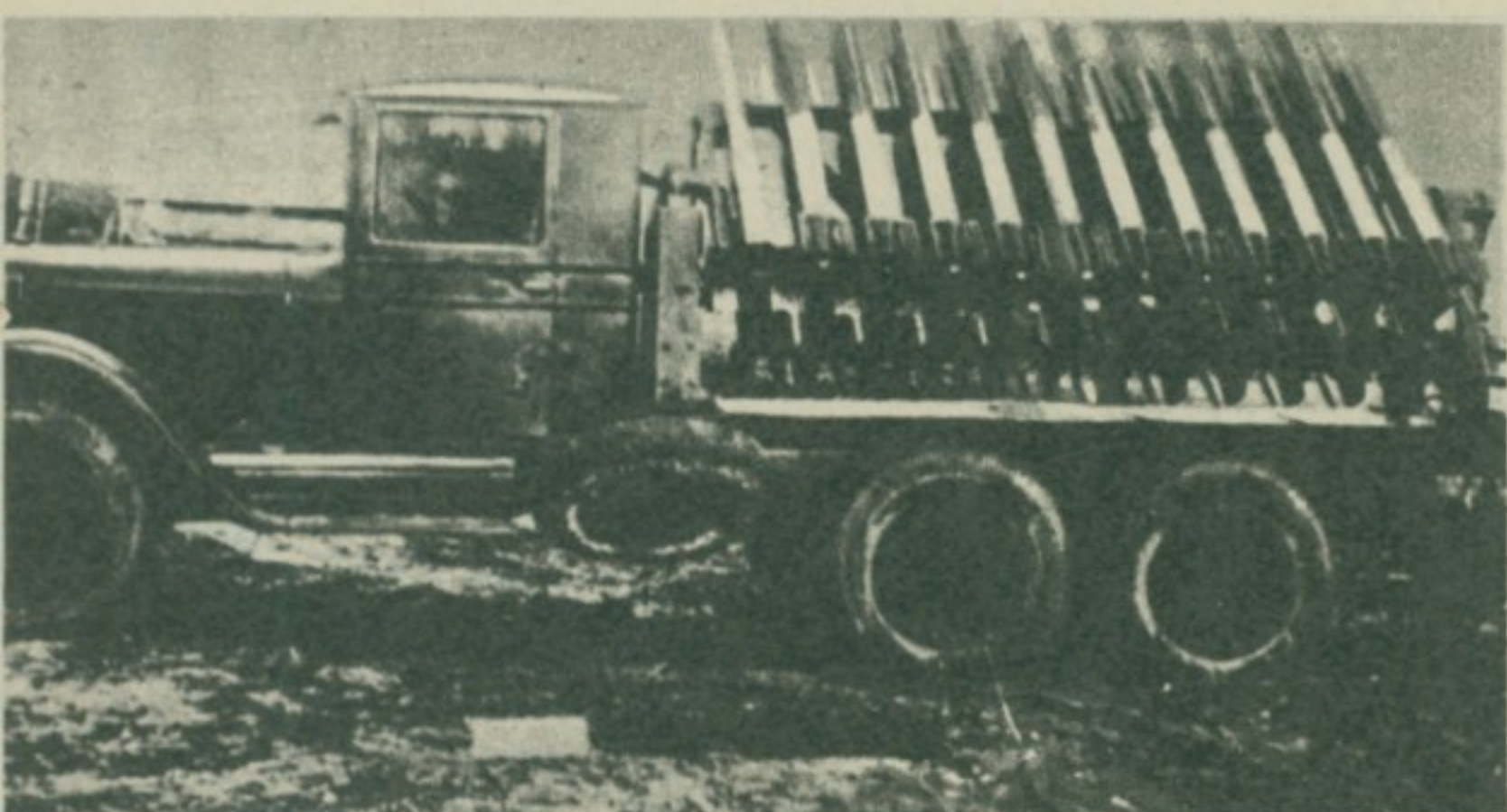
НЕМЦИ СУ СЕ ПОТРУДИЛИ ДА ЗАРОБЕ ЈЕДНУ »КАЋУШУ«, НАПРАВЕ ИСТИ МЕХАНИЗАМ И ИСКОПИРАЈУ ЊЕНЕ ПРОЈЕКТИЛЕ. АЛИ, БЕЗ ФОРМУЛЕ ГОРИВА, КОЈА ЈЕ И ДАНАС ТАЈНА, ПОСАО ИМ ЈЕ ОСТАО УЗАЛУДАН.

зимале су пространу нарочито прилагођену грађевину у оквиру самог полигона.

У приземљу те исте зграде други научници радили су на добијању течних горива за ракете. Ту се још у оно време рађала совјетска свемирска флота!

Од дана првог експерименталног успеха за скромног и повученог инжењера Тихомирова започео је нов, још напорнији живот. Научни институти широм Совјетског Савеза звали су га да држи предавања, Артиљеријска академија, једно од највиших војних тела, понудила му је катедру да будуће младе официре упутује у најновије технике које су се односиле на његова открића.

Тако се систематски и ма совно стварао тим за руковање, опслуживање и конструисање новог оружја. Тихомиров је и даље радио на усавршавању „каћуше“. У лабораторијским студијама придружио му се

сле 30 година, не могу да забораве један звук који их је пратио тих дана. Језиво завијање, нимало слично добро познатим ратним експлозијама, сиренама и гудњавама, упорно се чуло, даноноћно, без прекида. Потицало је од најмоћнијег, најубиственијег совјетског ратног оружја — чувене „каћуше“ или такозваних „Стаљинових оргуља“.

„Каћуша“ је у II светском рату била најмодерније оружје страховите убојне моћи, бацач ракета конструисан у строгој тајности, које није провалило ни немачки Врховни штаб упркос шпијунима и везама у Совјетском Савезу.

Када су немачки стручњаци за оружје први пут видели „каћушу“ на делу и Немци је осетили на сопственој кожи, остали су запањени. Дали су све од себе да се домогну бар једне и чим им је пошло за руком да је заробе, бацали су се на проучавање сваког дељива не би ли открили тајну коју је ново сружје скривало испод свог облика сличност оргуљама.

Установили су да је механизам лансиране рампе

копирани“ за тили час, без проблема. Али, своју праву и најважнију тајну „каћуша“ није одала упркос проучавањима у којима су учествовали најблистави и немачки умови.

Немци никада нису успели да открију тачну формулу горива које су за „каћушу“ смислили и употребили инжењери Црвене армије. А без тог, или бар веома сличног, горива Трећи рајх није могао да направи своју „каћушу“ и супротстави је совјетској.

Подрум у Улици Тичевин

Историја „каћуше“ почела је скромно. Негде око 1920. године московски хемијски инжењер Николај Тихомиров, директор једне мале фабрике, у слободним часовима бавио се са великом љубављу и стрпљењем радом до кога му је било веома стало још од студентских дана. Желео је да добије бездимни барут који би могао да се употребљава као гориво.

Ускоро му се придружио колега и пријатељ Влади-

мир Артенијев који је још пре октобарске револуције 1917. проучавао начин конструисања пројектила за лансирање бездимним багуром. Научници су изнајмили подрумске просторије у Улици Тичевин у Москви и — посветили се једној „играчки“!

Они који су тих месеци свраћали у њихов подрум претворен у једноставну лабораторију имали су шта да виде — два озбиљна научника покушавала су, сатима и сатима, да поскрену минијатурни аутомобил сопствене конструкције, али на ракетни погон и директност убрзивања!

Тихомиров и Артенијев проживели су тешке дане. Тих година непосредно после совјетске револуције плате су биле ниске и њихове скромне зараде гутала је мала лабораторија у Улици Тичевин. Тамо су и становали, гладовали и смрзавали се.

Тако су прошле 4 године и за то време Тихомиров и Артенијев усавршили су у свом подруму начин и саставим се приближили добијању тог барутног праха потпуно другачијег од уобичајеног јер су његови саставни делови морали да сагоре без „остатака“.

Лансирање испод нуле

Успех је привукао пажњу. Тихомиров је могао да напусти овоју скучену лабораторију у Москви и прегне у Лењинград где му се придружио и Артенијев. Обезбеђено им је да експерименте великих размера наставе у Државном институту хемијске индустрије на острву Ватни. Нешто касније омогућено им је да практично експериментују на артиљеријском полигону у Рсијеву.

Рат је још био далеко, али осећао се у атмосфери. Око 1925. године Комисија за истраживања артиљерије Црвене армије заинтересовала се за Тихомировљево гориво и даље усавршавања одвијала су се под њеним непосредним покровитељством.

У оскудним временима када је морало да се штеди двојици научника и помоћној екипи обезбеђена су сва потребна средства да раде на миру и без материјалних брига. Захваљујући томе посао је напредовао и совјетска војна ко-

манда већ је била сигурна да ће добити најмоћније оружје.

Трећи март 1928. био је најважнији дан у животу Тихомирова. Требало је да први пут, на експерименталном полигону, ново оружје избаци пројектиле на даљину од једног километра и 300 метара. Али, тог дана дувао је снажан ветар, а небо покривено тмурним облацима није обећавало ништа добро. Спремала се олуја, жиза на термометру стајала је испод нуле.

Срца свих који су тог дана изишли на полигон за лансирање испунила је

стрепња — да ветар не скрене пројектиле са њихове тачно израчунате путање! О томе се није говорило, на полигону су били строго изабрани највиши официри и научници, али се напетост пуна наде осећала.

Сам Тихомиров био је сасвим сигуран у оно чему је посветио године напорног и одушевљеног рада. То прво лансирање успело је и представљало први тријумф будуће „каћуше“.

Отац није доживео

Чим је добио повољан извештај о пробном лансирању, маршал Тухачевски дао је пуну подршку конструисању и даљем усавршавању новог оружја. Лабораторије, сада их је било већ неколико, у којима је радио Тихомиров опремљене су најскупљим и најсавршенијим апаратима који су се тада могли добити. Зау-

још један врхунски стручњак Борис Петропавловски и они су заједно наставили посао све до Тихомировљевог смрти 1930. Отац „каћуше“ није доживео да је види на делу.

Директор истраживачких лабораторија постао је Борис Петропавловски. Под његовим руководством завршени су остали делови „каћуше“ која је постала понос и мезимче Црвене армије и спремно дочекала почетак рата.

„Стаљинове оргуље“ чиниле су чуда на сваком фронту где су се отласиле. Лењинград је добио надчовечанску битку са Немцима захваљујући херојству својих грађана, а у великој мери и подршци „каћуша“.

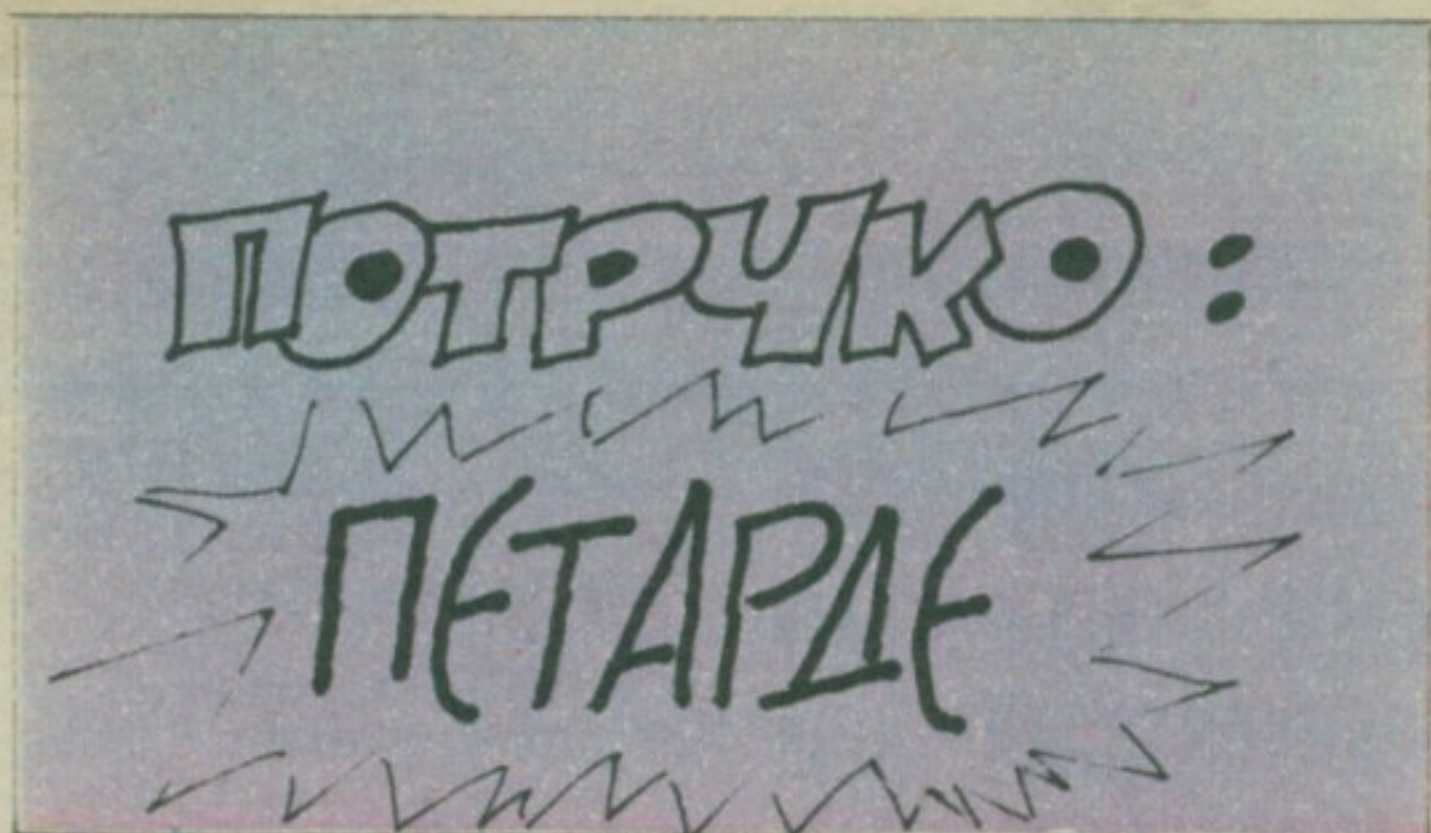
Сетна незаборавна мелодија песме „каћуша“ певала се широм окупираних Европе, надживела је рат и блиска је и генерацијама које тада још нису ни биле рођене. Била је то песма слободе.

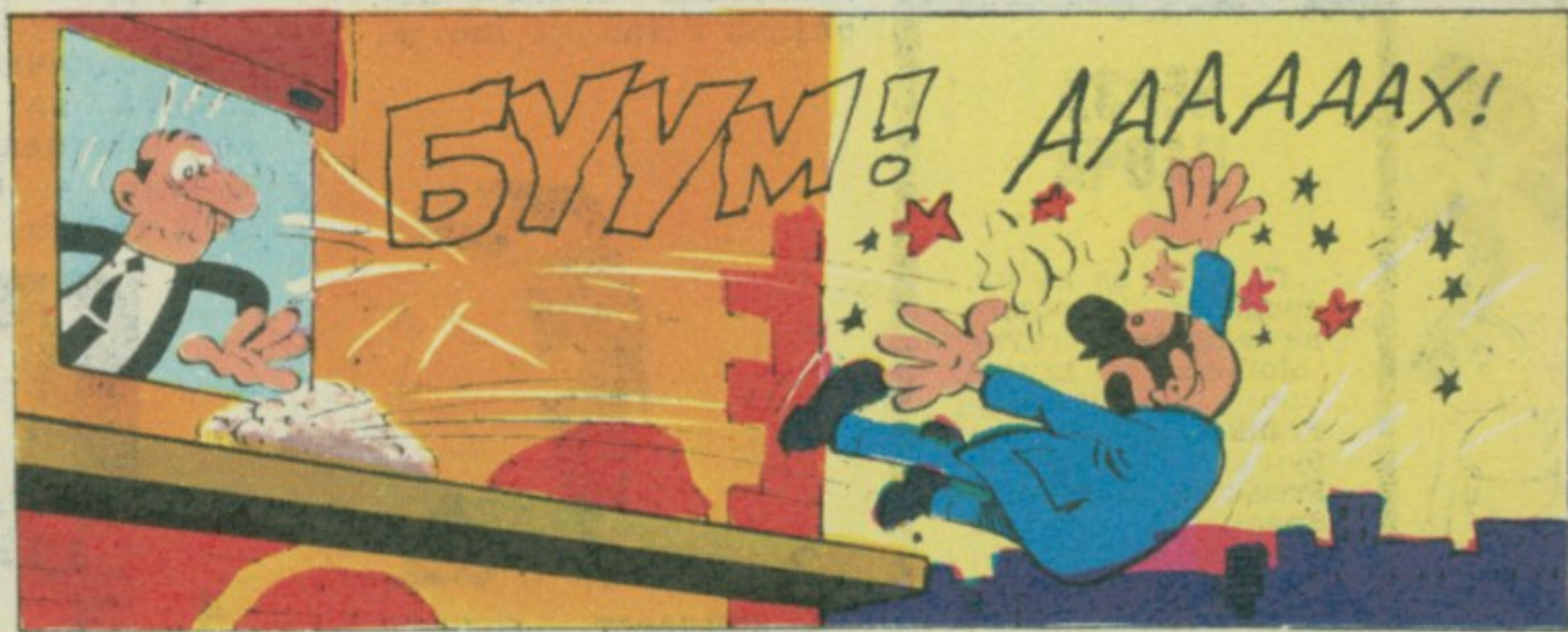
И ТРЕЋЕ...

Возач хотелског аутобуса налетео на ограду од куће енглеског писца Радјарда Киплинга (1865—1936) и у башти причинио знатну штету. Због тога је Киплинг написао писмо сопственику хотела, а кад није добио одговор написао је још једно, на које му такође није одговорено. На крају, изнервиран, Киплинг одлучи да сам оде до неучтивог хотелијера.

— Господине Киплинг — признао је овај — ја сам продао

ХИТ СТРАНА

НИЛ ЈАНГ (NEIL YOUNG)

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

КАУБОЈКА У ПЕСКУ (COWGIRL IN THE SAND)

Музика: Нил Јанг
(Neil Young)
Текст: Нил Јанг
Пева: Нил Јанг

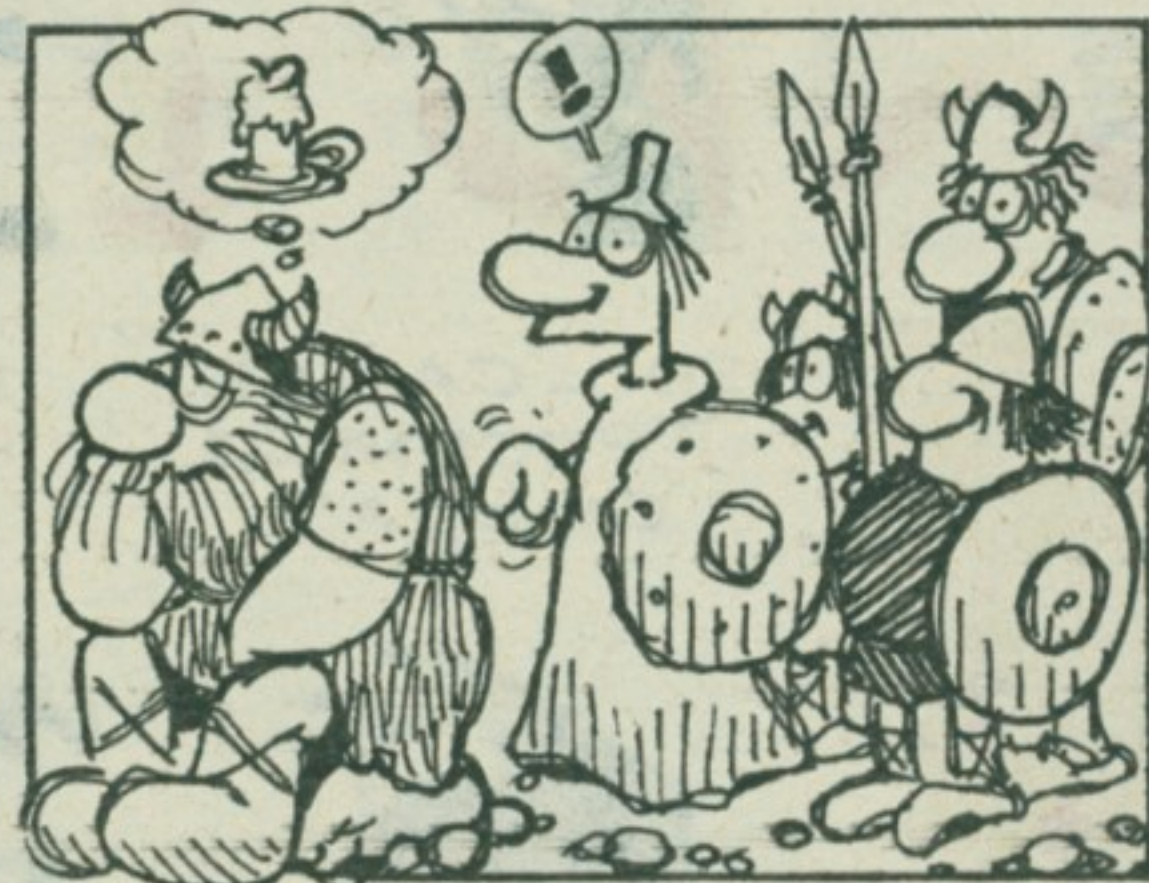
Hello, cowgirl in the sand,
Is this place at your command,
Can I stay here for awhile,
Can I see your sweet, sweet
smile,
Old enough now to change
your name,
When so many love you,
is it the same,
It's the woman in you that
makes you want to play
this game.

Hello, ruby in the dust,
Has your band begun to rust,
After all the sin we've had,
I was hoping that we've
turn bad,
Old enough now to change
your name,
When so many love you,
is it the same,
It's the woman in you that
makes you want to play
this game.

Hello, woman of my dreams,
Is this not the way it seems,
Purple words on a gray
background.
To be a woman and to be
turned down,
Old enough now to change
your name,
When so many love you,
is it the same,
It's the woman in you that
makes you want to play
this game.

Нил Јанг, члан некада веома популарне групе „Крозби, Стил, Неш и Јанг (Grosby, Stills, Nash and Young), који се после распада састава повукао неко време из јавног живота, опет је активан. Недавно је својим последњим албумом »Zim'an« постигао запажен успех. Јанг је веома заслужан и што је група „Крејзи хорс“ (Crazy Horse) с којом ради, све популарнија. Занимљиво је поменути да је с том групом Нил и почео своју певачку каријеру. Ипак, за свој највећи солистички успех сматра снимање плоче „Харт оф голд“ (Heart of Gold) која је 1972. године била светски хит и која га је као солисту учинила познатим широм света. Нил Јанг, који је рођен 12. новембра 1945. године у Вилингу у Канади, живи сам на једној фарми и ту компонује. У снимањима својих плоча учествује као гитариста и на кибордс инструментима. О гласовима да ће се поново наћи у постави групе „Крозби, Стил, Неш и Јанг“ каже: „Оно што смо имали музички да кажемо све смо рекли. У току протеклих година музички смо се толико развили да би свако наше иновно окупљање било илузорно“.

БИЉОЛА ЧИНКВЕТИ

1 Шеснаестогодишња девојчица машта о каријери естрадне звезде.

2 Седamnaest година. Песма »Non ho l'età« постаје хит број један код млађе публике како у Италији тако и ван њених граница.

У данашњем фото-времеплову представимо вам Биљолу Чинквети, једну од највећих певачких звезда Италије, која је своју естрадну каријеру почела веома рано.

3 Победнички трофеј освојен на ревноирном фестивалу забавне музике у Сан Рему 1974. године.

4 Симпатичној Биљоли позиви стижу са свих страна. На турнејама и гостовањима мајка се не одваја од кћерке.

5 Биљола са наградом коју је освојила на Европском такмичењу за најбољу песму старог континента.

6 Тих година оваква слика се готово из дана у дан понавља. Концерти, после честитања, пољупци и признања са свих страна.

7 Биљола после дванаест година певачког стажа и даље изгледа привлачно. Али њена популарност знатно је опала.

8 Овог пролећа на једном великом концерту. Њена гардероба, изглед и понашање немају више нимало сличности са симпатичном девојчицом из 1964. године.

БЕРЗА ПЛОЧА

По цени од 150 ил продајем оригиналне албуме: групе »Mothers of Invention« (Featuring Frank Zappa); албум »Absolutely Free«; групе »Steeley Span« »All around my hat« и група: »Dr. Feelgood« »Malpractice«.

Милан С.
Мандић
Петра
Матовића 36
81000 Титоград

ПОП-ЗАНИМЉИВОСТИ

Владимир Савчић-Чоби који се тренутно налази на одслужењу војног рока у Загребу добио је одобрење војних власти да са својом групом ПРО АРТЕ учествује на Сплитском фестивалу.

Здравко Чолић, популарни интерпретатор домаће забавне музике који је до сада добио низ признања у земљи и иностранству, дипломирао је пре извесног времена на Економском факултету у Сарајеву.

Београдска група С.О.С. набавила је нову опрему која ће им, како се њени чланови надају, бити од велике користи на летњој турнеји која треба да обухвати готово сва њена места на нашој обали.

Домаћа листа

1. НОЋ ТИ ДИРА НОСЕ ЦРНЕ — Мишо Ковач — SUZY
2. ЦИЦИБАН — Нод — ЈУГОТОН
3. САТЕЛИТ — Сман — РТВ ЉУБЉАНА
4. ДОСТА МИ ЈЕ ЊЕНОГ ХЛАДНОГ ОСМЕХА — Мини Јевремовић — ЈУГОТОН
5. НАД ЈЕДНОМ ЗАЊЕЛИШ — Златно Пејановић — ПГП РТБ
6. ХАНА — Indexi — ДИСКОТОН
7. HALLO Mr. ELTON JOHN — Зденка Новачичен — ПГП РТБ
8. ВЈЕТРИ ШУМЕ, РИЈЕЧИ НОСЕ — Душно Локин — SUZY
9. ТАКО ПРОЂЕ НО НЕ ПАЗИ НАД ГА ПАРНИ ВАЉАН ЗГАЗИ — Парни ваљан — ПГП РТБ
10. СТАНИ МАЛО, ЗЛАТО МОЈЕ — Indexi — ДИСКОТОН

СР НЕМАЧКА

1. ROCKY — Frank Farain
2. AMIGO CHARLY BROWN — Benny
3. TU ES — Gilla
4. LADY LOVE — Michael Holm

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1. NO REGRETS — Walker Brothers — ПГП РТБ
2. SAVE YOUR KISSES FOR ME — Brotherhood of man — СТУДИО В
3. SUNSHINE DAY — Osibisa ЈУГОТОН
4. RAIN — Status Quo — ПГП РТБ
5. MONEY HONEY — Bay City Rollers — ЈУГОТОН
6. BOHEMIAN RHAPSODY — Queen — ЈУГОТОН
7. YESTERDAY — The Beatles ЈУГОТОН
8. HELLO, NADINE — Mango Jerry — ПГП РТБ
9. SPACE ODITY — David Bowie — ЈУГОТОН
10. IN FOR A PENNY — Slade ПГП РТБ

5. JOSIE — Peter Maffay
6. KOMM MIT AUF DIE SONNENSEITE — Jurgen Marcus
7. DISCOPOLKA — Frank Zander
8. ICH LIEBE DAS LEBEN — Vicky Leandros
9. SING SANG SONG — Les Humphries Singers
10. DER STAR — Toni Marshall

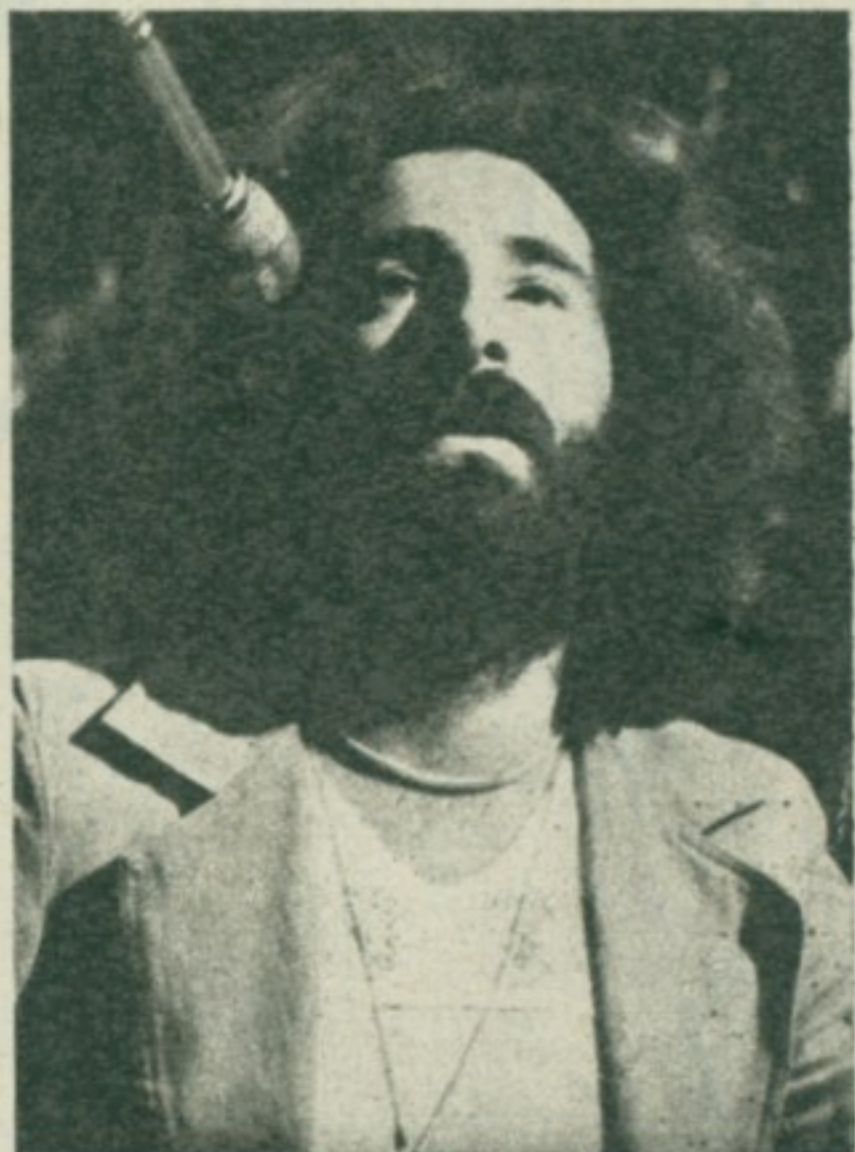
У последње време пажњу домаћих поклоника поп-музике највише је привукла група ТЕН СИ СИ (10 CC) чија се хит-композиција „Уметност ради уметности“ налазила на готово свим топ-листама. Први човек групе и свакако и највећа звезда Кевин Годли (Kevin Godley), тридесетогодишњи бубњар који се веома често појављује и као певач лаганих композиција.

О успеху својих другова Кевин је недавно изјавио: „Нашој великој популарности и успеху највише је допринела песма „Нисам више заљубљен“ (I'm not in love) која нам је послужила као одскочна даска. Наравно, не треба занемарити ни наш труд и преданост којом смо приступили овом послу. У нашем родном граду, Манчестеру, готово сваки слободан час проводимо у студију где снимамо нове нумере. Што се тиче концерата и ту смо веома дисциплиновани. Четири часа пре почетка концерта ми смо сви на позорници како бисмо се што боље припремили“.

У своју музику група 10 CC увела је такозвани лагани рок који је наишао на опште одобравање публике. За све то треба захвалити гитаристи Лолу Криму (Lol Creme), старом 28 година, басисти Грејему Гудману (Graham Gouldman), 29 година, и соло-гитаристи Ерику Стјуарту (Eric Stewart, 28). Ипак, највише заслуга за овако запажен успех има Кевин који је својим топлим гласом успео да од мало познате групе створи велико име.

Пошто се на концертима Кевин појављује као солиста, група има још једног члана, а то је други бубњар Пол Берџис (Paul Burgess). Сви чланови састава већ годинама раде као музичари. Ерик је своју каријеру почео још 1965. године у тинејџерској групи „Мајнбердерс“ (The Mindbenders), док је Гудман био члан аматерског састава „Мокингбердс“ (The Mockingbirds). Имао је успеха и као композитор јер су његове песме тада изводили познати „Јардбердс“ (Yardbirds), „Холис“

ТЕН СИ СИ (ГРУПА 10 CC)

(Hollies) и „Herman's Hermits“ (Hermens Hermits). Године 1970. удружили су се и одлучили да као група „Сејберс“ (Sabres) окушају срећу. Из тог времена је њихов једини хит „Немајте драматизацију“. После свог првог успеха одлучили су, 1972. године, да промене име састава у „10 CC“ рекламирајући се као најгора група на свету. Песмом „Дона“ (Donna) успевали да се пробију на енглеску топ-листу. Њихове касније песме — „Гумени месец“, „Улица Шафл“, „Нисам заљубљен“ и најновија „Уметности ради уметности“ — потврдили су њихову вредност.

ТЕШКА ИНДУСТРИЈА

Сарајевска поп-сцена увек је била у стању да југословенској поп-музици понуди нешто ново, оригинално и вредно. После групе

што несумњиво представља велик успех. Сматра се да група ТЕШКА ИНДУСТРИЈА има великих изгледа да по популарности достигне своје много

Бијело дутме, чија је популарност прешла и границе наше земље, појавио се нов састав о коме смо и раније писали а који носи назив ТЕШКА ИНДУСТРИЈА. О њима пишемо поново због тога што се пре нешто више од месеца дана у продаји појавио њихов албум првенац. На ЛП плочи „ХО-РУК“ налази се шест нумера створених из сарадње композитора Габора Ленђела и песника Душка Трифунчића. На А страни ове плоче су композиције: „Од олова до трнова“, „Бијег“ и „Хо-рук“, док су на Б страни „Концерт Трочински“, „Дијанин сан“ и „Живот“. До данас албум је продат у 15000 примерака

познатије другове из Сарајева БИЈЕЛО ДУТМЕ.

На крају да вас упознамо и са члановима овог по много чему специфичног састава. Душа групе и њен оснивач је Габор Ленђел који свира електрични клавир и бави се композиторским радом за који је до сада добио низ признања. Вокални солиста Сеид Мемич — Вајта дошао је у групу из Травника. Захваљујући својим изванредним вокалним квалитетима постао је један од водећих поп-солиста код нас. Соло-гитару свира Вевад Хациабдић, бас Санин Сарић, док је за бубњевима Ивица Пропадало.

НОВЕ ПЛОЧЕ У ИЗДАЊУ НАШИХ ДИСКО-КУЋА

ЈУГОТОН

ЗДЕНКА ВУЧКОВИЋ

После дуже паузе и одсуствовања са домаће сцене — због гостовања у Сједињеним Америчким Државама и Совјетском Савезу — Зденка нам се враћа сингл-плочом на којој се налазе две симпатичне нумере: ЉУБАВ ЈЕ ДИВНА СТВАР И НАПУШТАМ ОВАЈ ГРАД.

ЗОРАН ЈЕВРЕМОВИЋ

Зоран, млади брат Микија Јевремовића, од почетка своје каријере налази се у сенци свога брата. Можда и неправедно заостављен, Зоран стално мора да се доказује. На најновијем синглу налазе се две нумере: ЈА ВОЛИМ НЕКОГ КО НЕ ВОЛИ МЕНЕ И НИКО НИЈЕ КРИВ.

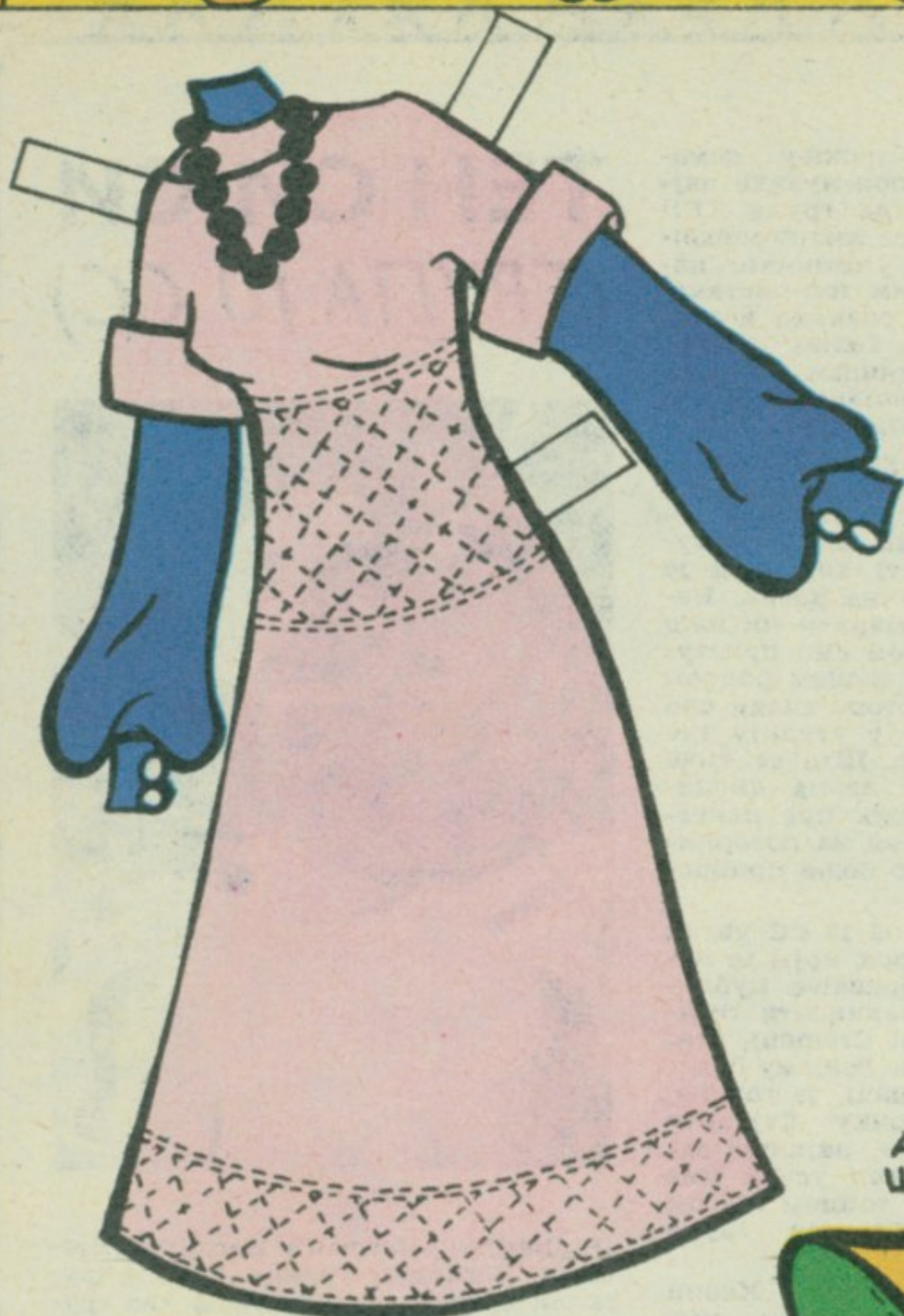
ДАЛИБОР БРУН

Нови албум Далибора Бруна ПОЛУДЈЕЛА ПТИЦА садржи десет композиција које нам дају праву слику о изузетним гласовним квалитетима овог врсног интерпретатора.

ХАРПО

После шведске групе АВБА која је достигла популарност и ван граница своје земље, млади певач Харпо је друга певачка звезда која покушава да успе у Европи. Његов први хит композиција МУВИ-СТАР (MOVIE STAR) нашла се и на сингл-плочи коју је код нас издао Југотон.

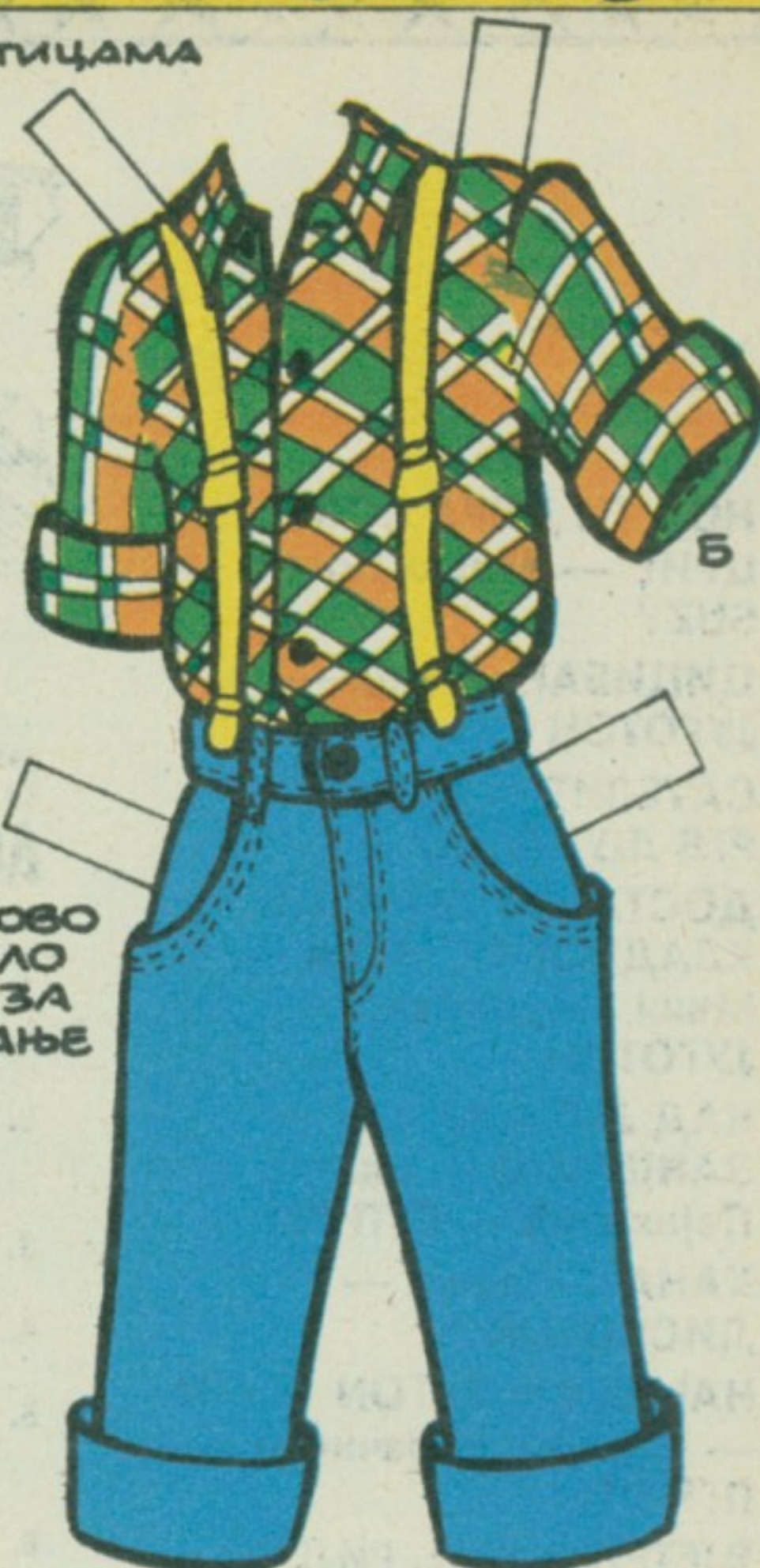

СВЕЧАНА ХАЉИНА
ЗА ПРИМАЊЕ ОЦЕНА

АНИН
КОМПЛЕТ
ЗА
ШЕЋЊУ

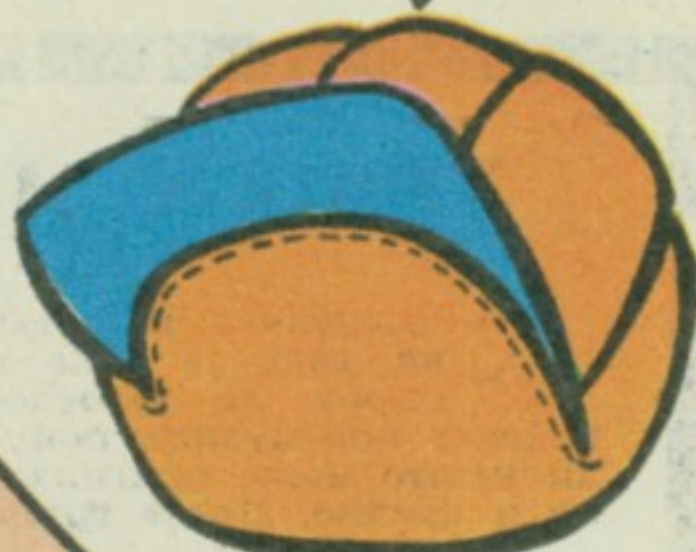

ГОРАНОВО
ОДЕЛО
ЗА
ПЕЋАЊЕ

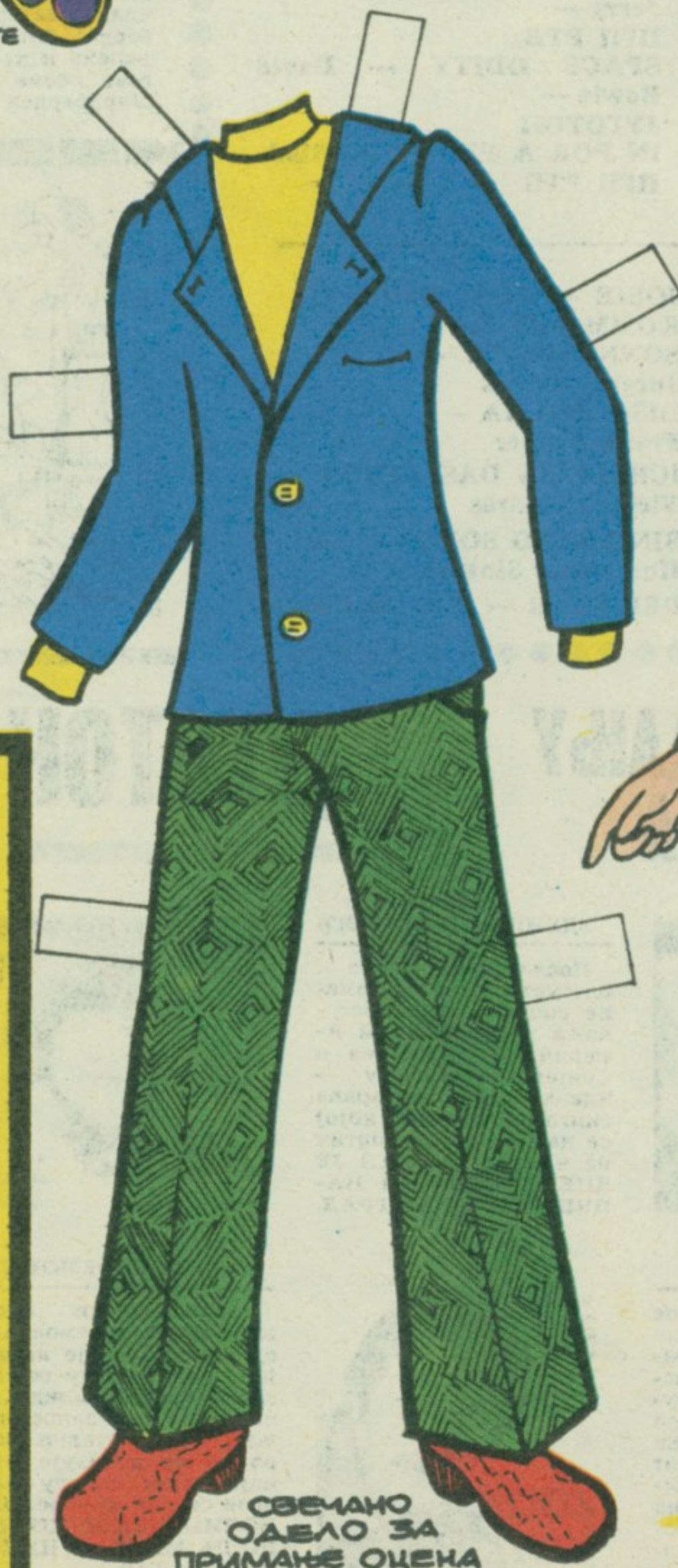

АНИН
ШЕШИР

ПРОСЕЦИТЕ ПО
ЦРТИЦАМА И ПРОВУЦИТЕ
ГЛАВУ

ГОРАНОВ
КАЧКЕТ

СВЕЧАНО
ОДЕЛО ЗА
ПРИМАЊЕ ОЦЕНА

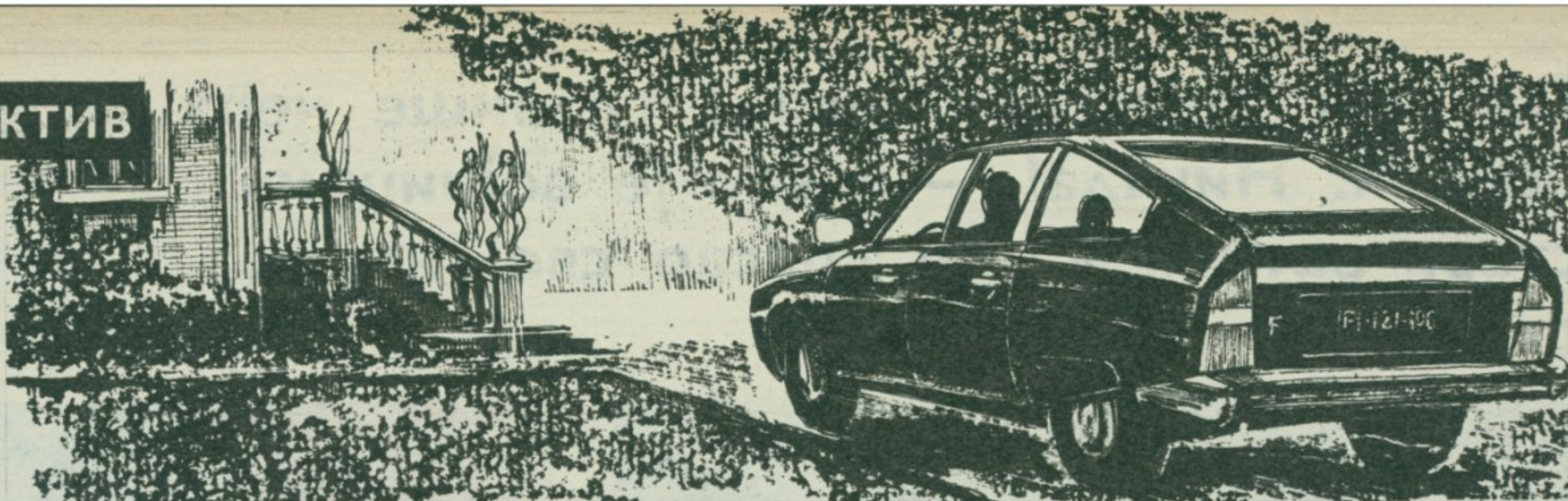

ОБУДИТЕ
ГОРАНА
И
АНИ
ЗА КРАЈ
ШКОЛСКЕ
ГОДИНЕ

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ

Клодина Бужије возила је брзо. Поред ње на седишту спавао је њен петогодишњи син Пјер привезан сигурносним појасом. Журила је да се врати кући. Она је увече ретко изводила малог, али како јој је муж био одсутан, осетила се усамљеном и кад су је пријатељи позвали да дође код њих, радосно је прихватила. И заиста, вече је било више него пријатно!... Ушла је у башту осветљавајући пут пред собом фаровима. Управо кад је Пјера стављала у кревет, откуцавало је десет часова.

Како је ожеднела, одлучила је да сиђе у кухињу и да се напије воде. Одједном, из кухиње се зачу звук разбијеног стакла. Затим тишина. У трену Клодина је схватила. Неко се налазио у кући! Прва мисао била је да је то њен муж. Али, он је био удаљен од куће 200 километара. Пре пиласка на пут побегао је да ће јој вечерас телефонирати, баш у ово време. Никад се досад није догодило да не одржи обећање. То значи да од њега тренутно помоћ не може очекивати. Позваће полицију, одлучила је. И у тренутку кад је пошла ка телефону, он је зазвонио, али само једном и престао. Клодина дохвати слушалицу и поче да окреће бројчаник

Прекинута веза

али узалуд, апарат није радио.

Страх у њој све више је растао. А тада се сети да је, док је возила кола, чула преко радија да је из душевне болнице, која се налази недалеко од њихове куће, побегао опасан гангстер и убица који је тамо био на испитивању. Вероватно да је то он у кући и да је пресекао телефонске жице. Храброст јој се одједном врати и она поче да се пење степеницама. Морала је да заштити дете по сваку цену. Кад се нашао у соби мало је одахнула јер је видела да Пјер мирно спава. Брзо окрете кључ у вратима. На жалост, то је све било недостојно. Да зове кроз прозор? Али, њихова кућа је била удаљена од осталих суседа готово

цео километар. Пошто је мало размислила, Клодина догура до врата једну већу фотељу.

Напетост у њој је расла. И она скоро одахну кад зачу кораке по степеницама. Неко се по полако, не сакривајући своје присуство. Клодина зграби столицу, једино што јој је било при руци, и одлучи да се бори за своје дете. Бојала се само да се не оневесте од страха кад угледа разбојника. Кораки се заувише пред вратима и она зачу груб и подругљив глас:

— Хајде, отворите сами врата да ја не бих морао да их разбијам. Биће боље за вас, обоје!

А онда се зби чудо. Напољу су се чуле полицијске сирене, шкрипа точко-

ва и гушање пред вратима. Неколико тренутака касније Клодина је јецала у рукама полицијског наредника. Најзад, пошто се мало смирила она упита:

— Али, како сте знали да је убица у мојој кући?

— Лако, госпођо... Вече рас је радио јављао с времена на време да је из душевне болнице побегао опасан убица. То је чуо и ваш муж и...

— Али, како је он знао

да је убица баш у нашој кући?

Шта мислите, драги читаоци, на основу чега је муж Клодине Бужије знао да је опасни разбојник баш у њиховој кући. Ако сте пажљиво прочитали текст можда сте и ви дошли до истог сазнања као и он. Уколико нисте расположени за решавање детективских загатки, погледајте решење.

РЕШЕЊЕ ЗАГАТКЕ

У тексту је описано да је убица у кући Клодине Бужије. Пошто је убица у кући, он је могао да чује сирене и шкрипу точкова. Пошто је убица у кући, он је могао да чује сирене и шкрипу точкова. Пошто је убица у кући, он је могао да чује сирене и шкрипу точкова.

ПОРОДИЧНИ НАДЗЕМНИ БАЗЕН "БЛЕД"

величина 3,7 м, дубина 1 метар — са опремом:

• електрични мотор и пумпа • филтер • прибор за ћишћење

ПРОДАЈНА ЦЕНА У БЕОГРАДУ: 6.560. — дин.

(на складишту имамо и других димензија базена)

Информације и продаја: "HEMOMETAL-KOMERC" — export-import
БЕОГРАД Максима Горког 17а, тел. 456-323

Од овог тренутка никада се више нећу борити. Никада! — рекао је војницима стари ратник да би спасао свој народ страшног покоља.

1 ДОЛИНА МИРА — Много година пре него што су Шпанци ступили на тле Новог света индијанско племе Пробушени Носеви живело је у Долини валова, где се данас простире, савезна америчка држава Орегон. Долина је била њихов дом, али су често путовали било у лов на бизоне или ради трговине са суседним племенама. На путовањима су слушали приче о белим људима са Истока, па су прве беле досељенике, који су надирали на Запад, дочекали веома радознано, али и пријатељски.

2 НИКАД У РЕЗЕРВАТ! — На жалост, убрзо су схватили да су бели људи дошли да заузму њихову долину, поготово када су неки ловци у њој нашли злато. Досељеници, углавном рудари са породицама, потпомогнути војском, преплавили су Орегон. На Индијанце је извршен велики притисак да напусте Долину валова и преселе се у резерват. Поглавица Пробушених Носева — Џозеф одбио је то и белцима је стављено на знање да напуштање долине не долази у обзир.

3 ПРОБУШЕНИ НОСЕВИ ОДЛАЗЕ — Поглавица је сматрао да је земља мајка Индијанаца и да се не сме ни продати нити напустити. Али, на његово образложење амерички војници су одговорили оружјем. Верујући да је боље живети у резервату, у миру, него започети рат, поглавица је успео да убеди своје племе да ипак напусти Долину валова. Међутим, нису сви пошлци: најодважнији међу Пробушеним Носевима ископали су ратну секиру и започели осветнички рат против белих досељеника.

4 ЗАСЕДА — Две групе коњаника из Првог коњичког одреда кренуле су у напад на „непослушне“ Индијанце, али су улетели у заседу. Дobar део војника је убијен док су многи побегли остављајући на бојишту своје оружје које ће Индијанцима до- бро доћи у даљим борбама. Џозеф је тада решио да се са својим племеном повуче у Канаду и тамо се придружи племену поглавице Бика Који Седи. Пробушени Носеви имали су дуг и напоран пут пред собом и стално су ометани нападима белих војника.

ПОГЛАВИЦА СЛОМЉЕНОГ СРЦА

5 **КРОЗ ДИВЉИНУ** — Са одредом од 700 војника, наоружаних топовима и митраљезима, амерички генерал Хауард дао се у потеру за Пробушеним Носевима који су имали око 200 ратника а морали су да штите 500 немоћних старца, жена и деце. Успевши да одбију првих неколико напада, Индијанци поглавице Џозефа наставили су да се повлаче ка Канади. Повлачење је постало мирније и сигурније када је племе зашло у готово непроходну дивљину Вајоминга, где је данас Јелоустонски парк.

6 **БИТКА У КАЊОНУ** — У кањону Крик Индијанци су заузели товарну станицу, где их је напао пуковник Старцис са Седмим коњичким пуком. Настала је борба на живот и смрт. Индијански ратници, сакривени иза стена, снажном ватром су штитили жене и децу који су потражили заклон у зидовима узаног кањона. Пробушени Носеви храбро су се бранили, тако да су војници одустали од даље борбе. Племе је дошло на око 50 километара од Канаде и тако умакло потери пуковника Хауарда.

7 **ОПСАДА** — Индијанци, међутим, нису знали да пуковник Мајлс са одредом од 600 људи жури да их пресретне са Истока. Једног хладног септембарског јутра 1874. године Мајлс је извршио напад на изненађене Индијанце. Не стигавши ни да употребе оружје, многи су потражили спас у бекству али нису далеко стигли, јер је читав крај био опкољен. Пуковник Мајлс направио је праву опсаду Индијанаца, и чекао да стигне потера генерала Хауарда и његових 700 људи.

8 **ЗА ДОБРО НАРОДА** — Увидевши да је покољ неизбежан, поглавица Џозеф се одлучио на предају изговоривши, при том, један од најдирљивијих говора у историји: „Поглавице су убијене... хладно је а немамо одеће. Деца нам се смрзавају и умирају. Неки моји људи су побегли у планину без хране и ћебади. Нико не зна где су. Ја сам умеран, а срце ми је сломљено и тужно. Од овог тренутка, када сунце зађе за планину никада се више нећу борити. Никада!”

ФАНТАСТИЧНА

ПРИЧА

ИСАК АСИМОВ

БЛИЗУ СУНЦА — ХЛАДНО

Цим Тарнер је ушао у чекаоницу весело звиждућући.

— Је ли тамо Стара мрцина? — упитао је младу и љупку секретарицу и намигнуо јој.

— Да, чека вас.

Девојка га је отпратила до врата на којима је крупним словима писало: Френк Мак Качон, генерални директор Уједињених свемирских пошта.

Цим је ушао.

— Здраво, шефе! Шта има ново?

— А, ви сте. — Мак Качон је подигао поглед са хартије. — Седите.

Тај мекушац

Стара мрцина, како су генералног директора кришом звали његови људи, никад се није ни осмехнуо, а камоли насмејао — бар то нико није памтио. Причало се, додуше, да се једном, као дете, осмехнуо кад му је отац пао са дрвета док је брао јабуке, али то је можда само прича.

— Слушајте ме, Тарнере. Уједињене свемирске поште намеравају да успоставе сталну везу са Венером преко целе године, а ви сте одређени да је отворите.

— Шта? Чак и кад је Венера с оне стране Сунца?

— Да, али нећемо више ићи заобилазним путем, већ право поред Сунца.

— Како?

— Захваљујући томе што је изграђен васионски брод који се може приближити Сунцу до на 32 милиона километара.

— Не разумем.

— Ја нисам неки стручњак за то, али, како су ми рекли, брод ствара неку врсту поља, које скреће Сунчане зраке. Налазите се близу Сунца, а уживате у свежини као да сте у шуми.

— Стварно? — Цим је био скептичан. — Је ли то већ испробано.

— О, да. Додуше, само на Земљи.

— Значи, ја то треба да испробам на лицу места. Мислите ли да сам луд? Изволите, уступам вам ту част.

— Хајде, Тарнере, не претерујте. — директоров глас је итиснао постао готово сладак. — Нисам вам још рекао све. И Рој Снид иде с вама.

— Снид? Причајте ви то неком другом. Тај мекушац никад не би имао храбрости за тако нешто.

— Ако хоћете да знате, он је већ пристао. Био сам сигуран да ћете и ви прихватити, мада је он тврдио супротно.

Цим Тарнер је већ био кренуо ка вратима, али те речи су га наглерале да се окрене.

— Он је то тврдио? Тај бескичмењак има смелости да каже да

НИСУ СЕ ПОДНОСИЛИ АЛИ СУ НА ОПАСАН СВЕМИРСКИ ЛЕТ КРЕНУЛИ ЗАЈЕДНО — ИЗ ИНАТА. ★★★★★★★★★★★★★★★★★★

се ја бојим! Ево, прихватам задатак и кладим се да ће он одустати у последњем тренутку.

— Одлично! — Мак Качон је устао и стегао му руку. — Мајор Вејд ће вас упознати са детаљима Крећете за шест недеља. А пошто ја данас путујем на Венеру, највероватније је да ћемо се видети тамо.

Кад је Цим отишао, директор је затражио од секретарице да му позове Роја Снида. Минут касније, овај је већ био ту.

— Изгубили сте опкладу, Сниде — рекао је директор. — Тарнер је пристао. Овамо двадесет долара!

— Рекли сте му да сам ја одбио?

— Наравно. Њега то није изненадило.

— Није? У реду, идем и ја. Видећемо ко ће се боље држати.

Генерални директор се задовољно осмехнуо, али у себи.

Не брини, момче!

Два пилота која су управљала бродом „Хелиос“ била су већ недељама на путу, а за то време једва да су проговорили неку реч. Били су знојави и исцрпени. Термометар је показивао 51 степен. Били су 56 милиона километара удаљени од Сунца; шта ће тек бити кад му приђу још ближе? Требало је да превале још 24 милиона километара пре него што ступи у акцију уређај за скретање Сунчаних зрака. Уколико уопште ступи у акцију.

Температура је и даље расла: 55, 58, 60. Три дана касније, изно-

сила је 63 степена. Рој Снид је изјавио да се приближавају критичној тачки.

— Хоће ли то наступити изненада? — питао је Цим Тарнер, коме се најзад развезао језик.

— Мислим да хоће — одговорио је Рој. — Тако је бар било приликом опита у лабораторији.

Одједном, звезде су почеле да бледе, док нису сасвим ишчезле. Свемир око њих постао је потпуно црн.

— Функционише — промрмљао је Цим узбуђено.

У том тренутку је нестало и Сунце.

— Чини ми се да већ осећам свежину! — узвикнуо је Рој. — Али сад летимо наслепо.

— Ништа не брини, момче — одвратио је Цим с висине. — Ја мислим на све. За две недеље налазићемо се с друге стране. Онда ћу упалити ракете и кренућемо према Венери... Имај поверења у Цима Тарнера званог Мозак!

— Слушајући те, човек би рекао да је све ово твоје дело — приметио је Рој кисело. — А ко је израчунао путању којом се крећемо? Ја, драги мој. Према томе, ја сам мозак.

— Охо! Чудна ми чуда израчунају путању. Много је већа вероватноћа држати се ње.

У току следећа два дана све је ишло добро, а онда је Цим погледао термометар и почешао се по глави, забринут.

— Шта се догађа? — упитао је Рој.

— Ово ми се никако не допада. Температура пада сувише брзо. Већ смо изгубили 50 степени.

— Немогуће! — ужаснуо се Рој.

— Погледај сам. За пет дана си ћи ће на нулу. Чак и ако топлоту будемо губили спорије него досад, доћи ћемо до 30 испод нуле.

— Можда и до четрдесет — додао је Рој.

— Што је најгоре, на бродовима који лете на линији Земља—Венера не постоје системи за загревање. Шта ће им кад је Сунце овако близу?

— Значи, лепо нас је удесио наш директор — зашкргутао је зубима Рој.

Још од тренутка кад су напустили Меркурову орбиту, све радио-везе су биле прекинуте, па је

било немогуће звати Земљу. Морали су, дакле, чекати и трпети.

Све се догађало према Цимовим предвиђањима. Седмог дана откако је ступио у рад уређај за скретање Сунчаних зрака, температура је пала на нулу. Пилоти су извукли сву ћебад која се могла наћи на броду. Највише времена су проводили у кревету, псујући Мак Качона и свађајући се.

— Сам сам крив — вајкао се Цим. — Као паметан човек, одбио сам директору понуду, али кад сам чуо да ти идеш није ми дао ђаво мира и...

— Да ја идем? — прекинуо га је Рој. — Али, и ја сам одбио. Одлучио сам се на пут тек кад сам чуо да ти идеш.

Згледали су се неко време, а онда је Цим експлодирао.

— Па он нам је подвалио, проклет био! Изиграо нас је. Ох, само да живи стигнемо до Венере, показашу ја њему. Задавићу га овим рукама!

Рој се такође зарицао на освету. А температура је и даље падала.

— Ово ће ми бити последњи лет — рекао је Рој. — Купићу плантажу банана у Јужној Америци и остаћу тамо до краја живота. Бар ће ми бити топло.

— Нема од тога ништа — добадио му је Цим. — После онога што ћемо учинити Мак Качосу, осудиће нас на вечиту робију. Али, не жалим.

Дошао је и тај дуго очекивани тренутак. Упалиле су се ракете и „Хелиос“ се просто пропео. Неколико минута касније указало се Сунце — огромно, блештаво, топло.

— Ено и звезда! — повикао је Рој. Цвекотао је зубима, али био је срећан.

Седиш и причајш

У својој канцеларији на Венери, Мак Качон је нестрпљиво чекао долазак двојице пилота. Према последњим вестима, слетели су у близини Палас Ситија. Сачекаће их мајор Вејд и довести овамо.

Уто је ушла секретарица. Одмах се видело да је узбуђена.

— Господине директоре, нешто се чудно догађа — рекла је. — Тарнер и Сид су одбили да присуствују свечаности која је приређена у њихову част. Изнајмили су једну приватну ракету и кренули. Мајор Вејд је покушао да их задржи. Није успео...

— Хм, увек су имали незгодну нарав — промрљао је Мак Качон. — Пустите их овамо чим дођу.

Није морао дуго да чека. Непун сат касније, у чекаоници се чула нека галама, а онда су се врата широм отворила и у канцеларију су упала њих двојица.

— Затвори врата, Рој, и пази да ме нико не узнемирава док не

будем готов — рекао је Цим Тарнер.

— Не брини — одговорио је Рој Сид.

Мак Качон је све то посматрао ћутећи, али кад је видео да Цим извлачи из џепа метални „боксер“ сматрао је да је време да се умеша.

— Хеј, момци, срећан сам што вас видим! — узвикнуо је са неубичајеном срдачношћу. — Седите и причајте ми како је било.

— Одмах ћете видети — зарежао је Цим. — Но, волео бих прво да чујем како сте дошли на идеју да нас онако изиграте.

Мак Качон је извио обрве.

— Мислите на ону наивну шалу којој сам прибегао да вас наговорим на ово лепо и занимљиво путовање? Зар можете то узети озбиљно?

— И те како можемо. Знате ли ви шта смо доживели на том вашем лепом путовању? Прво смо се кували на 60 степени, а затим смо данима цвекотали на поларној хладноћи. Лежали смо укочени и заклињали се да ћете нам то платити ако стигнемо живи. И, ево, стигли смо.

— Почни најзад! — викнуо је Рој са врата. — Много причаш.

— Полако, момци — рекао је Мак Качон, зачудо мирно. — Хоћете да кажете да је систем за скретање Сунчаних зрака функционисао толико добро да је у кабини било хладно?

— Управо то.

— И ви сте се смрзавали више од недељу дана?

— Да.

Најбоља шала

Тада се догодило нешто нечувано. Мак Качон звани Стара мрцина, човек који се никада није ни насмешио, наједном је почео да се смеје. Прво некако стидљиво, а затим све слободније, тако да су у једном тренутку зидови стали да звече. Рој и Цим су га гледали зачуђено.

— Шта је... који вам је ђаво? — промуцао је Цим кад се директор смех најзад стишао.

— Ох, момци, па то је најбоља шала коју сам икад чуо — рекао је Мак Качон.

— Не знам само шта ту има смешно — инсистирао је Цим.

— Не знате? — Мак Качон је с муком угушио нови напад смеха. — Сећате ли се да сам вам пре поласка предао коверат са специјалним упутствима? Што сте урадили с њим?

У соби је завладала гробна тишина. Најзад је Цим промуцао.

— Ја... ја га нисам ни погледао. Све време је био у фиоци.

— Ја сам био потпуно заборавио на то — додао је Рој.

— Зашто, момци? — благо их је корио Мак Качон.

— Зато што нам је мајор Вејд био дао детаљне инструкције и сматрали смо да ви немате шта да нам кажете.

— Хм. Да сте се само потрудили да заварите у тај коверат не бисте се смрзавали. Прочитали бисте да је довољно да померите једну малу полугу па да у кабини буде жељена температура. О, људи, људи! А ја сам вас двојицу сматрао својим најбољим пилотима. Смешно, заиста.

Директора је обузео нисз напад смеха. Рој и Цим нису чекали да се он заврши, већ су се полако извукли из канцеларије...

Напољу, у паркићу иза палате, један десетогодишњи дечак је отворених уста гледао како се два човека туку као суманути, сипајући најстрашније псовке.

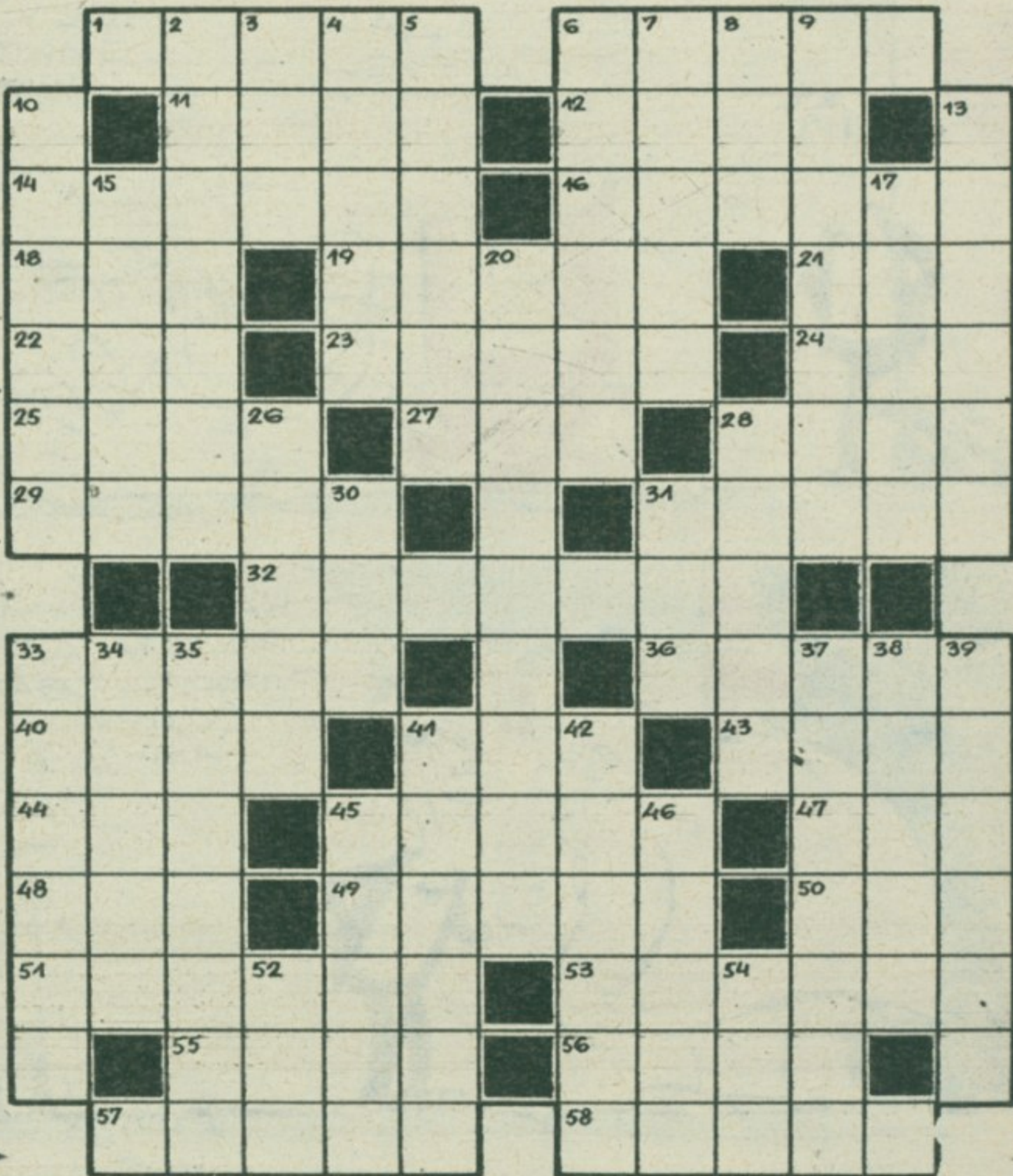
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Јединица за мерење квалитета бензина, 6) добронамерна реч, 11) плодна места у пустињи, 12) летопис, 14) превртљив, 16) део шпанске народне ношње, 18) везник, 19) шумска животиња, 21) носилац наследних особина, 22) делање, 23) спортско бориште, 24) име глумице Јупино, 25) староримско божанство, 27) лука у Израелу, 28) тањир (далмат.), 29) шпанско мушко име, 31) врста папагаја, 32) врста бобичавог воћа, 33) изложбени простор, 36) верза, 40) личност из стрипа, 41) врста птице певачице, 43) поново, 44) име Каренине, 45) град у Војводини, 47) млада крбила, 48) непрозирни фирнајз који се израђује од разних смола, 49) превозно средство, 50) наша фабрика камиона, 51) земунска фабрика авиона, 53) град у старој Грчкој, 55) експлозивно тело (мн.), 56) напад, 57) дрвено седло, 58) шапац, ров.

УСПРАВНО:

2) Ходник на који воде врата из покрајних соба, 3) совјетски шаховски велемајстор, 4) један континент, 5) врста ветра, 6) белгијска авио-компанија, 7) византијска дажбина, 8) талас, 9) песма тужбалица, 10) четврт, 13) композиција само за клавир или за пратњу мањег броја инструмената, 15) историјско место у Тексасу, 19) дежурни у разреду, 20) речници, 26) пећница, 28) чувени мадридски музеј, 30) шпански народни јунак, 31) телефонски позив, 33) два реда људи са размаком између њих, најчешће за неке свечане прилике, 34) витак, 35) пустиња у Чилеу, 37) продавница лекова, 38) ала, 39) козачки поглавица, 41) име певачице Седимозе, 42) трбух, 45) финско купатило, 46) страно женско име, 52) град у Италији, 54) кнез, владар код Татара.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Нанос, 6) Психа, 3, 11) ламе, 12) Акра, 6, 14) гризон, 16) Луанда, 18) руб, 19) рабаш, 21) Гал, 22) Ака, 23) арома, 24) ама, 25) Даба, 27) Ата, 28) крин, 29) Авала, 3, 31) Илири, 32) Корнати, 33) диван, и, 36) амеба, 40) окер, 41) Уча, 43) атом, 44) Бар, 45) опали, 47) Иса, 48) ода, 49) дирек, 50) кут, 51) Шангај, 53) монете, и, 55) Дана, 56) Анет, р, 57) сарач, 58) Немац.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525. Нурићена Ђокић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Преплата за нашу земљу: годишња 220,00 дина, полугодишња 110,00 дина, тримесечна 55,00 дина. Преплата за иностранство: годишња 440,00 дина, полугодишња 220,00 дина, тримесечна 110,00 дина. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Ф. 110.—, Ш. 66.—, Ш. 108.—. Девизне уплате из иностранства сплати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централо 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на пратет.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Но памти речи постаје
паметан, но памти бај-
не — постаје мудар.
(Источњачка
пословица)

Тајни агент шепртљив:

СТРАШНИ БАЏА

БИЋЕ БОЉЕ ДА МУ СЕ
СКЛОНИМ С
ПУТА!

ШТА ТИ
ЈЕ, БОЖО
?

ИЗЛОЖБА
ЦВЕТА

БАЏА!

СТРАШНИ
БАЏА!

ПА
ШТА?

БАЏА
ХИЈЕНА!

КАКО ПА ШТА?
ПОГЛЕДАЈ ШТА ЈЕ
УРАДИО С ЛАЗОМ,
САМО ЗАТО ШТО
ГА ЈЕ ПОГЛЕ-
ДАО!

ДОБРО
ГА ЈЕ
ЗВИЗ-
НУО!

ДУУМ!

ЈА БЕЖИМ! САВЕТУ-
ЈЕМ ТИ ДА И
ТИ КРЕНЕШ,
ШЕПРТЉИ-
ЋУ!

СЕЛИМ
СЕ У
СИНГА-
ПУР!

ХЕ, ХЕ!
КАКАВ СТРАХ
ИМ ЈЕ УТЕ-
РАО У КОСТИ
ТАЈ БА-
ЏА!

ЗДРАВО, ШЕПРТ-
ЉИЋУ!

ЗДРАВО,
БАЏО!

КАКО ТЕ НИЈЕ
СРАМОТА ДА
ПЛАШИШ ОВАЈ
ЈАДНИ
НАРОД?

ЛИЦЕ ТИ
ЈЕ К'О ОД
КАМЕ-
НА!

НЕ ВАЉА
ТИ ПОС'О,
БАЏО!

НИЈЕ СВЕ УСНАЗИ!

ПОКУШАЈ
ДА СЕ УЉУ-
ДИШ БАР
МАЛО
!

'АЈД'
ЗДРАВО!

ГРРР! ПЛАТИЋЕ
МИ ОН ЗА ОВО!

САД МОРАМ
ДА БУДЕМ ФИН
ЈЕР МУ ДУГУ-
ЈЕМ СТО
'ИЉАДА!
АЛИ КАД МУ
ИХ ВРА-
ТИМ...

ПОШТНИКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Граин Забавнице,

НАУЧНИК СВЕТСКОГ ГЛАСА

Знам да је Павле Савић председник Српске академије наука и уметности али ми није познато за коју је област стручњак.

Срђан Ковачев,
Брање

Академик професор доктор Павле Савић је научник светског угледа. Његова специјалност су физичка хемија и атомистика.

Са непуних тридесет година Савић борави у Паризу на специјализацији у Институту за радијум. У сарадњи са Иреном Жолио-Кири изводи епохални експеримент. Наиме, бомбардујући уранов атом спорим неутронима постиже цепање урановог језгра. Тако је први пут утврђена реакција цепања атомског језгра, такозвана фисија. Те, 1939. године Савић је предложен и за Нобелову награду која му измиче због почетка другог светског рата.

Био је активан учесник НОБ и носилац је низа одликовања. Дуго година био је и директор Института „Борис Кидрич“ у Винчи.

КАТАСТРОФАЛНЕ ЕРУПЦИЈЕ

Интересује ме које се ерупције вулкана сматрају најјачим.

Бранко Остојић,
Прокупље

Године 79. вулкан Везув прекрио је пепелом и лавом римске градове Помпеју, Херкуланиум и Стабијум. То је прва ерупција забележена у историјским списима. Везув није мировао ни 1631. године, када је уништио неколико села у свом подножју. Слично је било и 1760, 1794, 1872, 1906. и 1930. године.

Ерупција вулкана Келуте, на Јави, 1919. стајала је човечанство 50.000 људских жртава а ерупција Мна Пелеа на острву Мартиник 1912. године — 28000.

Најстрашнија вулканска ерупција у историји задесила је 1883. малајско острво Кракатау, која је разнела готово читаво острво, а експлозија се чула и 5000 километара далеко. Стуб пепела и прашице уздигао се до 80 км и засуо простор од 800.000 км². Ситније честице разнели су ветрови на све стране и оне су још годинама лебделе у вилим слојевима ваздуха. Ерупција је изазвала и огромне таласе у мору који су опустошили суседна острва. У овој катастрофи погинуло је 36.000 људи.

ИГРА ОДВАЖНИХ

Жељела бих знати која је најгрубља игра на свијету, где се први пут појавила и какав су њена правила.

Саша Корач, Загреб

Тешко је са апсолутном сигурношћу рећи која је игра најгрубља на свету. Ипак, већина упућених сматра да је то рагби.

Рагби се као спортска игра први пут појавио 1823. године у Енглеској а играли су га студенти Рагби-колеџа. Под именом „бостонска игра“ преноси се 1871. године у Северну Америку као комбинација енглеског рагбија и америчког фудбала где доживљава први „бум“.

Утакмице се играју на теренима већим од фудбалских а врата, односно голови су у облику слова Х. Игра се лоптом јајастог облика а трајање игре је 2x40 мин. Играчи, којих има 13 или 15 на једној страни, додају лопту саиграчу уназад, а напред сме само да се носи. Циљ игре је да се лопта пренесе изи гол-линије или да се протури кроз врата изнад попречне летве и то бацањем руком или ударцем са земље.

Честе повреде које задобијају играчи прикачиле су рагбију епитет најгрубље игре а њене учеснике „елитом одважних“.

СЛИКАЊЕ ТАЧКАМА

Хтио бих да знам како се у сликарству назива правац где се слика тачкама.

Енвер Мухић, Коњиц

Поступак у сликарству при којем се боје не мешају на палети него се на платно (уље) или папир (акварел) наноси безброј ситних тачкица чистих боја које се на мрежњачи гледаоца ока сливају и стапају у одређене шаре, тонове и нијансе у историји уметности познат је под називом поинтилизам. Најизразитији представник овакве технике сликања је свакако Жорж Сера који слике гради тачкицама боја и то с геометријском тачношћу. Поинтилизам се у историји често назива и неопресицизмом.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Мењала бих разгледницу за разгледницу. Заинтересовани нека се јаве на следећу адресу: Ана Маша, Сера Микала 36, 24000 Суботица

Имам велики број романа „Златна серија“ и „Јунов магнус стрип“ које бих желео замијенити за плоче поп-музике или продати по половној цијени. Младен Хорт, Јармина, Првог маја 66, 56212 Габош

Молио бих читаоце који желе уступити, продати или размијенити: Радио-ампер, Стриптеку или значке да ми се јаве на адресу: Абид Гагула, Добрињска 58, 71210 Илица

Имам велику колекцију разних слика („Колоис морнарица“, „Сетија паса“ „Фудбалери и тимови 75/76“) и желео бих да се мењам са читасцима Забавница за постере певача и група, прикљеске и значке. Томислав Фабри, Бјеловарска 53, 24000 Суботица

Молио бих све оне који скупљају стари новец да ми пошаљу неколико новчића. У замену бих послао разгледнице, романи и др. Борис Бошњак, Стјепана Радића 28/II, 72000 Зеница

РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ

ИСКУСНО ОКО

Искусном оку инспектора Окца није измакло то да се на слици на којој је с леђа снимљен непознати крадљивац на десној ципели види закрпа. Отисци који одговарају закрпљеној ципели налазе се и у дворишту Крадљиве куће.

УЧЕНИЦИ — СРЕДЊОШКОЛЦИ! ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биологије, хемије, физике, математике, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда. Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

РЕПЕТИТОРИЈУМ можете добити поузећем по цени од 100.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, поштански брх 23.

